

Florin Andrei Ionescu

NATURĂ MOARTĂ CU SPION

EDITURA ALBATROS

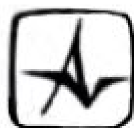
Ilustraţia copertei de
GHEORGHE MARINESCU

COLECŢIA AVENTURA

Florin Andrei Ionescu

NATURĂ MOARTĂ CU SPION

Colecţia AVENTURA
EDITURA ALBATROS, 1984

Chiar dacă cele mai multe dintre personaje există sub alte nume şi în realitate, chiar dacă evenimentele descrise nu sunt complet imaginate, romanul de faţă a rămâne un roman şi autorul nu-şi asumă nicio răspundere pentru iluziile nepredate la garderobă.

F.A.I.

1

— Sofocle! Scumpul, adoratul, iubitul, nepreţuitul meu Sofocle!

Persoana mustăcioasă dotată cu unele vagi aparenţe feminine îşi ia eroic avânt şi începe să leşine galeş, nu înainte însă de a-şi aduna hollywoodian ceaţa verzuie a capotului în jurul celor două uriaşe piramide ce-i împodobesc zona anatomică plasată între guşă şi buric.

Sofocle nu se lasă impresionat. Placid ca orice filosof, el agită de vreo două ori coada, apoi pare că aţipeşte în picioare. În cele patru picioare.

Călit în lupte şi ager ca Gruia lui Novac, nu mă las surprins! Întind la timp stânga mea de fier, cele aproape două chintale netto sunt totuşi pe cale să-mi producă o fractură, trag la timp cu piciorul un fotoliu şi las dulcea povară să gliseze pe obiect.

Obiectul geme dar rezistă. Lemn solid, de stejar carpatic...

Sofocle profită de ocazie şi-o tuleşte sub pat.

Îmi croiesc drum anevoie către bucătărie prin mulţimea de mobile ce par aduse şi lăsate în consignaţie de persoane care au murit înaintea primului război ruso-turc, reuşesc să mă înapoiez într-un spectaculos slalom uriaş cu paharul de apă rece, indicată în astfel de cazuri de farmacopeea populară şi literatura universală şi las să şiroiască lichidul în organul vorbirii fiinţei leşinate.

Când conţinutul recipientului e pe cale să se înjumătăţească, cetăţeana Penelopa Vasilescu învie, nişte resorturi secrete, confecţionate probabil din cel mai rezistent oţel suedez o propulsează fulgerător în zona ecuatorială a odăii, adică între un scrin florentin şi o ladă de zestre din a doua jumătate a secolului XVIII.

Brusc, urletul mamei bântuite de fericirea năprasnică a întoarcerii fiului risipitor cutremură atmosfera, făcând să zdrăngăne în mod

ameninţător ţurţurii de cristal ai plafonierei:

— Sofocle! Derbedeul mămichii! Craiule! Donjuanule! Casanova! Barbă Albastră ce eşti!

În secunda următoare Penelopa aterizează pe burtă lângă pat şi începe să exploreze cu un vătrai întunecimea în care s-a refugiat craiul.

Dar derbedeul mămichii, donjuanul, Casanova şi Barbă Albastră nu pare dispus să părăsească poziţiile sigure cucerite...

Într-un târziu, amfitrioana e nevoită să abandoneze. Cu un efort eroic dar rapid, ea reuşeşte să-şi plaseze din nou putinica în poziţie verticală.

— Unde l-ai găsit pe afemeiat? se interesează ea deodată, remarcând probabil prezenţa mea ca pe un corp străin într-un mediu ambiant steril.

— În faţa uşii, îi mărturisesc. Probabil că tocmai îşi căuta cheia când l-am inoportunat...

— Nu, că n-are cheie! mă contrazice ea ca şi cum ar fi perfect normal, ca Sofocle, în pofida înclinaţiilor lui casanoviene, să nu fie încă demn de încrederea de a primi o cheie a apartamentului, şi naturaleţea răspunsului mă iasă câteva secunde perplex, ca un mat în trei mutări.

Când îmi revin, Penelopa s-a evaporat din zonă, şi numai nişte zgomote de vase puse în contact direct cu nenumăratele dulapuri mă lasă să deduc direcţia în care s-a propulsat domnia sa.

Solitar şi singuratic îmi rotesc privirea prin împrejurimi.

Apreciez cam la zece ore zilnic necesarul de activitate menajeră al gazdei stăpână peste acest depozit, căci numai în acest timp minim pot fi întreţinute în această stare de perfectă curăţenie miile de tişlaifăre, bibelouri, tablouaşe, păsărele din porţelan, cutii din scoici, macrameuri, farfurioare cu salutări de la Govora, borcănele de alifii şi cutiuţe din tablă de cele mai diferite forme, mărimi şi provenienţe,

care au adăpostit cândva cafea, ceai, bomboane sau mai ştiu eu ce alte delicateţuri, mai toate de o vârstă respectabilă dacă avem în vedere faptul că pe una, cea mai apropiată de mine, scrie cu litere aurite „Riegler – furnizorul Curţii Regale”...

Numitele relicve, perfect aliniate pe orice suprafaţă plană disponibilă, sclipesc, strălucesc, reflectă lumina, par frecate orar cu VIM şi TIX, îţi iau ochii, te înnebunesc, te fac pur şi simplu să exulţi numai la gândul că nu peste multă vreme vei putea părăsi acest balamuc imobil, aterizând în primăvara bucureşteană de afară.

Iată însă că Penelopa reapare zâmbitoare ca Grace Kelly în superproducţia (antebelică?) „Dragoste la Polul Sud”, sau nu aşa o cheamă pe respectiva actriţă platinată, spânzurată pe peretele din faţă, într-o ramă de gips imitaţie de bronz?

Dar mi-e egal cine-i starul bronzat. Penelopa poartă în mâinile durdulii o tăviţă, tăviţa poartă o ceşcuţă. Iar ceşcuţa pe care sunt desenate mori de vânt specifice peisajului olandez conţine cafea cu caimac, cafea preparată aşa cum se pare că nimeni nu mai ştie să prepare în prezent şi, deodată, balamucul devine suportabil şi Penelopa Vasilescu demnă de un compliment.

I-l fac.

Unde-i domnul Suchianu[1] să scrie o cronică? Căci Grace Kelly ar leşina de invidie vizavi de zâmbetul îngeresc cu care sunt răsplătit. Un zâmbet pentru care producătorii de seriale de televiziune americani ar comanda imediat scenariul potrivit, iar televiziunea vest-germană ar cumpăra pe loc dreptul de distribuţie pentru a profita de cursul scăzut al dolarului...

Un zâmbet şi mai seducător îi urmează celui anterior în clipa în care Penelopa extrage – de unde credeţi? din corsaj! – un plic roz, pe

---

[1] Dumitru Ion Suchianu (n. 2 septembrie 1895 – d. 17 aprilie 1985) a fost un sociolog, eseist, jurist, istoric, critic literar şi critic de film român.

care îl împinge către ceaşca mea de cafea, într-un mod care i se pare cât mai discret cu putinţă.

Oarecum perplex dar curios prin profesie, îl deschid; înăuntru foşnesc trei hârtii nou nouţe, de culoare albastră, prevăzute cu portretul celui mai cunoscut paşoptist...

— Recompensa... murmură cu o voce înmuiată în suc de zmeură mama cutiuţelor, şi adaugă în întâmpinarea privirilor mele surprinse:

— Pentru Sofocle... Ce, aţi uitat?! „Aducătorului recompensă”!

Reintroduc bancnotele în plic (acum patru decenii, presupunând că aş fi existat, aş fi introdus poate şi plicul în corsaj) şi îl împing uşor pe ruta inversă:

— V-am spus doar că Sofocle era în faţa uşii... Cum el s-a reîntors din proprie iniţiativă iar eu mi-am permis să vă vizitez din cu totul alte motive, nu văd de ce aş fi recompensat pentru o banală vizită în interes de serviciu...

— În interes de serviciu?! se uimeşte Penelopa. Nu pentru...

— Nu, vă asigur...

Gazda mea devine deodată extrem de oficială. Văzând-o subit aşa băţoasă, poate că pe altul l-ar fi bătut gândul că, pe vremuri, a lucrat ca secretară la vreun evazionist fiscal...

— În ce fel de interes de serviciu? mă interpelează ea.

Extrag din buzunar legitimaţia pregătită din timp, i-o întind omeneşte la îndemână, nu aşa cum ţi-o bagă în ochi criminaliştii din filme, de în afara unei pete difuze în locul fotografiei nu mai vezi nimic, o las să o studieze temeinic şi, în linişte, mi-o recuperez apoi, ea se uită la mine ca emigranţii din Sardinia la Statuia Libertăţii, apoi şopteşte cu o voce atât de mică, încât zgomotul pare de neconceput pentru o persoană atât de mare:

— Dar eu n-am făcut nimic...

Mă simt deodată la fel de prost ca un copil crescut prin internate

care-şi vede deodată mama făcând baie...

Trec peste momentul de slăbiciune şi o liniştesc:

— Bineînţeles că n-aţi făcut nimic... O doamnă ca dumneavoastră nu se poate număra în niciun caz şi niciodată printre „clienţii” noştri...

Accentuez pe cuvântul „doamnă”, îmi pare sincer rău că am înspăimântat-o, dar se pare că pârtia psihologică aleasă instinctiv e cea corectă: Penelopa Vasilescu zâmbeşte fericită...

— Trebuie să-mi cer scuze că vă deranjez aşa, pe neanunţate, dar vedeţi, viaţa ne obligă să mai avem şi unele lipsuri la capitolul de convenienţe, încep eu să meliţez în cadrul unei manevre de învăluire pe care o întreprind spontan, căci am senzaţia că Penelopa trebuie luată uşor şi cu mănuşi de mătase dacă vreau să scot ceva de la ea...

— Doamnă Vasilescu, continui pe acelaşi ton, poate că n-aş fi avut niciodată plăcerea de a bea, în agreabila dumneavoastră companie, într-o atmosferă atât de discret distinsă, o atât de delicioasă cafea cu caimac, dacă nu v-aţi fi vizitat sâmbătă verişoara domiciliată în Olteniţa...

— Vai de mine! îngălbeneşte Penelopa. M-aţi urmărit?!

Replicile acestei persoane mă lasă din ce în ce mai des fără aer...

— Nici pomeneală, încerc eu s-o liniştesc când îmi revin în fire. Din păcate, sunt atât de ocupat pe linie profesională în ultima vreme, încât îmi rămâne din ce în ce mai puţin timp pentru activităţi sentimentale... Nu v-am urmărit (încerc eu s-o dreg cu o glumă măgulitoare) deşi sunt o fire romantică iar afară e o primăvară de vis... Nu v-am urmărit din două motive: primul ar fi că, aşa cum v-am mai spus acum câteva minute, o doamnă ca dumneavoastră nu se poate număra printre clientele noastre: cel de al doilea este cel că, până acum câteva ore, nici nu ştiam, din păcate, că existaţi. Sunt însă încântat că v-am cunoscut acum şi fericit că mă pot adresa

dumneavoastră cu rugămintea de a ne ajuta într-o problemă deosebit de importantă... Vă spuneam, continui eu repede, pentru a contracara o eventuală nouă replică, vă spuneam că sâmbătă v-aţi vizitat verişoara din Olteniţa. Asta, vă asigur, am aflat-o tot acum câteva ore, şi deşi n-aş dori să vă răpesc prea mult din timpul dumneavoastră preţios, cred că e bine să vă explic şi cum: verişoara dumneavoastră fiind bine cunoscută în Olteniţa, e doar una dintre cele mai vechi profesoare ale liceului de acolo, a fost remarcată sâmbătă pe peronul gării de către impiegatul de mişcare, fost elev al ei. Vedeţi deci că nu umblăm cu minuni, a fost relativ uşor să aflăm pe cine a condus dânsa la gară şi deci să vă găsim...

Ei bine, v-aţi întors cu personalul 7003 care soseşte în Bucureşti la ora 20:45 călătorind la clasa întâia într-un compartiment de fumători. Compartimentul nu era plin. În afara dumneavoastră, în compartiment mai erau numai doi bărbaţi, pe bancheta de vizavi. Cu unul dintre ei aţi conversat puţin...

— Da, se luminează Penelopa, liniştită între timp de atingerea mătăsoasă a vocii subsemnatului. Era un domn învăţător din Olteniţa, Petrescu s-a recomandat, un domn deosebit de distins, politicos, amabil, văduv, venea la Bucureşti la fiul lui care e student la Conservator şi stă în gazdă pe Bărăţiei, un domn care...

— Nu dânsul ne interesează, doamnă Vasilescu. Din fericire nu dânsul, o întrerup, deoarece dacă şi-ar fi luat avânt ca lumea n-o mai opream nici peste trei săptămâni.. Ne interesează, mă pomenesc eu deodată uluit vorbind la plural ca maiorul Neagu, una dintre cele mai antipatice persoane din emisfera nordică, mă interesează celălalt, cel care a intrat în compartiment ceva mai târziu, după plecarea trenului din gară, şi s-a aşezat lângă învăţătorul Petrescu...

Acesta este de fapt scopul vizitei mele şi îmi pun mari speranţe în simţul dumneavoastră de observaţie care m-ar putea ajuta enorm: mi l-aţi putea descrie cât mai exact, cât mai amănunţit posibil pe

pasagerul care s-a aşezat lângă învăţătorul Petrescu?

*
*   *

Colonelul Dumitrescu, căruia Lupu şi cu mine îi zicem numai nea Dinu, apasă pe clapeta magnetofonului şi încăperea e copleşită brusc de o linişte care pare nefirească, care-ţi ţiuie în urechi şi te face să-ţi fie dor chiar şi de vocea Penelopei Vasilescu, neobişnuit de stridentă pe bandă...

Lupu pare adormit, dar o cută i s-a săpat adânc între sprâncene şi deodată observ cu surprindere câteva fire albe la tâmpla lui stângă, abia vizibile în vălmăşagul de păr blond şi cârlionţat.

Mi se strânge brusc inima. Lupu s-a maturizat, i-au apărut chiar fire albe, locul părului meu l-a luat un câmp bântuit de secetă pe care abia mai rezistă câteva fire de iarbă ofilită. Îmbătrânim. Îmbătrânim...

— De... Ce să-i faci? Asta-i situaţia! murmură colonelul. Facem şi noi faţă cu ce avem în stoc, cum zice brutăreasa de la mine de pe stradă când vinde chifle de săptămâna trecută... Bine că avem măcar suficiente date pentru un portret robot... Care, de altfel, nu ne foloseşte deocamdată la absolut nimic...

Dar cum un şef nu are voie să-şi demobilizeze subalternii ci din contră, manifestă un permanent şi energic optimism, nea Dinu îşi revine:

— Hai, băieţi, capul sus! Nu-i prima oară când trebuie să pornim de la zero! Acest zero e întotdeauna doar aparent, în spatele lui trebuie să se ascundă ceva, ceva ce noi poate nu sesizăm, în clipa asta, dar acest ceva va ieşi cu timpul, în mod obligatoriu, la iveală... Deci:

- *Numărul unu:* avem descrierea făcută de învăţătorul Petrescu.

Descriere vagă, dar conţinând unul sau două elemente preţioase.

- *Numărul doi:* avem descrierea făcută de Penelopa Vasilescu, cu mult mai completă, mai colorată aş zice decât cea a învăţătorului şi decât
- *Numărul trei*: descrierea efectuată de controlor, nesigură, oscilantă, greu de valorificat.

Coroborând cele trei descrieri, avem de căutat un bărbat de circa 40-45 de ani, înălţime 1,70-1,75 m., talie mijlocie, brunet, faţa smeadă, sprâncene împreunate, ochi negri sau căprui, faţa bine bărbierită la o oră târzie, nasul, gura, bărbia normale, urechile puţin depărtate. Sâmbătă era îmbrăcat într-un costum maro închis, greu de spus dacă modern ca tăietură, cămaşa crem, fără cravată...

Asta-i tot... De vorbit n-a vorbit, deci nu-i cunoaştem caracteristicile vocii... Observaţii?

Tac.

Tace şi Lupu.

— Ce-ar mai fi de adăugat? Doar că azi e luni. Luni, ora 17:30... De sâmbătă şi până acum au trecut câte ore? De sâmbătă? Un moment... un moment. Încet, tovarăşe locotenent-colonel Alexandru Adrian... încet... nu te pripi... sâmbătă... luni... sâmbătă... simt că am o idee, simt că poate voi avea o idee... mă concentrez să n-o scap, s-o scot din ceaţa care o înconjoară... sâmbătă, luni, sâmbătă, luni...

Deci sâmbătă am avut de-a face cu un „rateu”... Asta-i!

— Tovarăşe colonel!

— Ce zbieri! Zi-i! zâmbeşte nea Dinu.

— Tovarăşe colonel, mai avem de căutat la „observaţii” o persoană!

— La „observaţii”?! se miră colonelul, apoi pricepe, de atâţia ani de când lucrăm împreună s-a obişnuit cu stilul meu de exprimare, pe care îl numeşte „deşirat”... Ce persoană?

— O persoană după care trebuie s-o luăm la goană imediat! E cinci şi jumătate, personalul 7003 soseşte în Bucureşti la opt patruzeci şi cinci, deci pleacă din Olteniţa la... să zicem la şapte şi un sfert seara, cel mai târziu... Lupule! Fă rost imediat de o maşină! La şapte trebuie să fim în gara Olteniţa!

Lupu pune mâna pe telefon fără să-şi schimbe mina adormită, în timp ce colonelul mă priveşte cu ochii mijiţi, ca pe o eclipsă de soare...

— Ei? Ai şi dat drumul fanteziei?

— Cred că am o idee, tovarăşe colonel... Cred că o simt, cum să-i zic? Fundamentală?...

— Zi-i cum vrei, dar dă-i drumul...

— Mai avem de căutat o persoană, şi anume una în vârstă de circa cincizeci de ani, cu părul cărunt, un bărbat corpolent, îmbrăcat modest, care...

— Care seamănă aproape leit cu învăţătorul Petrescu, completează placid Lupu, cu receptorul la ureche. Ştiam de acum o jumătate de oră...

— Şi aşteptai momentul potrivit să ne întrerupi pentru a ne-o spune, aşa-i, Lupule? îl contrează vesel nea Dinu, obişnuit cu stilul căpitanului, care ştie întotdeauna totul, inclusiv evenimentele care nu s-au produs încă...

Apoi, întorcându-se către mine:

— Bravo, Adriene! Ţi-am prins ideea... Bărbatul cu semnalmentele învăţătorului Petrescu poartă cu siguranţă o servietă identică cu asta de pe biroul meu, şi e foarte posibil ca el să se suie în personalul 7003 Olteniţa-Bucureşti, chiar astă seară, dacă nu s-o fi suit chiar ieri. Sau dacă nu se va sui marţi, miercuri, joi, vineri sau mai probabil sâmbătă, nu?

— Exact, precizează Lupu, cel ce le ştie pe toate, apoi mă anunţă că maşina e jos.

Înainte de a părăsi biroul colonelului Dumitrescu, mai arunc o privire servietei de pe masă.

O servietă neagră, obişnuită, de piele, cu burduf. O servietă puţin uzată pe la colţuri, aşa cum vezi cu sutele zilnic mergând pe stradă, serviete purtate de cei mai diferiţi oameni. Unele adăpostesc hârtii importante, altele o mulţime de scule, multe sunt folosite numai pentru a căra roşii şi cartofi de la piaţă, în drum spre casă. Acel gen de servietă pe care, interesant, îl poartă aproape în exclusivitate pietonii. Devenit conducător auto, pietonul renunţă de obicei la astfel de serviete, el nu mai cară, cară maşina... Posesorul de maşină umblă ori cu mâinile goale, ori cu aşa numita „valiză diplomatică”...

O servietă neagră deci, cu care venise duminică dimineaţă la noi un om uluit, învăţătorul Petrescu din Olteniţa.

Un om uluit, dar cinstit, cu spirit cetăţenesc, ca mai toţi cei ce vin la noi de obicei din proprie iniţiativă, puţin stingheriţi, puţin nesiguri că vor fi înţeleşi corect, exprimându-se la început neclar, timorat, dar revenindu-şi pe parcurs. În timpul discuţiei, parcă plăcut surprinşi că, iată, au dat de cineva care nu-i ia peste picior, nu-i îndeamnă să vadă mai puţine filme poliţiste, ci îi ascultă foarte serios, cu creionul în mână şi blocnotesul la îndemână...

Venise cu ea, o deschisese şi răsturnase pe masă conţinutul. Parcă temându-se să-l atingă cu mâna, şi faţa lui reflecta aceeaşi surpriză ca sâmbătă seara, când în locul slăninii cu boia, în locul pâinii de casă, în locul pătlăgelelor abia înroşite sub sticla serei din curte, în locul cârnăciorilor uscaţi pe care le adusese ca de obicei feciorului student la Conservator, se răspândiseră pe masă teancuri de sute, albastre şi plăcut foşnitoare... Şi un plic conţinând fotocopia scrisorii bancare de remitere a sumei de două mii de franci elveţieni în contul secret numărul 174-9091-05 deschis la Schweizerische Generalbank din Zürich...

2

Ca orice altă activitate, spionajul are la bază anumite reguli.

Desigur, progresul se face şi aici simţit, poate chiar cu mai multă rapiditate decât în alte domenii, nu puţine sunt cazurile în care elemente de progres tehnic de exemplu s-au consacrat mai întâi în activitatea de spionaj, şi apoi în viaţa de toate zilele, dar există un număr de metode ce rămân în principiu multă vreme nemodificate.

Una dintre ele este cea a pregătirii întâlnirii a doi agenţi, şi metoda a impus o regulă de neocolit: stabilirea întâlnirii sau a întâlnirilor de rezervă în cazul în care, din diferite motive, primul contact nu se poate realiza în condiţiile convenite.

Dacă agentul *A* urmează să întâlnească agentul *B,* în ziua de miercuri, paisprezece martie orele 20:20 în punctul X, iar agentul *B,* în drum spre locul contactului, simte că e observat, el nu-l va periclita în nici un caz şi pe *A,* realizând contactul, indiferent cât de important ar fi acesta, ci se îndepărtează cât mai rapid de punctul X. Agentul *A* aşteaptă cele cinci minute convenite, apoi pleacă, realizând că ceva nu e în ordine cu *B.* Sau invers, cu el însuşi...

...În personalul 7003, în care mă urcasem cu Lupu la Olteniţa, nici pomeneală de un bărbat cu semnalmentele învăţătorului Petrescu... Şi nimeni cu o astfel de înfăţişare nu catadicseşte să se urce pe parcurs...

Nu ne rămâne nimic mai bun de făcut decât să repetăm încercarea, presupunând că întâlnirile de rezervă fuseseră stabilite la intervale neregulate şi sperând că teoria mea e corectă: anume că agentul căutat de noi, şi pe care îl vom denumi *A*, căruia i se încredinţase sarcina de curier, nu-l cunoaşte pe agentul *B*, căruia urmează să-i dea servieta conţinând banii şi scrisoarea bancară de remitere a sumei în franci elveţieni pe un cont secret, ci că *A* a fost

instruit numai cu semnalmentele lui *B*, semnalmente asemănătoare printr-un joc al întâmplării cu cele ale învăţătorului Petrescu.

Revenind, schema mea e următoarea:

- Curierul *A* se suie în trenul Olteniţa-Bucureşti, în ziua fixată pentru primul contact, neavând de unde să ştie că agentul *B* este împiedicat să apară la întâlnire;
- Învăţătorul Petrescu e deja în tren. *A* îl vede, e convins că are de-a face cu *B*, se aşează lângă el (vizavi de Penelopa Vasilescu...), respectă consemnul în sensul nerealizării (din motive de siguranţă) a unui contact verbal, ci subtilizează numai servietele şi părăseşte trenul;
- Ulterior, deschizând servieta subtilizată pentru a verifica „materialul" primit în schimbul banilor, *A* constată cu stupoare că acesta s-a transformat în slănină cu boia şi cârnaţi de casă. El realizează că a ratat contactul în cele mai deplorabile condiţii...

În astfel de cazuri, *A* nu are de ales. El se „evaporează" urgent, renunţând atât la bani cât şi la materialul de spionaj. A încerca să recupereze „materialul" sau „solda" ar fi egal cu a se sinucide, în orice caz a periclita reuşita întregii acţiuni. *A* se va duce cu coada între picioare să le raporteze şefilor eşecul, iar acestora nu le rămâne decât să se spere că cel ce se pomenise deodată cu o servietă plină cu bani va fi orbit de posibilitatea de a şi-i însuşi, deci nu se va adresa autorităţilor şi, simultan, nu va da atenţie scrisorii bancare de remitere, pentru un neavizat o hârtie oarecare, căci câţi oameni au văzut vreodată cum arată un astfel de document şi câţi şi-ar da seama la ce ar folosi el?

Bineînţeles că şefii lui *A* vor apăsa imediat pe butonul de alarmă, întrerupând imediat contactul cu *B*, instituind „starea de espectativă", care poate dura o mulţime de timp, în funcţie de importanţa „livrărilor" pe care le efectuează (de obicei?) *B*.

Iată de ce, pentru mine, *A* nu prezintă în acest moment nicio

importanţă. Pentru mine, *A* e „mort”, dispărut, inexistent, n-am ce face cu portretul lui robot, cel puţin o bună bucată de timp, acest portret robot nu mai constituie pentru mine decât o piesă de arhivă...

Pe mine *B* mă interesează acum!

Revenind deci la schema începută, ce se întâmplă cu *B*?

În mod normal, lui *B* nu-i poate trece prin cap ce s-a întâmplat în realitate. Astfel de cazuri sunt atât de rare, încât aproape că nu merită să fie luate în discuţie. Aşa încât el va veni la contactul de rezervă...

Iată, pentru acest „contact de rezervă” circul eu de nebun zile la rând pe ruta Olteniţa-Bucureşti...

Căci, odată depistat *B,* odată plasate „umbre” pe urmele lui, aş avea în mână un fir de care să trag până la ghem...

Şi dacă până vineri seară slăbesc patru kile şase sute, atunci asta nu se datorează unei diete nemaipomenit de eficiente, ci pur şi simplu posibilităţii ca acest nenorocit de „contact de rezervă” să fi fost stabilit nu „altă dată”, ci „în altă parte”...

*

* *

Sunt atât de dărâmat, încât abia aştept să ajung astă-seară acasă şi să mă bag în pat, chiar dacă la televizor se dă meciul Anglia-Olanda, chiar dacă s-au înfiinţat cinci rude din provincie sau dacă Luminiţa a luat bilete la *Seceră vântul sălbatic...* Toată săptămâna m-am culcat mai aproape de trei decât de două, a fost o săptămână de groază, căci pe lângă „voiajele de plăcere” la Olteniţa şi retur, mai am avut şi un interogatoriu fără sfârşit cu un „adversar” cu nervii de oţel, care respinge probele cele mai elocvente cu un simplu surâs...

Pe drum „gărgăriţa” îmi face figuri, nu vrea să mai intre într-a treia, ar fi de reflectat dacă n-ar fi totuşi cazul să-mi iau o Dacie...

Când intru în casă. Juniorul mă ia în primire:

— Tati, cum dorm caii?

— Caii dorm în picioare, amice. Ca mine în clipa astă.

Linişte. „Soson” reflectează. Deşi Luminiţei nu-i place, eu tot Soson îi zic, iar el, care nu-i încă în stare să pronunţe „sifon”, pare mulţumit cu apelativul...

Mă strecor în baie şi încerc să suport un duş rece.

Încerc de când mă ştiu, dar revin mereu la binecuvântata apă caldă. Trebuie să existe un argument cu care să-l determin să recunoască... Probele sunt „beton”, i-am făcut şi-un filmuleţ tocmai când fotografia un obiectiv militar, dar măgarul se încăpăţânează să rămână la surâsul lui stas...

Cu dosarul pe care i l-am făcut, ia precis 15 ani, dar amorul meu propriu mă face să mă ambiţionez, trebuie să reuşesc până la urmă să-l determin să dea o declaraţie scrisă şi semnată frumos, cu măcar unul din cele opt nume sub care a circulat până acum prin zona de est a Europei...

De dincolo de uşă se aude subit vocea peltică a prinţului moştenitor:

— Taaati!

— Da, Soson...

— Tati, de ce dolm caii în picioale?

— Ca să nu cadă din pat...

Se face auzită vocea Luminiţei, adeptă ca de obicei a cu totul altor, mult mai sănătoase, principii educative. Ce Macarenko, ce Jean-Jacques Rousseau... Ea le ştie pe toate mai bine, cu principiile ei fii-su ajunge în cinci ani atât de perfect, încât nu mai ştie nici cum îl cheamă...

— Andi, te-am rugat de cel puţin o mie de ori să-i explici băiatului când te întreabă ceva. Cum naiba vrei să-şi însuşească el altfel cele mai elementare cunoştinţe?

— Citind, îi răspund. Studiind material bibliografic. Preocupându-se de clasici...

— La trei ani?!?

— Prejudecăţi... Dacă eu citeam la cinci, el de ce n-ar citi la trei? Copiii de azi sunt mai evoluaţi, la trei luni se uită la televizor, la şase ani intră la şcoală şi fac teoria mulţimilor la care eu mă uitam ca vaca la tren în facultate...

— Atunci pe la 12 ani dă-l la şcoala de ofiţeri! Iar dacă tu vii de obicei acasă la două noaptea, el să vină la patru! Legea progresului!

Al treilea şi cel mai proaspăt membru al acestei familii model nu dă atenţie disputei filosofice, el avea problemele lui:

— Tati, şi unde îşi ţin caii pelna?

— Unde-şi ţin şi pijamaua, Soson.

Se pare că noua idee trebuie digerată în tihnă.

Am deci timp să-mi termin în linişte duşul şi să mă refugiez tiptil sub plapumă.

Omuleţul se strecoară lângă mine, în pijamaua asta cafenie pare un ursuleţ de pluş, mă joc, între două ape de somn, cu părul lui cârlionţat. Apoi îl aud vorbind iar de undeva de departe, de pe altă planetă...

— Ei se îmblacă cu două pelechi de pantaloni de pijamaaa?

— De ce cu două perechi? nu realizez eu de dincolo de perdeaua de pluş negru a somnului.

— Dacă ei, sălacii, au patlu picioale... Eu vleau să fiu cal, taaati!!

Ideea mi se pare interesantă. Pe vremuri eu visam să mă fac aviator. Fiul meu, acest produs al progresului, vrea să fie cal. Bine că Luminiţa e la bucătărie... Ia să vedem, deci, ce idealuri îl animă pe acest viitor şoim neînfricat, de ce vrea el să fie cal?!

— De ce vrei tu să fii cal, Sosonel?

— Ca să dolm meleu în picioale şi cu două pelechi de pantaloni de pijama... Că nu-mi place cu bluza!

— Şi de ce mă rog nu-ţi place să dormi cu bluza?

— Dacă mă doale nastulii...

Mda... Dacă-l „doale nastulii” e grav, trebuie luate măsuri...

Aşa că adorm definitiv.

*

* *

— Tati! Taaaatiiii!

— Da, Soson. Caii în pijama se numesc zebre, bolborosesc.

— Tati, sună telefonul!

— Răspunde tu... zi că tăticu a murit.

Linişte. Adorm.

— Taaaatiiiiiii!

— Pe zebre nu le dor nasturii, îi comunic.

— Tati, nenea Petlică zice să învii...

— Care Petlică??

— Nenea Petlică, ştii tu! Nenea Petlică Lupu cale a mâncat-o pe mamaia lu’ Scufiţa Loşie... Tati, tu nu minţi, nu-i aşa? Eşti molt de tot!

— De somn...

— De tot de somn. Să-l baţi pe nenea Petlică, tati!

— Bine, îl bat...

— Bate-l la telefon, că aşteaptă...

A dracului maşină infernală telefonul ăsta... Mă târăsc până în sufragerie.

— Alo!

— Andi, dormi?

— Nu. Studiez viaţa şi opera cailor. Tu eşti, „Petlică”? Ce dracu’ vrei la ora asta?!

— La ora asta e abia nouă, pare Lupu jignit. Pe cine ai mai văzut dormind la ora nouă seara?

— Pe mine.

— Ei bine, uită chestia asta. Suie-te în rablă şi vino încoace. Te cheamă nea Dinu.

— Păi abia plecai de-acolo! Odată cu el...

— Între timp s-au întâmplat multe... Tocmai am venit de la Olteniţa...

Aşa-i. Uitasem că azi s-a dus singur...

— Şi ăsta zici tu că-i motiv să convoci un colonel şi-un aproape colonel? N-ai vrea să te aşteptăm cu trandafiri în gară şi să mobilizăm muzica militară? Dacă ţi s-a făcut de flori şi muzică militară du-te, băiete, şi împuşcă-te, ai cu ce, şi-o să ai parte de amândouă, plus un loc mai la umbră la Cimitirul Militar Central...

— Andi, l-am depistat pe *B*...

Mă trezesc brusc.

— Lupule?!

— Da?

— Lupule, eşti o forţă!

— Mie-mi spui?

Las telefonul şi săr direct în pantofi.

— Tati, unde te duci?

— Să-l bat pe nenea Petrică.

— Tati, vii tâlziu?

— Soson, de câte ori te-am rugat să n-o mai imiţi pe mama?

— Tati, îmi aduci, te log, două zeble?

— La ora asta? E închis peste tot...

— Atunci adu-mi doal una...

Domnule, băiatul ăsta ştiu că e tenace...

— Măi, tu nu vrei să te culci?

— Păi m-am şi culcat, tati! Acuma sunt zeblă!

— Poftim?

— Nu vezi că dolm ca caii, în pijama?

— Cum dormi, mă?! Nu te-am învăţat eu să nu minţi? Cum dormi?

— În picioale...

*

*   *

Nea Dinu se uită la Lupu ca la un ou încondeiat. Parcă Lupu e de vină că teoria mea s-a confirmat...

— Lupule, coincide totul?

— Totul, tovarăşe colonel... Petrescu întreg, poate numai ceva-ceva mai înalt...

— N-are importanţă. Când stau, majoritatea oamenilor par cam de aceeaşi înălţime. Iar *A* l-a văzut pe Petrescu stând. Şi servieta?

— Identică.

— Neliniştit?

— Nici pomeneală. Ca şi cum un nou „rateu" ar fi fost cel mai normal lucru cu putinţă... S-a suit în tren la Olteniţa. L-am depistat de cum a intrat în gară.

— Meritul tău, arunc. Într-o gară imensă ca aia...

— Adriene! mă admonestează nea Dinu.

— Scuzaţi, tovarăşe colonel. De fapt vorbeam în somn. Conform ordinului dumneavoastră acuma sunt de fapt în pat...

— Un ofiţer de securitate nu vorbeşte în somn.

— Nici dacă vrea el? nu mă dau eu bătut.

— Hai. Gata. Gata...

Tac.

— N-a cumpărat bilet, continuă Lupu. Ceea ce dovedeşte că venise special la Olteniţa ca să aibă de unde pleca.

— Poate are abonament! mă ia, pus pe ceartă, gura pe dinainte.

— Adriene!

— E doar o contra-ipoteză de lucru, tovarăşe colonel...

— La discuţii. Lasă-l să termine.

— Când începe el...

Lupu, de-al dracului, o înfloreşte şi mai mult:

— S-a urcat în tren. A intrat în primul compartiment liber. Eu, după el. Bineînţeles că am rămas pe culoar. La Bucureşti a luat un taxi. Dima mă aştepta cu maşina, aşa că a fost uşor. Ştiţi cum e cu taxiul la gară... A coborât la Romană. Şi-a controlat „spatele”, a luat-o pe Dacia, a intrat în Grădina Icoanei, acolo a fost mai greu... A ieşit iar pe Dacia...

— Cu servieta? nu mă pot abţine eu.

— Cu. În parc nu l-am scăpat din ochi... Deci a ieşit şi l-a luat pe 86 până la Obor. M-a plimbat prin parcul Obor. Acolo nu era nici ţipenie, pomii sunt încă mici... A fost al dracului de greu să nu-l scap... Pe urmă l-a luat iar pe 86 înapoi, a coborât la „Izvorul Rece”, a luat-o spre Foişor, apoi pe Zece Mese, a intrat într-o curte, a ieşit iar, ce s-o mai lungesc? Locuieşte pe Silvestru. Un bloc cu trei etaje. El stă la doi, pe dreapta.

În timp ce Lupu se dă grande, număr până la 1250 în gând. Număr rar. Cât se poate de rar...

Când se opreşte, îl întreb:

— Lupule, era ora nouă când m-ai sunat. M-ai sunat de aici. Trenul 7003 soseşte în Gara de Nord la 8.45. Când paştele mă-sii a umblat ăsta cu tine coadă prin tot Bucureştiul, inclusiv parcul Obor cu pomii lui ăia încă mici, într-un sfert de oră? Când, Lupule, ai?

Colonelul şi căpitanul râd de se tăvălesc.

Mi-au aranjat-o, deci...

Ştiu cât mă scot pe mine din sărite poveştile care încep cu marea iubire dintre tovarăşul Adam şi doamna Eva şi s-au înţeles să mă testeze: explodez în cinci sau în zece minute?!...

Nea Dinu se opreşte primul din hohote, aşa cum se şi cuvine de

altminteri... Altfel de ce-am mai avea regulamente?

— Hai, Lupule, gata... N-a ţinut, n-a ţinut! Adriene, am vrut să vedem dacă sări la bătaie... Domnul *B* al tău s-a suit la gară în taxi şi s-a dus direct acasă. Adresa indicată corespunde.

— Cum îl cheamă? îl interpelez pe consumatorul de Scufiţe Roşii.

— Marin Tănase. Tănase e prenumele.

Numele nu-mi spune absolut nimic. Nici prenumele, de altfel...

— Poze?

— Câte vrei, dar nu sunt încă gata.

Mă uit la ceas: e nouă treizeci.

— Ce dracu' fac ăia de la laborator? Le retuşează?!

— Le aduce Dima când se întoarce şi cu restul datelor de la computerul miliţiei.

— Cine-i „înger păzitor"? mă mai interesez.

— Stamate.

— Bine, Lupule. Perfect. Aşteptăm.

Fumăm.

Colonelul are nişte sticluţe de Pepsi în dulap, aşa că le golim. Băutura e caldă, dar încă acidă.

Ce dracu' face Dima? Or te pomeneşti că a închis la Miliţie?

*

*   *

Cele aflate de Dima ne oferă ceva mai mult decât nimic. Tănase Marin pare un nimeni oarecare, fără trecut, fără cazier, aş zice fără viitor... La cei cincizeci de ani ai lui reuşise marea performanţă de a ajunge antrenor secund la o echipă de fotbal din categoria C.

O meserie splendidă pentru un agent! Timp „liber" berechet, deplasări multe, deci posibilităţi de contact nelimitate, mulţi cunoscuţi, deci multe posibilităţi de a afla lucruri „interesante", ba,

unde mai pui că, necăsătorit fiind, nici n-avea cui da socoteală, putea să plece când vrea, să se întâlnească de asemenea cu cine vrea, să vină acasă la orice oră din oricare zi...

Trag cu coada ochiului la nea Dinu, care a ascultat raportul lui Dima relaxat, dar îl cunosc de mulţi ani, aşa că umbra de îngrijorare care-i voalează privirea nu-mi poate scăpa. Bun, ce-aş face dacă aş fi acum în locul lui? Aş ordona o descindere acasă? Presupunând că da, ce procuror ar fi nebun să-mi semneze o decizie de percheziţie numai în baza afirmaţiei mele că suspectul Tănase Marin s-a plimbat cu trenul dus şi întors pe pitorescul traseu Bucureşti-Olteniţa?

Să zicem că l-aş convinge pe procuror cu argumentul că în servieta lui Tănase s-ar afla material de spionaj, deşi n-am văzut eu încă un procuror care dă semnături pe bază de simple supoziţii, dar mă rog, să zicem, de dragul argumentaţiei. Bun, facem percheziţia, dăm de servietă, în servietă materialul aşteptat zice „prezent", ei şi? Ce facem mai departe, dacă Marin dă din umeri şi zice că el unul a uitat şi cum îl cheamă? Ce, ar fi primul peste care dă amnezia peste noapte?

— Marin nu e rezidentul, arunc eu într-o doară şi numai ca să mă aflu în treabă.

— Ei, bravo, Adriene! mă gratulează colonelul, de data asta scos din pepeni. Acum, că ai început să ghiceşti, nu-ţi rămâne decât să-ţi baţi firmă-n poartă: „Dau în cărţi şi-n bobi, ghicesc în cafea!"

— În Pepsi, că-i mai în pas cu progresul tehnic, se bagă şi Lupu ca năutu-n cafea.

Tac. Nu mai e nimic de zis, au dreptate.

După vreun sfert de oră de ascultat cântecul tăcerii, mă ia iar gura pe dinainte:

— Lupu ţine cu Progresul, zic.

— Eu cu Dinamo, aruncă nea Dima. Şi?

E clar că a priceput unde bat, dar stă ca de obicei în espectativă. Tehnica asta cred că n-o s-o învăţ nici până la pensie...

— „Viitorul IRBC" pare a fi şi ea o echipă interesantă, adaug eu într-o doară, apoi tac mâlc.

Colonelul nu mai are unde-ntoarce.

— Auzi, Lupule?

— Aud, tovarăşe colonel.

— Şi? La ce concluzie ajungi?

— Că nu mai ţin cu „Progresul". Ţin cu „Viitorul IRBC".

— De ce ţii tu acum cu „Viitorul IRBC", Lupule? se arată deodată interesat colonelul.

Lupu nu ştie de ce ţine el acum cu această interesantă echipă.

În schimb, ştiu eu:

— Lupu s-a profilat pe irebecişti pentru că e văr primar cu unul dintre jucători.

Umbra de îngrijorare începe să dispară din privirea şefului.

— Cu care dintre ei, Adriene?

— Lupu nu ştie încă. Dar o să afle imediat, nu-i aşa?

— Exact. Acum e zece seara, cam târziu, fir-ar să fie... Dar n-avem încotro, trebuie să mai şi deranjăm pe câte cineva din când în când... Lupule!

— Ordonaţi, tovarăşe colonel!

— Ia o maşină, dă fuga la IRBC şi află de la ofiţerul de serviciu cine-i secretarul organizaţiei de bază. Pe urmă te duci la el acasă şi-l rogi să-ţi recomande vreo 2-3 utecişti de nădejde din echipa de fotbal. Vii pas alergător înapoi, în noaptea asta trebuie să ne hotărâm care din ei ţi-e văr primar... Echipele astea nu joacă, de obicei, dimineaţa?

— Da. De obicei încep pe la zece...

— Bun. Aflăm noi cu cine şi unde. Mâine pe la 8 îi faci o vizită jucătorului asupra căruia ne vom hotărî. Îi explici aşa, în linii mari –

şi când zic mari, înţeleg foarte mari, uriaşe, pricepi? – cam despre ce e vorba în propoziţiune, îl întrebi dacă e de acord să ne ajute şi, în caz afirmativ, pleci cu el la meci. Între timp Adrian ia colecţia „Sportului” pe ultimii trei ani şi află despre echipă tot ce se poate afla, inclusiv nostalgiile extremei stângi şi ideile portarului despre amorul liber, astfel încât la şapte, mâine dimineaţă, fişele să fie gata şi tu le înveţi până la opt pe dinafară. Clar?

— Clar, aprobă Lupu şi, din hotărârea cu care pronunţă el cele patru litere, deduc că nici prin minte nu-i trece, dar dacă e ordin, ordin să fie...

— Bun, se declară de acord colonelul cu entuziasmul subalternului, deşi sunt sigur că a simţit şi el încotro bate vântul...

— După meci, ca de obicei, echipa, antrenorul, suporterii se duc la o bere, aşa-i?

— Păi cum altfel?! Nu-i dăm noi ba cu tradiţia în sus, ba cu ea în jos?

— În calitate de suporter te duci şi tu. Iar în cercul mai apropiat al echipei, la masa „elitei”, te introduce...

— „Verişorul”, tovarăşe colonel.

Nu mă pot abţine şi izbucnesc în râs. Parcă am fi în clasa întâia, când învăţătoarea îi informează pe boboci că „strămoşii noştri au fost daa...” iar bobocii, culţi, încheie în cor „ciiiii”, adică dacii, cine alţii?...

Şeful se prinde şi năvăleşte peste Lupu:

— Mă, dar perspicace te-ai mai făcut şi tu peste noapte!

Lupu nu-i nebun să replice ceva ci se interesează:

— Pot pleca, tovarăşe colonel?

— Credeam că eşti pe drum...

Căpitanul o ia la goană. Asta, în concepţia lui, înseamnă să faci paşii ceva mai mari...

După ce rămânem singuri, colonelul pare ceva mai destins.

— Ar fi un fel de început, Adriene. Ce zici?

— Unul dintre începuturi...

— De cel de-al doilea te ocupi tu. Mâine, în timpul meciului.

— Credeţi că ia „materialul” cu el?

— Tu, în locul lui, l-ai lăsa acasă?

— Depinde.

— Să zicem că-l ia cu el.

— Atunci e simplu.

— Păi vezi? Rezolvi personal. Până atunci, măsurile normale. Marin nu face o mişcare fără să ştim. Dacă pe el îl mănâncă ceafa, tu te scarpini; dacă el strănută, tu îţi pui picături în nas. Clar?

— Ca apa.

— Predai tot ce ai în lucru maiorului Neagu.

— Tot?!

— Absolut tot. Imediat. Pentru tine nu mai există decât Marin.

Chestia cu Neagu nu-mi prea convine... Are ăsta o baftă, mereu pică pe probleme rezolvate de alţii...

Nea Dinu mă priveşte dintr-o parte: ştie că nu-l înghit pe respectivul şi lucrează fin, la elementul educaţional...

Mă ridic şi după ce-i strâng mâna colonelului, o iau agale spre subsol. Deşi acolo nu-i niciodată închis, „zeble” pentru Soson n-aş crede să aibă băieţii de la documentare. În schimb stau la dispoziţie toate ziarele din ultimii treizeci de ani, microfilmate, mai dihai ca la Academie. Acum gata, îmi „completez” toate lacunele...

3

Cine mai are vreme să-l bage în seamă pe meseriaşul îmbrăcat

într-o salopetă cenuşie de jeg, cu lada de scule în mână, care se învârte prin jurul cabinelor jucătorilor, când marele meci între „Ţesătorul FRB” şi „Viitorul IRBC” a început de cinci minute?

Fanatismul suporterilor echipelor din categoria C face să pălească pasiunea celor ce-şi mănâncă zilele cu echipe din A. Când îi vezi pe cei câteva zeci de microbişti agăţaţi de balustradele de lemn ce înconjoară terenul fără tribune al „ţesătorilor”, ai impresia că pe gazonul din faţa lor se hotărăşte soarta mapamondului. „Mărăşeştile” fumegă, sticloanţe cu lichide ciudate se plimbă din mână în mână şi de la gură la gură, urlete disperate biciuie nervii „fotbaliatorilor”, expresii de un nemaipomenit pitoresc ar incinta urechile oricărui culegător de folclor (sub)urban...

Dar eu n-am, din păcate, timp de meci.

— Nea Vasile, îi zic la nimereală paznicului care nu pare mirat că-i ştiu numele, a zis tov director să-i iei două pachete de „Snagov” că le-a terminat până să înceapă ăştia meciu’...

Îi întind 25 de lei, dar înainte să-i ia mă chestionează:

— Da’ matale de ce nu te-oi fi ducând?

— Io trebui să repar duşurili. Nu vine apă caldă. Termină ăştia şi n-au cu ce-şi da rapănul jos...

— Te uiţi la haine?

— Mă uit io, da’ nu le ia nici dracu’...

Nea Vasile o ia agale spre ieşire. Dacă te uiţi bine în jur, vezi că el e singurul care habar n-are de meci. Parcă văd ce mutră o să facă umblând cu ţigările după directorul căruia nici prin gând nu-i trecuse să vină la „stadion”...

Timp am destul, până la debit nea Vasile nu face mai puţin de zece minute, am văzut eu cu cât entuziasm a luat startul... Iar la debit n-are „Snagov”, m-am interesat. Aşa că trebuie să se ducă tocmai la restaurant. Am, deci, o jumătate bună de oră la dispoziţie...

Deschid, rând pe rând, toate dulapurile, până dau de cel al

antrenorului. Dulapul e gol. Adică sunt câteva catrafuse aruncate pe-acolo, dar nu ce mă interesează pe mine.

Mă cam aşteptam la asta...

Ies şi mă uit spre „banca rezervelor”.

Lângă Marin se vede o sacoşă de sport albastră, din plastic. Nu văd ce scrie pe ea, trebuie să mă apropii. A, da „Adidas”...

O iau la picior spre dubiţa parcată lângă cabine. Dima, îmbrăcat într-un trening jerpelit, deschide uşa din spate şi mă priveşte întrebător.

— „Adidas” albastră.

— Am, zice Dima satisfăcut şi uşurat...

Aduce sacoşa, o examinez. Aproape identică. Îi fac semn. O ia şi se îndreaptă spre teren. Când ajunge în imediata apropiere a băncii rezervelor aruncă nonşalant sacoşa lângă sora ei geamănă, se tolăneşte pe burtă alături, aprinde o ţigară şi aşteaptă.

Nimeni nu-i dă nicio atenţie.

Când ajunge la jumătatea ţigării mă priveşte cu coada ochiului şi-i fac semn că-i în ordine.

Peste câteva minute „ţesătorii” se înghesuie în careul mic al „irebeciştilor”, se iscă o busculadă, nimeni nu mai ştie dacă dă cu bocancul în minge sau în gleznele adversarului. Marin sare în picioare şi urlă ceva. Ameninţând cu pumnul. Dima trage sacoşa cealaltă spre el, o împinge pe cea adusă de el în locul ei, apoi se scoală şi vine nevinovat spre dubiţă, bălăngănind captura.

Perii cu privirea împrejurimile, dar nimeni nu-l bagă în seamă.

Conţinutul sacoşei e sumar, găsesc imediat ce mă interesează, un plic mare cât o jumătate de coală de scris, ascuns între filele caietului de notiţe al antrenorului. Desfac cu precauţie clapeta plicului şi scot afară circa treizeci de foi bătute la maşină.

N-am timp nici măcar să-mi arunc ochii pe text.

În timp ce Dima aprinde reflectorul, reglez aparatul, fotografiez

fiecare filă în parte, de la circa cincizeci de centimetri, apoi, pentru orice eventualitate, repet operaţia cu un alt aparat. Vreau să merg la sigur, să nu păţesc ca mai acum vreo zece ani când, într-o situaţie asemănătoare, mă alesesem doar cu un film splendid voalat...

În vreme ce, zece minute mai târziu, Dima aşează sacoşa antrenorului la locul ei, arunc o privire spre suporterii irebeciştilor, masaţi de partea asta a terenului.

Şi cine urlă acolo mai tare „Fault, dă-l afară pe măcelar!”?

O să ghiciţi...

Lupu.

Marele suporter al „Viitorului IRBC”.

*

* *

Căpitanul-inginer Ioaniţescu, de la Ministerul Apărării Naţionale, depune pe birou ultima fotografie mărită şi îşi ridică privirile. În ochii lui, uimitor de dilataţi, nu văd numai o imensă uimire.

În ochii lui văd *Spaima.*

— De unde le aveţi, tovarăşe maior? mă întreabă, şi vocea lui e deodată răguşită.

Nu ştiu de ce îmi vine deodată să râd. Am senzaţia că privesc un soţ întors pe neaşteptate dintr-o deplasare, exact ca în situaţia clasică atât de îndrăgită de caricaturiştii din est şi vest (dar mai ales din vest...), dând cu ochii de nevastă (a cărei cinste n-a pus-o niciodată la îndoială), în braţele păroase ale unui hăndrălău. Iar hăndrălăul e de dimensiunile unui dulap cu uşi duble...

— Vă spun ceva? îl întreabă colonelul stingherit, mai mult ca să atenueze gafa mea.

— Hârtiile astea, vreau să spun hârtiile care au fost fotografiate, mi-au trecut prin mână acum vreo şase luni, tovarăşe colonel. Pe atunci erau atât de secrete, încât...

— Încât?

— Încât nici măcar nu am curaj să mă gândesc ce s-ar fi putut întâmpla dacă ar fi căzut în mâinile unui al patrulea. Căci numai trei ştiam de existenţa lor: un inginer de la institutul nostru de cercetări de tehnică militară, tovarăşul general R. şi cu mine... Cu atât mai mult, nu-mi pot imagina cum au ajuns ele în mâinile dumneavoastră... ăăă... mă rog, în alte mâini, căci dumneavoastră aveţi numai fotografiile, cred, cu cât ele... ăăă... ele nu mai există...

— Poftim?!

— Vreau să spun că acest... ăăă... material a existat numai în original, iar originalul a fost ars. Ars filă cu fială. În prezenţa unei comisii. Cu proces-verbal de distrugere...

— Deci au ştiut mai mult de trei persoane ce conţine... materialul, cum zici dumneata, remarcă nea Dinu, cu voce intenţionat albă, monotonă, încercând să atenueze surescitarea inginerului. Au ştiut şi membrii comisiei, cărora le-a trecut prin mână, altfel n-ar fi putut semna procesul-verbal de distrugere...

— Vă înşelaţi, punctează rece căpitanul-inginer, atins, se pare, în amorul propriu. Masa la care mă aflam eu şi inginerul autor al... ăăă... materalului se afla la trei metri de masa comisiei. După ce autorul recunoştea fiecare pagină în parte, mi-o înmâna mie, eu o introduceam într-un plic, iar plicul era înmânat comisiei *care îl ardea cu filă cu tot...*

„Mde, mă gândesc: înseamnă că se mai petrec minuni...”

— Atunci? mă pomenesc întrebând.

— Nu-mi explic. Practic, acest material nu există...

— ?!?

— Manuscrisul a fost distrus, deoarece proiectul respectiv a fost abandonat, dosarul închis, problema uitată, îngropată, cum vreţi s-o luaţi... A fost o hotărâre politică, venită de sus de tot. O astfel de armă cum este cea prezentată în materialul amintit, o astfel de

armă... monstruoasă, repet, monstruoasă, a cărei simplă amintire mă oripilează, concepută de o minte genială pe plan tehnic dar... dar odioasă din punct de vedere uman, moral, cum vreţi să-i ziceţi, nu ar fi putut fi construită de către o ţară ca a noastră, a cărei politică umanitară e atât de bine cunoscută... Sigur, tehnic, material, o puteam produce... Dar, în acelaşi timp, cum să vă explic? Ar fi fost ca şi cum un om normal, care n-a tăiat în viaţa lui o găină, s-ar prezenta voluntar, cu o bardă în mână, să ţină locul unui călău... Aş vrea să fiu mai explicit, tovarăşe colonel, dar iată că nu ştiu cum...

— Lupule! Renunţăm la planul iniţial. Fă rost de un mandat de arestare şi într-o oră eşti aici cu plicul şi cu Marin cu tot...

Lupu iese, mă întorc spre căpitan:

— Vă mărturisesc că m-am uitat şi eu pe aceste... fotografii, tovarăşe căpitan. Am însă senzaţia că ceva nu este în ordine cu ele... E adevărat, pare o expunere a modului de lucru al unui aparat oarecare, sigur, totul e deosebit de complicat sau mi se pare mie, posesor al unor cunoştinţe tehnice destul de limitate pentru a putea înţelege la ce ar putea fi el bun, mă rog, la ce s-ar putea utiliza, dar parcă ceva lipseşte...

— Sigur că lipseşte, încuviinţează căpitanul. Ceea ce aveţi dumneavoastră aici e, ca să zic aşa, prima... jumătate. Jumătatea... cum să vă explic? Jumătatea expozitivă. Lipseşte jumătatea constructivă. Lipseşte mai mult decât esenţialul. În baza a ceea ce aveţi dumneavoastră aici, un specialist ar putea fi, de exemplu, convins că lucrul propus e, teoretic, realizabil. Cum se realizează el însă practic... de asta nu-şi poate da seama, cu excepţia autorului, nimeni.

— Numai autorul? repetă nea Dinu.

— Numai autorul.

— Dumneavoastră nu?

— Eu?!

— Exact. Dumneavoastră, care aţi avut în mână „întregul” şi nu „jumătatea”, l-aţi putea realiza?

— Eu?!

— Da, dumneavoastră.

Căpitanul-inginer îşi aprinde o ţigară, uitând să mai ceară permisiunea. Trage un fum, îl proiectează încet în direcţia tavanului, apoi îl priveşte pe nea Dinu direct în ochi:

— Tovarăşe colonel, se spune despre mine că sunt un bun inginer. Cred că şi de aceea am fost ales să lucrez acolo unde lucrez... Merg până acolo şi vă mărturisesc că eu, personal, mă consider un foarte bun inginer. Dar de aici şi până la geniu...

— De aici şi până la geniu? repetă colonelul.

— Sunt... ani-lumină. Nu, tovarăşe colonel. Nu l-aş putea realiza.

— Rămâne deci... autorul?

— Autorul? Autorul, tovarăşe colonel, ar fi putut, cred. Să-l realizeze. Din fericire, repet, din fericire autorul nu mai există.

— Cum adică?!

— Simplu. S-a sinucis.

*

*   *

Nea Dinu rumegă bine, „informaţia”, apoi se dezmeticeşte:

— Am vrut să spun „cum adică *din fericire*”...

Ioaniţescu nu-i rămâne dator:

— Chiar dacă mă veţi condamna, am să vă răspund confirmându-vă: Sunt fericit că autorul s-a sinucis. L-am „urmărit” de departe în primele luni următoare luării hotărârii de a se renunţa la proiectul său şi sunt convins că indiferenţa afişată era numai o mască. Nimeni nu poate fi în stare să suporte o asemenea lovitură la plex fără să facă măcar o grimasă de durere. Sunt sigur că, de fapt, nu s-a consolat niciodată cu ideea că arma concepută de el nu va fi

niciodată realizată... Orice mamă e îndrăgostită din instinct de copilul nenăscut încă, şi dacă neşansa o face să nască un monstru, ea îl va iubi în continuare. Un astfel de om, tovarăşe colonel – şi Ioaniţescu trage mai puternic din ţigară – un astfel de geniu al răului reprezintă întotdeauna un pericol greu de apreciat: când „naşti" un monstru care apoi, împotrivă voinţei tale, e „îngropat", ai putea avea, cel puţin teoretic acest lucru e posibil, veţi fi desigur de acord cu mine, ai putea avea, repet, slăbiciunea de caracter de a încerca să recreezi... chiar monstrul. Consecinţele le puteţi bănui... Repet, deci, că sunt fericit de dispariţia autorului, aşa cum am fost fericit că cineva, la noi, a avut înţelepciunea şi tăria să hotărască anularea proiectului încă în faşă şi aş fi fost şi mai fericit, vă rog să mă înţelegeţi însă corect, nu mă refer aici la o anumită persoană ci la o noţiune, la noţiunea de autor, dacă acest autor nu s-ar fi născut niciodată, aşa cum ar fi trebuit să nu se nască autorul bombei atomice, al bombei cu hidrogen, al bombei cu neutroni, aceşti naivi începători în comparaţie cu inginerul Rădină... Îmi permiteţi să mă retrag, tovarăşe colonel?

4

Pentru prima dată am ocazia să particip la o şedinţă cu doi generali... „Şedinţă" e mult spus, e automat spus, e mai mult o discuţie în patru.

Generalul *N,* generalul „nostru", e un ofiţer tânăr încă, aş zice arătos, părând, în costumul civil, croit în linie clasică, unul din diplomaţii aceia din filme, care se pregăteşte pentru o audienţă extrem de importantă şi încearcă să se concentreze, să-şi

sistematizeze ideile, plimbându-se prin încăpere de colo-colo, aparent decis, în realitate încordat.

Celălalt general, generalul *R.* de la MAN, în uniformă, e aproape de pensie, dar se ţine încă bine. Pare totuşi distrat, cu gândurile în cu totul altă parte.

Nea Dinu vorbeşte numai întrebat şi dă răspunsuri scurte şi precise, ca de obicei în faţa superiorilor.

În ce mă priveşte, eu... tac.

— E clar că mi-am dat seama imediat ce înseamnă arma respectivă, continuă generalul *R.* În timp ce parcurgeam abia partea introductivă mi-am adus aminte deodată de cele citite cândva în *L'Espionnage Scientifique* a lui Jacques Bergier, fost ofiţer ai contraspionajului francez în timpul celui de-al doilea război mondial. El dădea exemplu acolo câteva arme care n-au fost inventate încă, dar care, teoretic, s-ar putea inventa în orice moment. Începea cu exemple ceva mai „inofensive". Pornind de la ideea că, pentru prepararea aspicului alimentar e nevoie de o anumită substanţă chimică, el lansa teoria perfect valabilă că ar fi de ajuns să se descopere formula unei substanţe similare, dar mult mai puternice, care, folosită într-o concentraţie corespunzătoare, ar putea transforma peste noapte apele mărilor şi oceanelor într-o gelatină consistentă, capabilă să facă imposibilă deplasarea navelor sau submarinelor. Consecinţele militare sunt uşor de înţeles... Sau, un alt exemplu, se avântă generalul, pătruns se pare într-un domeniu care-l pasiona, este cel al procedeului care ar putea face porţelanul, material folosit aproape în exclusivitate pentru fabricarea izolatorilor cablurilor electrice, într-un material bun conducător de electricitate! Imaginaţi-vă blocarea tuturor sistemelor energetice, imaginaţi-vă imposibilitatea de a comunica altfel decât prin radio! Nu mai vorbesc de ideea, absolut aberantă, dar teoretic perfect argumentată, de a construi nici mai mult nici mai puţin

decât un... paratrăsnet pentru bomba cu hidrogen... Nu mai vorbesc de posibilitatea realizării efectului opus laserului, efectul botezat de el Daser, adică producerea artificială, prin sincronizarea moleculelor, a... întunericului! Încercaţi să vedeţi cu ochii minţii un câmp de luptă cufundat brusc, în miezul zilei, în beznă...

Acest Bergier trecea apoi, de la aceste exemple pe care le-am denumit „inofensive”, la bomba cu neutroni, bombă care distruge instantaneu tot ce e viu, lăsând neatinse însă bunurile materiale, bombă care, de altfel, a fost ulterior efectiv inventată.

Ei bine, şi vă rog să-mi scuzaţi divagaţia, dar nu cred că v-aş fi putut da altfel *imaginea* cea mai apropiată de realitate, ceea ce i-a trecut prin cap inginerului Vasile Rădină întrecea cu mult oricare din aceste idei. Inclusiv ultima. Arma lui, genial de simplă, era ceva... ceva monstruos, de apocalips. N-are rost să intru în amănunte, cert e că, a doua zi, după o noapte de coşmar, m-am prezentat la şeful statului şi am propus sistarea proiectului. Mi s-a ordonat hotărât mai mult decât atât; mi s-a ordonat distrugerea întregului material. N-am fost niciodată mai uşurat şi mai fericit ca atunci, n-am fost niciodată mai fericit că sunt român...

Generalul *R.* se ridică şi, cu faţa întoarsă, îşi face de lucru cu batista. Ne uităm în plafon pentru a depăşi momentul, apoi celălalt general întreabă:

— Şi inginerul Rădină? Cum a reacţionat el aflând că proiectul a fost abandonat şi întregul material distrus?

— Violent. În cele din urmă l-am lămurit însă...

— Din păcate nu, tovarăşe general.

Bătrânul general se întoarse brusc spre mine:

— Ce-aţi spus?!

— Din păcate inginerul Rădină n-a fost până la urmă convins, am repetat.

Privirea lui mă fixează ca pe un fluture în insectar, apoi faţa i se

destinde:

— Vreţi să spuneţi că de aceea s-a sinucis?

— Ce vrei să spui, Adriene? mă întreabă generalul nostru.

— Vreau să spun, tovarăşe general, că Vasile Rădină nu s-a sinucis.

— Nu vorbi prostii! S-a sinucis acum o lună, e lucru verificat atât de miliţie, cât şi de direcţia de contrainformaţii a armatei...

— Dacă-mi permiteţi, tovarăşe general, intervine grăbit nea Dinu, v-aş propune să-l ascultăm pe locotenent-colonelul Adrian. Are el multe defecte, dar mintea-i merge, încearcă el să dezmorţească atmosfera. Apoi adaugă într-o doară: e, totuşi, cel mai bun ofiţer al meu...

Ia te uită! Ia te uită ce-i iese din gură lui nea Dinu! Iar când suntem în doi mă bălăcăreşte de-mi vine să cred că encefalul meu are nevoie de ajutor de dezvoltare din partea ONU...

— Zi-i, Adriene, consimte generalul *N.*

Zic:

— În primul rând, dosarul original a fost distrus filă cu filă în prezenţa unei comisii constituite conform regulamentului. Am discutat cu fiecare membru al comisiei în parte, aici totul e beton, nu există nicio fisură...

— Un moment. Ce are asta cu sinuciderea lui Rădină?

— Veţi vedea imediat. În al doilea rând, continui eu, deodată foarte calm, inginerul Rădină a lucrat cea de a doua parte a proiectului, aşa cum se procedează de obicei, în asemenea cazuri excepţionale, într-o izolare totală, supravegheat însă riguros douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru, într-o unitate militară unde se pot asigura, mai bine decât oriunde, toate măsurile de securitate. Nu, sunt convins că nici aici n-a fost nicio fisură... Iar în al treilea rând, arestându-l aseară pe Tănase Marin, prezumtivul agent, am intrat în posesia originalului materialului fotografiat ieri. Pentru

a câştiga timp, am dispus o expertiză, folosind drept material de lucru o pagină de text original dactilografiat. Ei bine, textul este dactilografiat pe o maşină de scris portabilă „Continental”, tip de maşină pus în vânzare în urmă cu numai câteva săptămâni. El prezintă nu numai o serie de greşeli de dactilografie, ci şi o pregnantă inconsecvenţă în intensitatea cu care s-a acţionat asupra claviaturii, ceea ce a determinat imprimarea anumitor litere mai puternic, a altora mai şters. Aceasta trădează mâna diletantului, căci textul unei dactilografe profesioniste prezintă întotdeauna litere egal imprimate pe coală. Am verificat telefonic la unitatea militară respectivă: ofiţerul care s-a ocupat de problemă mi-a confirmat că textul iniţial – şi prin text iniţial nu înţeleg aşa numitul text „original” aflat acum în posesia noastră, ci textul distrus în prezenţa comisiei – a fost dactilografiat pe o maşina de scris electrică „Olympia”, fabricată acum patru ani.

— Şi dactilografa? mă întrerupe generalul *N.*

— Ca de obicei în astfel de cazuri, materialul a fost dactilografiat pe aceeaşi maşină, dar de cel puţin zece dactilografe, fiecare scriind succesiv câte un fragment de manuscris disparat, astfel încât niciuna să nu aibă posibilitatea de a intui sensul celor scrise. Mai mult, dactilografele n-ar putea nici măcar să discute împreună, pentru a alcătui eventual un mozaic din cunoştinţele lor disparate despre text, deoarece ele au fost aduse de la unităţi militare diferite, din oraşe diferite şi cazate separat, astfel încât nu s-au văzut niciodată una cu alta... Toate aceste elemente coroborate nu pot conduce decât la concluzia că textul „original”, aflat acum în posesia noastră, a fost dactilografiat de inginerul Rădină personal.

— Înainte sau după... moarte?

— După aşa-zisa lui sinucidere.

Generalul *N.* scoate tacticos un dosar din seiful blindat, îl deschide, caută un anumit document şi, când îl descoperă, citeşte

monoton, impersonal, ca un grefier în pragul pensionării:

— „Cadavrul numitului Rădină Vasile a fost pescuit în apele Dunării, în punctul numit «La Căpriori», în ziua de... ora”... mă rog. Nu contează. Aha, aici: „... deşi în stare avansată de putrefacţie, cadavrul a fost identificat de Silvia Rădină, soţia dispărutului Rădină Vasile, ca fiind cel al soţului său. Conform declaraţiei anexate, semnată de aceasta, recunoaşterea se bazează mai ales pe identificarea verighetei, a unei lucrări dentare în Palleag la maxilarul superior stânga”...

Generalul se întoarce spre mine, închizând sec dosarul:

— Alte argumente, tovarăşe Adrian?

— Numai unul singur, tovarăşe general: conform expertizei efectuate aseară, textul original a fost dactilografiat acum două săptămâni. O atestă gradul de evaporare a tuşului literelor. Documentul citat de dumneavoastră este mai vechi... Aceasta înseamnă ori că arma respectivă a fost descoperită simultan de două persoane, întâmplător exclusă de însăşi logica lucrurilor, ori că mortul... trăieşte. Şi mortul trăieşte, tovarăşe general, sigur, mă refer la mortul nostru, nu la cel găsit în Dunăre, gata echipat cu verighetă şi dantură falsă... Aşa cum a confirmat şi căpitanul-inginer Ioaniţescu de la MAN, textul acesta reprezintă numai prima jumătate a studiului propriu-zis. Este, de fapt, reconstituirea din memorie a primei jumătăţi de studiu. Reconstituire care nu se poate datora decât inginerului Rădină. Şi, dacă acceptăm acest lucru, înseamnă că acceptăm implicit şi faptul că respectivul trăieşte. Tot ce ne rămâne de făcut este să sperăm că el nu va trece la reconstituirea din memorie a celeilalte jumătăţi decât după ce va primi confirmarea că prima jumătate a fost primită şi apreciată la justa ei valoare de către cei cărora le era destinată, şi că deci ei sunt de acord să cumpere „întregul”.

— Eşti, deci, convins că, înscenând perfect şi după toate regulile

artei o sinucidere, inginerul Rădină „s-a dat la fund”, încercând simultan să intre în legătură cu străinătatea, pentru a-şi vinde invenţia? Atunci rămâne numai să ne explici cum un inginer reuşeşte să confecţioneze un cadavru, şi încă atât de bine încât să-şi înşele nu numai propria nevastă, ci şi medicul legist...

— Nu am încă toate argumentele pentru a putea afirma că sunt perfect convins, deşi în interiorul meu nu am nici cea mai mică îndoială. Tocmai de aceea, vă rog să aprobaţi deshumarea cadavrului considerat drept cel al lui Rădină şi efectuarea unei necropsii.

— Părerea dumneavoastră, tovarăşe general *R.?*

— Tovarăşe general, eu mă declar a priori de acord cu orice ne-ar putea convinge că băiatul ăsta al dumneavoastră visează. Sunt de acord cu orice măsură care ne-ar încredinţa că s-a făcut posibilul şi chiar imposibilul pentru a lichida şi cea mai mică bănuială că blestemata aia de armă ar mai putea fi construită cândva...

— Atunci nu văd de ce am mai lungi discuţia... Tovarăşe colonel, se întoarce generalul spre nea Dinu, obţii de urgenţă aprobarea procuraturii pentru deshumarea cadavrului. Până primeşti analiza necroscopică, reconstitui fiecare clipă din viaţa inginerului Rădină, începând cu momentul în care i s-a comunicat hotărârea privind studiul său. În maximum cinci zile mi-l aduci pe acest Rădină viu sau mort. Pe el şi pe nimeni altul. Dau imediat dispoziţie să se închidă ermetic orice posibilitate de ieşire a unui astfel de material din ţară. Căci teamă mi-e că cine a reuşit să redacteze un material de acest gen de două ori, este în stare să o facă şi a treia oară... Dacă n-o fi şi făcut-o... Şi, fiindcă veni vorba: ai informaţii despre vreo activitate deosebită în eter?

— În ultimele două luni, nimic deosebit. Dar voi mai verifica în acest context...

— Voi dispune imediat întărirea tuturor staţiilor de reperare. Voi

dispune de asemenea multiplicarea şi difuzarea, încă de azi, a fotografiei lui Rădină tuturor punctelor de frontieră, precum şi verificarea cu atenţie sporită a tuturor persoanelor care intră şi ies din ţară în aceste zile. Mare atenţie la aeroporturi! Îmi veţi aduce la cunoştinţă cel mai mic eveniment care ar putea fi pus în legătură cu acest caz, şi asta la orice oră din zi şi din noapte. Consideraţi întregul aparat al securităţii statului în stare de alertă, voi lua măsurile necesare. Locotenent-colonelul Adrian este investit, începând cu acest moment şi până la terminarea misiunii, cu puteri excepţionale. Şi când am spus cinci zile, înseamnă că aveţi cinci zile la dispoziţie. Cinci şi nu mai mult. S-a înţeles?

— Înţeles, tovarăşe general!

În timp ce ieşim, generalul *N.* întinde deja mâna spre telefonul roşu.

După ce închidem uşa pe dinafară, nea Dinu mustăceşte:

— S-au dus dracului toate concediile băieţilor...

— În cinci zile n-or muri şi ei, murmur eu, pe gânduri.

— Care cinci zile? mă priveşte el urât. Patru zile ai la dispoziţie, Adriene. Plus puteri excepţionale... Patru. Nicio zi în plus...

Când ajung în birou, Lupu mă aşteaptă.

— Avem trei zile la dispoziţie, Petrică. Trei. Nicio zi în plus...

— Inclusiv astăzi?

— Inclusiv ieri, băiete. Inclusiv ieri...

5

În timp ce Lupu se ocupă de formalităţile necesare deshumării cadavrului şi de găsirea dentistului care îl trata pe Rădină, dau

dispoziţie să-mi fie adus Marin.

Angela, secretara direcţiei, simte ceva, şi apare cu un ibric plin cu cafea.

— Niciun telefon? mă întreabă ea, deşi ştie foarte bine că răspunsul va fi afirmativ.

— Nimic. Sunt în misiune, undeva la dracu' în praznic, în Munţii Apuseni, că tot n-am fost eu niciodată pe-acolo... Sună, te rog, şi la mine acasă, să-mi aducă sculele de bărbierit, câteva cămăşi şi rufărie de corp, restul am aici.

Am întotdeauna în birou un geamantănaş, cu cele necesare unei deplasări scurte, dar cămăşi nu pot păstra acolo, nu suport cutele de la călcat şi împăturit...

Angela dă să iasă, dar o opresc:

— Vreau să te mai rog ceva, ştiu că te „exploatez”, dar numai tu ai succes la cei de la transporturi... Fă te rog pe dracu' în patru să am permanent o maşină de serviciu, fără şofer, la dispoziţia mea. Dacă până la urmă iese cu scandal şi n-ai încotro, trimite-l pe respectivul la nea Dinu; îl plezneşte el urgent... Mersi şi n-am palabras...

Când Angela iese, intră Marin, însoţit de un plutonier-major de doi metri pe doi. Îi fac celui din urmă semn să se retragă, el mă priveşte mustrător, ce-i cer eu e împotriva regulamentului, dar ştiu din experienţă că un interogatoriu în doi merge mai bine şi mai repede decât unul cu martori. Aşa că-l las să privească cât vrea până iese. Aşa-i la noi, ca la circulaţie: poţi să traversezi pe roşu dacă agentul de circulaţie îţi face semn...

Iese, deci, dar ştiu că propteşte cu spatele uşa pe dinafară, iar urechea lui e ca o pâlnie de gramofon, gata să capteze orice zgomot suspect din biroul meu...

— Stai jos, îi fac semn lui Marin, şi pe urmă îl las în plata domnului şi încep să-mi fac ordine în sertare.

I-a crescut barba, mâna dreaptă îi tremură convulsiv, nu prea are

mutră de James Bond amărâtul ăsta de antrenor...

Când, într-un târziu, se hotărăşte să se aşeze, apăs pe butonul magnetofonului, încep cu formalităţile obişnuite de stabilire a identităţii, îi atrag atenţia, ca-n filme, asupra drepturilor pe care le are, asta face întotdeauna impresie, apoi mă las cu scaunul pe spate până ating cu capul peretele, aprind o ţigară şi-l îndemn:

— Şi-acuma, că ne cunoaştem mai bine, dă-i drumul...

Mă priveşte derutat:

— La ce să-i dau drumul?!

— La poveste. Toţi tipii ca tine au o poveste pregătită din timp. O poveste frumoasă, în care tipul respectiv e un fel de Albă ca Zăpada, curată şi nevinovată, exact ca în articolele alea din ziare, în care hoţului i se plânge pe revere, amintindu-ni-se că el provine dintr-o familie dezorganizată, tatăl beţiv, mama rea de muscă şi că, apoi, crescând mare, a intrat într-un anturaj contraindicat, etcetera la pătrat. Eu, cetăţene Tănase, sunt om bătrân, după cum vezi, arăt la patruzeci ca unul de patru decenii, poveştile astea le ştiu pe dinafară în cele 1001 variante ale lor. Dă-i totuşi drumul, trebuie să rezolvăm şi formalitatea asta, pe urmă ne ocupăm noi şi de treburile noastre, timp avem berechet, iar mie-mi merge leafa...

Şmecheria asta nu mi-a făcut până acum figura... Toţi cei cărora le debitez povestea cu Albă ca Zăpada simt că nu-s pus de fapt pe taclale şi despachetează urgent tot coletul de gunoi pe care-l târăsc după ei... Nici Tănase Marin nu reacţionează altfel şi-l dă drumul. Povestea lui e foarte ciudată, atât de ciudată încât ori e o minciună gogonată cât un zeppelin, ori e complet adevărată...

Când termină, pare un sac gol de conţinut, căzut în propriul său gol, mic şi neajutorat...

Iau povestea lui de la început:

— Deci, pe 15 octombrie, te-ai dus la avocatul Popescu Gheorghe... Adresa exactă şi numărul de telefon?

— Strada Răsaduri 11, telefonul nu-l ştiu.

— Te-ai dus la el aşa, fără să te-anunţi? îl întreb, în timp ce scriu pe un pătrat de hârtie numele şi adresa şi apăs pe butonul soneriei.

— Mi s-a spus că îl găsesc întotdeauna acasă.

— Un avocat nu e niciodată acasă...

Intră plutonierul, îi dau hârtia.

— În maximum o oră voi avea toate datele necesare...

Revin:

— Deci: ori nu-i avocat, ori e pensionar?

— După vârstă, cred că e pensionar...

— Bun. Zici că l-ai găsit într-adevăr acasă. Era singur?

— Singur.

— I-ai povestit chestia cu moştenirea. Cât ziceai că e în discuţie?

— Cinci mii de lei, v-am spus doar! se înfurie el.

Nu-mi place când cineva face pe nervosul în propriul meu birou. Aici, cred eu, singurul care ar avea, eventual, dreptul să facă pe istericul aş fi numai eu. Şi dacă eu sunt calm şi zâmbitor ca un Budha de fildeş, furia lui strică peisajul. Îi surâd:

— Nu-i nimic, mai spui o dată. Nu ştii că cine nu e cuminte rămâne după ore şi scrie de o sută de ori la tablă „Nu mă mai strâmb în clasă'"?

— Cinci mii de lei, repetă Marin.

— Aşa e corect... Şi pentru cinci mii de lei prezumtivi ai fost dispus să-i plăteşti domnului avocat o mie?

— Mi-a spus că-i plătesc numai dacă câştig procesul. Şi că un avocat pledant mi-ar lua mai mult, şi asta înainte, parte prin barou, parte particular... V-am mai spus doar că mi s-a povestit că ştie toate chichiţele şi găseşte oricând un clenci cu care să câştigi procesul. Plus de asta lucrează mult pe telefon, are oameni peste tot, nu ştiţi? Pila şi telefonul...

Trec peste pilă şi peste telefon...

— Ai aşa mare nevoie de bani încât să te judeci cu propria-ţi soră pentru patru mii? Că patru mii ţi-ar mai fi rămas dacă Popescu avea succes... Sau chiar mai puţin, că dădeai şi-o masă...

— ...

— Clar. Deci el te-a ascultat, şi înainte de a pune mâna pe pilă sau pe telefon, şi chiar înainte de a-ţi demonstra ce chichiţe şi ce clenciuri ştie, te-a întrebat direct şi bărbăteşte dacă nu ţi-ar face cumva plăcere să câştigi zece mii, şi încă într-o treabă fără riscuri...

— Exact...

— Repetă, te rog, propunerea lui.

— Iar?!?

Îl privesc lung. De unde să ştie el că nici prin minte nu-mi trece să-mi bat joc de el punându-l să tot repete cele declarate, că am priceput totul din primul foc, dar că şi repetările astea au rostul lor, aşa cum aveau pe vremuri autobiografiile pe care ţi le cereau ăia de la cadre, din şase în şase luni?

— Iar. Când mi-ai spus prima oară aţipisem.

Oftează, dar n-are încotro:

— Păi, m-a întrebat dacă nu cumva aş fi amator să câştig zece mii fără risc. L-am întrebat: cum adică? Mi-a povestit că are o clientă, de fapt un fel de prietenă, damă de societate, care ar fi la mare ananghie, deoarece s-a încurcat cu un fante, s-a apucat şi i-a scris scrisori, şi ăsta, tânărul, o şantajează cu scrisorile, exact ca-n filme, dacă nu-i dă cinci mii pe lună, i le trimite recomandat expres lui bărbatu-su. Ăsta, bărbatu' adică, e mare ştab, cu poziţie şi deplasări, cucoana o duce bine, nu e dispusă s-o lepede ştabul şi atunci, ce i-a trecut ei prin cap? Frate-su a fost ofiţer de jandarmi, acu' e bătrân, dar tot ştie meserie, cunoaşte un hoţ de buzunare. Hoţul ăsta era dispus să-i fure fantelui scrisorile. Dar fostul ofiţer de jandarmi nu vrea să ştie, la o adică, ce legături are, vreau să zic în caz că dă miliţia peste el, aşa că hoţul, după ce fură scrisorile, nu le dă nici

jandarmului şi nici avocatului, trebuie să le dea unuia complet necunoscut. Ăla trebuia să fiu eu, pentru zece mii. Dar nici eu nu trebuia să-l cunosc pe jandarm. Aşa că eu urma să-l plătesc pe hoţ, cu care toată treaba era aranjată prin telefon, iar hoţul să-mi dea mie scrisorile. Banii pentru hoţul respectiv trebuia să-i pun într-o servietă pe care mi-a dat-o avocatul şi, pe urmă, să mă duc cu un anumit tren la Olteniţa şi când mă întorc, cu un alt tren anumit, hoţul o să se aşeze lângă mine şi să schimbe pe neobservate servieta. El pleacă cu banii, eu cu scrisorile!

— După ce te cunoştea hoţul?

— După servietă.

— Şi pe urmă, zici că trebuia să arunci geanta şi să-i dai scrisorile lui Popescu?

— N-am zis asta!

Ştiu că n-a zis...

— Dar cum ai zis?

— După ce mă dădeam jos din tren, trebuia să mă învârtesc prin anumite locuri până mă întâlneam cu cineva care să-mi zică „Eşti cumva domnul Necula?”, iar eu răspundeam „Nu, eu sunt domnul Vasilescu”. Atunci eu dădeam servieta iar el îmi dădea zece mii...

— De ce el şi nu avocatul Popescu?

— Păi, ştiu eu de ce? Aşa s-o fi gândit jandarmul!

— Ascultă, Marine, unde ai văzut dumneata filmul ăsta?

— Care film, tovarăşe? se uită el perplex la mine, uitând pentru moment unde se află.

— Cum, care film? îi răspund deodată amuzat. Asta cu hoţul şi vardistul, cu parole şi serviete schimbate...

Zâmbesc, dar chestia cu schimbatul servietelor a şi început să mă obsedeze. Cam des se schimbă serviete în trenul Olteniţa-Bucureşti, povestea lui Marin trebuie să aibă în ea mari fragmente de adevăr...

Marin îmi întrerupse firul gândurilor:

— Să mă bată dumnezeu dacă vă-nşir poveşti! Eu nu văd în ce rahat am intrat? Eu nu văd că aici nu-i la miliţie? Eu nici măcar cu miliţia n-am avut de-a face în viaţa mea! Tot ce vă spun aşa şi este! Am făcut aşa cum v-am spus, în ziua când mi-a spus avocatul! M-am dus cu un tren la Olteniţa, m-am întors exact cu ăla pe care mi-l scrisese pe bilet, ori hoţul n-a venit, ori e el aşa mare maestru că n-am observat eu că s-a aşezat lângă mine... Cu toate astea m-am tot învârtit pe unde mi-a zis domnul Popescu să mă învârtesc. Când am văzut că nu vine nimeni cu banii, m-am dus acasă. Am mai aşteptat eu puţin şi, deodată, mi s-a făcut frică. Dacă l-o fi luat miliţia pe hoţ, dacă o fi ieşit ceva strâmb? Aşa că am plecat iar şi mi-am făcut drum pe la domnul Popescu.

— Ai intrat?

— Nu.

Ştiam că n-a intrat, aveam raportul lui Dima.

— Mai departe...

— Era întuneric la domnul Popescu şi n-am intrat. M-am întors acasă, a doua zi aveam meci, ieri adică, şi m-am culcat. Azi dimineaţă m-aţi ridicat...

— De ce ai luat plicul cu scrisorile la dumneata?

Mă priveşte uimit.

— De unde ştiţi că l-am luat?

— De ce ai luat ieri plicul la dumneata?

— Am vrut să trec, după meci, pe la domnul Popescu. Eu, de fapt, îmi făcusem datoria conform înţelegerii, trebuia să-mi dea banii, nu?

— Dar n-ai trecut pe la el...

Marin tace.

— N-ai trecut, pentru că te-ai îmbătat după meci. Te-ai îmbătat, ca de obicei, te-au dus băieţii din echipă acasă, aşa-i?

— Aşa-i...

— Bine. Acuma, ia spune, nea Marine, că văd că eşti om destul de

în vârstă, – îl iau cu duhul blândeţii, căci sunt foarte interesat să mai aflu cu exactitate un singur lucru, şi anume dacă ştia ce-i în plic – dumneata nu eşti interesat să ieşi cu faţa cât mai curată din afacerea asta?

— Sigur că sunt! sare el.

— Atunci spune drept: văzând că în tren nu apare nimeni care să-ţi schimbe servieta, nu cumva ai luat hotărârea să rămâi cu banii... destinaţi hoţului?

— Păi, pe jumătate...

Cuvioasă Paraschiva, care le vezi pe toate, nu mă lăsa! Acum începe şi ăsta cu jumătăţile! Dar să rămânem calmi...

— De ce pe jumătate?

— Pentru că, la început, aşa mi-a venit şi mie ideea... Să rămân cu banii din plic. M-am gândit că dacă-mi dau ei mie zece mii numai ca să mă plimb cu trenul, înseamnă că hoţului, care are riscuri mai mari, îi dau mai mult. Plicul, ce să zic, era şi el groscior...

— I-ai numărat?

— Banii?

— Doar nu scrisorile!

— Nu. Că n-am avut curaj. Când să deschid plicul, odată mi-a venit ideea că dacă, totuşi, hoţul, cu repeziciunea lui de mână şi nebăgarea mea de seamă, a schimbat totuşi servieta înainte să mă urc eu în personalul de Bucureşti, la casa de bilete, de-un paregzamplu, când am pus servieta jos? Sau cine ştie când, şi eu nu m-am prins? Aşa că mi-a pierit curajul, mi-am zis să mai aştept...

Mda... s-ar putea să fie şi aşa. Totuşi, atâta vreme cât nu sunt complet convins că nu ştie ce-i în plic, va trebui să-l mai reţin. Un iniţiat în plus nu mi-ar conveni deloc...

Vreau să-l analizez în continuare, să-mi formez o convingere, oricare, când în birou intră plutonierul-major, călcând apăsat de zdrăngăne lampa de pe masă, şi-mi şopteşte la ureche ceva ce mă

face să sesizez şansa. Şansa de a mă convinge că Marin n-a deschis plicul...

— Repetă cu voce tare, îi spun plutonierului.

Ăsta se execută, făcând lampa să zdrăngăne şi mai tare, ceea ce mă face să cred că, atunci când subofiţerul cântă în cor, muzele tac...

— Popescu Gheorghe a fost găsit mort la domiciliul său!

Stau cu ochii pe Marin: parcă i-a dat cineva în cap cu Palatul Telefoanelor...

Când se dezmeticeşte, şopteşte:

— Mai bine luam banii...

Acum pot fi convins că n-a deschis plicul... Cel puţin în privinţa asta mă simt mai uşurat, căci vestea morţii avocatului Popescu îmi strică toate socotelile.

Îi fac semn plutonierului, care iese cu Marin. Peste câteva minute îi urmez. Când mă vede în secretariat, Angela face ochii mari:

— S-a întâmplat ceva?

— Nimic... Dar nu credeam că plecaţi aşa repede. N-am făcut încă rost de maşină...

Se putea altfel? Când dracu' a fost maşină la timp?

— Unde-i Lupu?

— Aici, zice el, tocmai intrând pe uşă.

— Hai cu mine...

— Şi raportul?

— Care raport?

— Cu deshumarea.

— Îl faci pe drum. Verbal. Termină cu birocraţia, ai timp la noapte...

Ridică din umeri şi mă urmează.

Noroc că am eu maşină...

6

— Dă-i drumul, îl îndemn, în vreme ce strecor „gărgăriţa” printre nişte camioane, în drum spre strada Răsaduri.

— Prea multe n-ar fi de raportat. Ai avut dreptate...

— Am întotdeauna dreptate...

— De data asta chiar ai... Nu-i Rădină.

Nu ştiu ce senzaţie a avut Sisif când i s-a rostogolit prima oară bolovanul la vale, eu am însă senzaţia că o pietricică de vreo cinci tone îşi ia valea de pe propria-mi inimă.

— Nici nu putea să fie. Mă îmbăţoşez. Eşti sigur?

— Absolut. Verigheta îi aparţine lui Rădină. Lucrarea dentară, nu.

— L-ai depistat pe dentist?

— Pe dentist nu. Dar am dat de tehnicianul dentar care a efectuat lucrarea. Tipul a recunoscut-o imediat.

— Un moment, un moment!

Trag pe dreapta şi opresc, ignorând înjurăturile unui cor de camionagii, dar chestia asta n-o pricep. Dacă lucrarea nu era a lui Rădină, cum a recunoscut-o tehnicianul dentar?

— Ai zis adineauri că „verigheta îi aparţine, dar lucrarea, nu”. Acu! zici că tehnicianul a recunoscut-o. Care din noi e beat?

Lupu se gândeşte o secundă, apoi zâmbeşte:

— O.K.! m-am exprimat greşit. Ar fi trebuit să spun, corect, „verigheta îi aparţine lui Rădină, lucrarea nu-i aparţine mortului”.

Mă uit în oglinda retrovizoare. Ce văd, se numeşte, în termeni de specialitate, „o figură perplexă”.

— Lupule, chiar ai tras la măsea? Cum dracu’ vine chestia asta? I-au transplantat cadavrului maxilarul lui Rădină?!

— Pe dracu’ maxilarul! Semiplaca, omule... Lucrarea aia e un fel de semiplacă, detaşabilă, cinci dinţi artificiali ancoraţi de doi dinţi

naturali... Inginerul tău şi-a scos pur şi simplu placa şi i-a montat-o mortului.

— Peste dinţii ăstuia?!

Lupu mă priveşte o secundă, apoi izbucneşte în râs:

— Nu m-am gândit la treaba asta, dar nea Dinu are dreptate când zice că eşti un exemplar rarisim: un produs hibrid, obţinut din încrucişarea logicii cu fantezia... Nenorocirea e că, atunci când dă peste tine logica, te părăseşte fantezia şi viceversa... Nu ţi se pare posibil ca mortul să fi suferit şi el, întâmplător, de paradentoză, şi să rămână, tot întâmplător, fără cinci dinţi, făcând loc plăcii lui Rădină?

Pornesc „gărgăriţa", camioanele s-au rărit între timp.

— Cam multe întâmplări, mormăi. În plus, nu văd nici măcar cum ar putea suferi „întâmplător" un mort de paradentoză...

— Grozav mai eşti, se otrăveşte Lupu. Dai şi lecţii de limbă română... Ce voiai să zic: „viul care a murit suferea de paradentoză?" Sună mai literar?

— Sună mai corect...

— Spanac! Revenind, tehnicianul afirmă că nu e nicio filosofie să montezi chestia aia în gura unui mort. Cu condiţia să-i poţi deschide gura... Ce mă miră pe mine e faptul că madam Rădină s-a înşelat atât de uşor, identificând un străin drept propriul ei bărbat...

— Cred că te înşeli şi tu... Ia pune-te în situaţia ei: eşti femeie, deci sensibilă, de... Stai în faţa unui cadavru descompus. Ţi se arată o lucrare dentară care ţi se pare cunoscută, vezi o verighetă foarte cunoscută, cadavrul e de nerecunoscut, verde, umflat, dezgustător... Recunoaşte, nu ştii cum să faci să ieşi mai repede afară, la aer... Şi atunci, în conjunctura asta, ce faci? „Identifici" cadavrul, mai ales că ai, a priori, convingerea că bărbatul tău, dispărut de câtăva vreme, e mort de mult... Nu, nu cred că soţia lui Rădină are vreun amestec, ceea ce nu înseamnă însă că treaba asta trebuie scăpată din vedere...

Dar spuneai mai devreme că Rădină „şi-a scos placa şi i-a pus-o mortului”... Ce e aia „mortul”? Ce înţelegi prin „mortul”?

— Exact ce-am spus: un mort oarecare, un cadavru, dacă vrei să mă exprim sofisticat, cu toate că, pentru mine, un mort rămâne un mort, când am auzit eu prima oară cuvântul ăsta, la mine în sat, babele ziceau că „au dus mortul la biserică”, nu cadavrul, dar, mă rog, nu mai sunt la ţară, ţi-o iau înainte şi zic că am ajuns bucureştean, trebuie, deci, să mă exprim ca atare, un cadavru oarecare deci, îmbrăcat cu hainele lui Rădină, aruncat în apă şi lăsat în plata domnului până iese singur la suprafaţă...

— A omorât numitul Rădină un tip care-i semăna, numai ca să aibă cui să-i monteze „semiplaca” lui, să-i pună hainele şi verigheta, dând astfel impresia sau fundamentând convingerea că s-a sinucis pe bune?!

— N-a omorât pe nimeni.

Pun o frână bruscă şi rămân în mijlocul circulaţiei, cu o mie de nebuni claxonând disperaţi în jurul meu.

— Lupule, tu eşti, totuşi, beat. Ori nebun. Atunci, dacă n-a omorât pe nimeni, de unde dracu' mortul?

— Cadavrul, mă corectează Lupu, moale.

— Mortul, repet eu încrâncenat. Ce e Rădină, ăsta, omule, Frankenstein? Face morţi în eprubete?

— Cadavre.

— Du-te dracului!

Pornesc şi claxoanele încetează.

— Bine lucrat, mă laudă Lupu. Încă un minut de staţionare interzisă şi ne linşau ăştia... Dacă n-ai răbdare... Stai că te lămuresc integral, continuă el demn. Am verificat la Evidenţa Populaţiei. Timp de cel puţin o lună înainte, nu s-a semnalat absolut nicio dispariţie.

— În toată ţara?

— În toată ţara. Mi-a venit rău când am auzit, afacerea devenea de domeniul absurdului, m-am întrebat, vorba ta, de unde mortul?

— Cadavrul...

— ...De unde mortul-cadavru?! Am discutat treaba asta cu cei de la Inspectoratul Miliţiei Municipiului, pe tipi îi durea în cot, ridicau din umeri, îmi venea să înnebunesc, nu altceva... Şi uite că vine un ţâşti-bâşti, un fel de locotenent abia scăpat din şcoala de ofiţeri, vine, îţi zic, cu o notă în mână şi-o pune, trăiască tânăra generaţie, drept pe masă. Ce crezi că era?

— Buletinul meteorologic?

— N-ai ghicit. O notă de serviciu datată cu câteva zile înainte de pescuirea mor... cadavrului, prin care se semnala că, la Ghencea II, avusese loc o profanare de mormânt... Respectiv, administraţia cimitirului a observat „urme ale unei activităţi ulterioare înmormântării" la unul dintre morminte. Mă rog, îţi imaginezi, pământ răscolit, chestii de-astea. Cum familia n-a solicitat să se efectueze cercetări, nota respectivă a rămas, deocamdată, în suspensie, pe un birou oarecare, şi locotenentul de care-ţi spuneam şi-a reamintit de ea.

— Şi?

— Tu ce-ai fi făcut în locul meu? Ai fi aşteptat instrucţiuni de sus? Am profitat de faptul că procurorul şi medicul legist erau lângă mine, ne-am repezit la Ghencea, am „desfăcut" mormântul... Ei, bine...

— ...mormântul era gol.

— Bravo! Exact, iar ai, ca întotdeauna, dreptate... Clar, sicriul era gol-goluţ. N-ai să crezi, dar am verificat: decedatul volatilizat aducea cu Rădină. Cel puţin la statură erau egali.

Aprind o ţigară şi încep să filosofez. Sună prost ce spun, dar mi-e egal cum sună...

— Lupule, bănuiam eu că daravela asta, cum zicea săraca bunică-

mea, e complicată, dar văd că se complică şi mai tare... Să nu-mi spui tu mie că un inginer, fie el chiar genial, e capabil să-şi scoată singur placa, s-o monteze unui cadavru, şi nu unuia oarecare, ci unui cadavru deshumat... Ca să nu mă mai refer la transport, la... mă rog, îţi dai seama şi singur... Sunt mai mulţi, băieţaş, e o gaşcă dacă realizezi ce vreau să zic. O frumoasă şi organizată reţea, cum n-am mai avut de multă vreme prin apele noastre teritoriale, ca să zic aşa...

— Taci, că încep să simt cum te furnică degetele...

— Râzi tu, dar aşa e... Ştii ce senzaţie am?

— Bănuiesc. A pocheriştilor care filează a cincea carte, după ce au tras la chintă royală?

— Exact. Mă deranjează numai faptul că, dincolo de suspans, treaba e niţeluş macabră. Nu mi-a plăcut niciodată Edgar Wallace... Ştii unde mergem, de fapt?

— Mi-ai spus?

— N-am avut timp... Acolo unde ajungem noi a lucrat, cred, aceeaşi echipă... O echipă tare, Lupule, o echipă care ştie ce vrea... Vrei să-ţi spun o chestie?

— Nu-i nevoie, ştiu: aproape că te bucuri că ai de-a face cu oameni de meserie...

— Nu aproape, chiar mă bucur. Urăsc diletanţii. În spionaj, diletanţii sunt cei ce vin cu surprize, iar noi suntem în criză de timp, nu ne putem permite să ne jucăm de-a Agatha Christie – persoană pe care, de altfel, n-am reuşit încă s-o admir, şi să intru în felul ăsta în rândul lumii... E o echipă tare, Lupule, o echipă care ştie ce vrea...

Îi povestesc interogatoriul cu Marin. Lupu amuţeşte pentru câteva minute, apoi observă:

— Ăştia şterg toate urmele, Andi...

— Aşa-i. Îi înţeleg, miza e mare... Dacă Rădină scuipă tot ce ştie, tipii fac avere. Ia imaginează-ţi tu mutrele domnilor din statul major

al NATO, când, pomenindu-se pe masă cu proiectul unei arme pe lângă care bomba lor cu neutroni e ca un pahar de suc de portocale faţă de unul cu tequilla... Ar fi în stare să le plătească tipilor care le aduc ploconul greutatea lor în diamante prelucrate, că aurul e prea ieftin în cazul ăsta...

*
*   *

Bătrânul avocat chiţibuşar Gheorghe Popescu e mort de tot. Vreau să spun că, dacă aş folosi o expresie tipică pentru Lupu, „respiră ca pe lumea ailaltă”...

Maiorul Vrânceanu de la Miliţia Judiciară[2] stă tolănit, ca de obicei, într-un fotoliu la „locul crimei” şi trage alene dintr-o ţigară, în vreme ce oamenii lui ridică urmele.

— „Ridică urmele” e frumos spus, remarcă el, cu zâmbetul ăla blazat care-i stă bine. Care urme?! Mai multe urme lasă un peşte în apă decât a lăsat făptaşul aici... Ia uită-te! îmi arată el, făcând un gest larg cu mâna.

Mă uit.

Un moşulică bine ferchezuit (bine ras, bine dispus...), îmbrăcat într-un halat de casă grena, din mătase, stă tolănit pe spate în mijlocul covorului de Ispahan, cu o gaură în frunte. N-am nevoie să apelez la specialiştii lui Vrânceanu pentru a-mi da seama că s-a tras de la cea mai mică apropiere...

— Îl cunoştea pe făptaş, observă maiorul, altfel nu l-ar fi primit în halat şi n-ar fi avut încredere să-l lase să se apropie atât de el... În afară de asta, uşa şi ferestrele nu sunt forţate, e evident că

[2] Cunoscut deja cititorilor cărora neşansa le-a aruncat în braţe volumul *Suspecţii se demască*. (N.A.)

vizitatorul a fost aşteptat şi gazda i-a deschis singură...

— Când s-a produs decesul?

— Când s-a produs decesul, nea Sergiule? întreabă Vrânceanu mai departe, întorcându-se pe jumătate către medicul legist, un tip chelios şi rotunjor, care a descoperit undeva o sticlă începută de coniac albanez şi gustă din ea cu sentimentul datoriei împlinite.

Nea Sergiu ridică din umeri:

— N-o să vă dezobişnuiţi niciodată voi, „anchetatorii”, să puneţi întrebări stupide... De unde dracu' să ştiu. Ce, sunt Mafalda? Ştii că nu mă pot pronunţa decât după autopsie...

— Lasă, că ştii matale, se arată Vrânceanu conciliant. Ce, eşti de alaltăieri în meserie? Zi-i aproximativ, că nu-ţi cere nimeni în scris şi sub semnătură... Avem musafiri selecţi, ce dracu'!...

— Nu mă mai regula la cap, nea Ilie, că mă nevrozezi... Între zece şi patru, e bine? mormăie legistul, gustând din coniacul ruginiu.

E bine, îmi zic în gând. Adică cel mai devreme o oră şi cel mai târziu trei ore după ce îl „ridicasem” pe Marin. Lucrează repede tipii, n-am ce zice...

— Deci slabe speranţe, mă adresez lui Vrânceanu...

— Slabe. Nu vezi că ăştia se învârtesc ca nişte pisici bete şi nu dau de nicio urmă? Cu pudra de talc pe care au pulverizat-o ei pe mobile să ridice urmele se putea face faţă într-o maternitate tuturor fundurilor opărite de nou-născuţi, timp de şase săptămâni.. Aţi găsit, băi, ceva? se repede el moale, în subalterni.

Şi tăcerea e un răspuns...

Încerc marea cu degetul:

— Când crezi că-mi poţi da ceva?

Ridică din umeri.

— Vrei să-ţi răspund cum îmi răspunde mie nea Sergiu? Fii sigur că ştiu lecţia... Te ţin la curent. Dar mai curând de Sfântu' Aşteaptă nu auzi tu ceva de la mine în afacerea asta...

Clar. Clar ca vaca, când se uită la rapidul de Cluj, cum ar zice un amic al meu, cu păr creţ de oaie şi nume de duşman al ei...

Ne luăm tălpăşiţa, eu şi tipul cu nume de duşman al ovinelor. Îl cunoaştem pe Vrânceanu de mulţi ani, dacă zice el că la Sfântu' Aşteaptă...

*

*   *

— Ţi-e clară treaba? îl întreb pe bravul căpitan când, reîntorşi la birou, ne aprindem ţigări la cafelele fumegânde, ca şi cum tocmai ne-am începe cele două săptămâni de concediu la Sinaia...

Lupu tace. Pe figura lui s-a zugrăvit liniştea celui care, ajuns pe vârf de munte, ascultă încordat tăcerea şi nu aude nimic...

— Hai, atunci, să trecem la ipoteze... Eu lansez una, iar tu mă contrazici, exact ca în exemplele alea la lada cu nisip de la şcoala de ofiţeri. De acord?

— Dacă-i ordin...

— Este. Deci, stimabilul Rădină, dezamăgit şi rănit în amorul propriu de inventator genial de hotărârea privind sistarea cercetărilor şi distrugerea întregii documentaţii, nu se poate împăca în ruptul capului cu ideea respectivă. Se declară de acord, dar în sinea lui nu poate accepta, clocește o idee, o piguleşte, o răsuceşte pe o parte şi pe alta, pune la punct în cele mai mici amănunte, ia o hotărâre... Problema nu rezidă în a hotărî, ci în a realiza. Scrie o scrisoare în străinătate? Cui? Unde? Serviciului de spionaj. Europa pe stânga? Nu ţine... Vorbeşte mai curând cu un prieten, un cunoscut, o rudă care pleacă în străinătate. Îi sugerează să intre în legătură cu cineva care l-ar putea ajuta, hai să zicem cu o firmă producătoare de armament, nu-i nicio filosofie să găseşti una, sunt cunoscute de toată lumea. Mai plauzibil aşa?

— Ca bază de pornire, să zicem...

— Da, să zicem, oricum n-are importanţă. Să presupunem că mesajul lui Rădină, mai bine zis „semnalul” său, e recepţionat de destinatar. Cum reacţionează factorii responsabili din respectiva firmă producătoare de armament? Ei pornesc, bineînţeles, de la dictonul „încercarea moarte n-are”. Chiar dacă şansa de a da lovitura e de numai 1:1000, cineva ar trebui să fie absolut iresponsabil încât să-i dea cu piciorul... E contactată, deci, cu discreţia cuvenită, o organizaţie de spionaj. Între firmele producătoare de armament şi organizaţiile de spionaj legăturile de rudenie sunt mai strânse decât cele dintre Romulus şi Remus, că sug de la aceeaşi lupoaică, dar trăiesc şi într-o quasi-simbioză... Ce fac tipii? Îl alertează pe rezidentul lor la noi. Băi, *XY,* ia vezi că în Bucureşti, pe dreapta, e un nebun care afirmă că aşa şi pe dincolo... Contactează şi raportează anexând şi probe, altfel nu ne crede nimeni...

Aşa că rezidentul *XY* îl contactează precaut pe Rădină... Ce faci, Lupule, dormi?

— Aproape. Parcă-mi citeşti un roman al amicului tău, ăla, cum îl cheamă?

— Florin.

— Exact. Numai ăla bate câmpii aşa... adormitor.

— Era vorba să mă contrazici...

— Nicio grijă... Până aici, cu rezervele de rigoare, să zicem că merge, leşină fetele de liceu când or citi povestea, dar unde-i juna blondă, doamna voalată cu voce de sirenă care-l atrage pe inginer în plasa păianjenului-spion?

— Stai, că apare şi ea... Deci *XY* îl contactează discret pe Rădină: „Domnule inginer, suntem informaţi că aşa şi pe dincolo... Dacă treaba e reală ţi-a pus dumnezeu mâna în cap! Castel în Spania, bungalow în Bahamas, Rolls Royce, avion cu reacţie personal, cont

la Zürich, institut de cercetări la dispoziţia dumitale etc. etc., povestea cunoscută, repetată într-o variantă sau alta oricărui tânăr cercetător de perspectivă, în momentul racolării... Dar, domnule inginer. Înţelegeţi şi dumneavoastră, nimeni nu se lansează într-o investiţie fără vreo probă, probe aveţi?” Ce face atunci Rădină?

— Chiar, ce face?

— Sigur pe el, dă proba. *XY* citeşte şi face pe el de bucurie, dacă-l scoate pe Rădină din ţară se umple şi el de dolari pe cont... Ca să nu-i scape pleaşca, organizează treaba cu sinuciderea inginerului, căci Rădină trebuie să dispară, şi asta cu mult înainte de a-l scoate din ţară.

— De ce crezi tu că şi-ar face bube în cap şi l-ar scoate, în realitate, pe Rădină, din ţară? Nu-i mai simplu să procedeze ca în atâtea alte cazuri similare, să pună mâna pe „marfă” şi pe urmă să se dea frumos la fund, lăsându-şi clientul în sânul familiei, la adăpost de tentaţiile Occidentului?

— Mă face să cred faptul că Rădină nu-i unul de talia proaspeţilor absolvenţi ai institutului teologic, Rădină nu-i naiv. Rădină dă jumătate din „marfă” în avans, şi anume acea primă jumătate capabilă să aţâţe pofta şacalilor, dar nu să le şi potolească foamea. Iar jumătatea esenţială şi-o păstrează în propriul dovleac, faptă care conferă obiectului respectiv valoarea câtorva mii de tancuri petroliere, cu conţinut cu tot... Cu aşa ceva se poartă oricine folosind cele mai fine mănuşi de catifea... Aşa încât, atunci când Rădină solicită contra primei jumătăţi şi un avans palpabil, ceva bănişori, ceva cecuri, XY ia măsuri în consecinţă, de unde şi servieta burduşită în chestiune... Căci, după ce *XY* anunţă centrul, centrul trimite urgent curierul. Din păcate, curierul se alege cu... slănina învăţătorului Petrescu, iar *XY* cu buzele umflate... Cu „jumătatea” neexpediată în servietă, *XY* se pune pe reflectat. Ce-i de făcut acum? OK, îşi zice el. După ce depăşeşte primul şoc, am ratat, se întâmplă,

să salvăm acum ce se mai poate salva... Să vedem, deci: dacă cel care se pomeneşte cu servieta burduşită n-are de lucru şi se prezintă la Securitate? Ce face Securitatea? Şi atunci, domnul *XY* se aşază în imaginaţie pe scaunul meu sau al tău, pe scaunul Securităţii deci, şi realizează că Securitatea îl va aştepta pe curier la întâlnirea de rezervă... *XY* se mută pe celălalt scaun al mesei pe care joacă cu noi şah în imaginaţie, pe scaunul lui adică, şi ideea care-i vine îl face să se cutremure de râs: „Ia să-mi bat eu niţel joc de domnii securişti", se amuză el, „ia să-l arunc pe Marin în braţele lor, să se spele cu el pe cap pe post de şampon, ia să le dau şi prima jumătate din studiu, după ce-mi opresc o fotocopie bineînţeles, ia să-i bag eu niţel în draci şi să-i fac să se învârtească dezorientaţi ca nebunii în jurul cozii, şi să nu mai priceapă nimic, căci ce poate fi mai aberant decât manuscrisul olograf al unui inginer decedat, scris după moartea lui? Ia să-l mai omor eu puţin şi pe domnul avocat Gheorghe Popescu, să rămână ăia buimăciţi, cu un cadavru în braţe, şi fără nicio urmă? Ia să-i văd eu cum se descurcă, cum încep să se certe şi să se urmărească între ei, să-i ia la rând pe toţi cei care au avut vreodată de-a face cu Rădină sau cu studiul lui. Pe toţi cei ce au lucrat în institut cu el, pe ei, pe nevestele lor, pe socrii şi soacrele lor, să afle şi ce lapte au supt ei de la ţâţa mă-sii! Iar în vremea asta eu fac ce fac şi-l scot afară pe îngeraşul de Rădină, să scrie complet în Bahamas ce-a scris pe jumătate în Bucureşti...". De acord, Lupule?

— De acord. Aşa, în linii mari, de acord. Ar putea fi una din zecile de variante posibile. Dacă vrei, pornim de la asta. O verificăm până o facem praf, nu-i bună, trecem la alta... Ar mai rămâne de văzut cum vrea acest *XY* al tău să-l scoată afară pe Rădină, dar asta e deocamdată neesenţial, vom trăi şi vom vedea... Problema e ce facem noi până atunci?

— Asta-i întrebarea... Ce facem? Că timpul trece...

— ...şi leafa merge, cunosc. Se potriveşte la conţopişti. Ne-a blocat

Vrânceanu al tău la mantinelă...

— El, săracul? *XY*!... Popescu mort... Marin priponit, cercul se închide înainte de a se da ocazia să intrăm în el...

Continui să vorbesc fără să mă aud, căci, deodată, din senin, din iarbă verde, exact în timp ce vorbesc, pe neaşteptate, într-o cutiuţă oarecare, într-un sertăraş necunoscut al creierului meu, se naşte Ideea! Ideea, frumoasa Idee cu *I* mare, una din acele idei ale mele care mă fac să mai zâmbesc dimineaţa căpăţânei pe jumătate pleşuve din oglindă...

Îmi iau Ideea cu grijă în palme, o admir, o pun de-o parte în memorie, o leg bine să nu fugă şi-l întreb pe Lupu:

— Lupule, un singur lucru nu pricep eu, şi aici poate că mă ajuţi tu...

Lupu, săritor, se arată dispus să mă ajute, şi anume din toate puterile...

— Lupule, Petlică băiatule, ia zi-i lu' nenea, cum se face că Marin, un tip atât de asemănător din punct de vedere fizic cu domnul *XY,* cu figura lui personală adică, tocmai indicat să joace rolul de alter-ego, nimereşte exact şi direct, ca glonţul, drept la decedatul Popescu, chiar înainte ca ăsta din urmă să ia un glonte între ochi? Cum, Petlică tată? Cum? I-a îndrumat paşii însuşi bunul dumnezeu, l-a luat de mână Fecioara Maria, l-a teleghidat îngerul păzitor al bietului *XY* aflat al ananghie?

Neînfricatul nea Petlică sare drept în picioare, cu părul vâlvoi.

— Andi. Să-mi înghit pe loc ţigara şi să-mi dea barmanii mereu sirop de coacăze în loc de vodcă cu suc de roşii, dacă tu nu eşti genial!

— Vino şi tu cu noutăţi, îl îndemn eu, fasolindu-mă. Chestia asta e deja publică...

— Ce genial? Epocal eşti!

— Ei, şi tu acuma... folosesc eu arma modestiei, deşi sunt convins

că numai proştii trebuie să fie modeşti, fiindcă au de ce...

— Dacă-ţi spun! Meriţi o bere pe banii mei personali!

Cred că Lupu febriciteazã. Proferări de-astea nu poate face el în starea lui normală... Îl temperez:

— Lasă, nu exagera...

— Ştii tu ce facem noi acum?

— Bănuiesc...

— Exact. Şo pă Marin! Şo pă el, chiar în clipa asta!

Aţi văzut vreodată doi câini de vânătoare asmuţiţi asupra vânatului? Dacă da, atunci vă puteţi imagina cum arătăm noi, Lupu şi cu mine, sărind câte şapte trepte la vale, pe scări. Cu viteza asta n-am mai văzut până acum decât două feluri de corpuri în mişcare: ale alergătorilor pe suta de metri şi ale bişniţarilor pe strada Şelari, când vine miliţia...

7

Lui Marin i-a mai crescut barba, faţa i-a căpătat nuanţe vineţii, mâinile îi tremură evident acum. Îl priveşte pe Lupu ca un animal speriat, parcă ar şti cum îl cheamă...

— O luăm de la început, îl avertizez.

Se face mic în scaun.

După cum văd, îşi manifestă efectele sindromul celui întors în celulă după primul interogatoriu... Nu scapă nimeni de asta, cel ce se regăseşte singur în liniştea celulei, după ore de hăituială psihologică, reconstituie în memorie întregul ping-pong de întrebări şi răspunsuri, se îngrozeşte ajungând la acele momente în care îşi dă seama că a spus mai mult decât îşi propusese să spună, transpiră la

gândul implicaţiilor fiecărei afirmaţii, lipsa unui om de încredere cu care ar putea schimba o vorbă sau de la care ar putea primi un sfat îl chinuie, ideea că a doua zi urmează un nou interogatoriu, în cadrul căruia ar putea fi determinat să declare ceva în plus, îl torturează... Încearcă să-şi rememoreze fiecare cuvânt spus, pentru a-l repeta a doua zi aidoma, dar gândurile îi fug la posibila condamnare, la mărimea pedepsei, nu se poate concentra, o ia de la început, adoarme şi somnul lui e bântuit de coşmare, se trezeşte mai obosit decât la culcare...

— O luăm de la început, şi anume exact din momentul în care te-ai hotărât să-l vizitezi pe avocatul Popescu. Crezi că e un avocat bun?

— Cred că da. Cunoaşte toate chiţibuşurile, găseşte întotdeauna un clenci... Cel puţin aşa am auzit...

— De când îl cunoşteai?

— Pe domnu' Popescu?

— Te cred. Pe mine ştiu de când mă cunoşti...

— Atunci l-am cunoscut...

— Atunci, când?

— Când v-am povestit că m-am dus la el.

— Ţi-a făcut o impresie bună?

— Nu v-am spus? De ce mă tot întrebaţi? Ce tot aveţi cu mine? Că doar nu l-am omorât pe tata!

— Calmo, Giovanni, că pierdem gologanii... Ştii bancul? Lasă, ţi-l spun altădată... Zici că nu l-ai omorât pe tata, dar l-ai moştenit. Mă rog, asta-i treaba dumitale... Pe mine mă interesează Popescu. Ce-ai făcut dumneata nu-i mare scofală, hai să zicem că-i doar o găinărie, pentru asta nu iei prea mulţi ani... Sper însă că ai vrea să te alegi cu foarte puţini, şi mai ales am vaga impresie că ai vrea să scapi cât mai repede de aici, cu toate că, sincer să fiu, nu văd de ce-ţi displace biroul ăsta, eu îl găsesc destul de intim... Vrei o ţigară, o cafea?

Dă din cap, nu, nu vrea... Ştiu eu ce-ar vrea el acum; o vodcă rece... Situaţiile excepţionale nasc oameni excepţionali: apreciez situaţia drept excepţională, având în vedere cele trei zile pe care le am la dispoziţie, mă auto-decretez un om excepţional, respectiv unul care îşi asumă riscul să uite puţin de regulamente, iau o bucăţică de hârtie, scriu pe ea VODCĂ, i-o întind lui Lupu, el o ia şi-o dă mai departe plutonierului de la uşă. Nu uită să-şi acopere ochii cu palma: el n-a citit, n-a văzut, n-a ştiut... Acum sunt al dracului de curios cum s-o descurca vajnicul plutonier, că la bufetul nostru nu găseşti nici sirop de ace de brad...

Revin la Marin.

— Dar s-o scurtăm şi să ne întoarcem la necazurile noastre... Pe Popescu l-ai văzut, deci, atunci, pentru prima oară... Cine te-a trimis la el?

— Cine m-a trimis? repetă el buimac, ca şi cum la orice s-ar fi aşteptat, numai la asta nu...

— Da, cine? Că doar nu l-ai depistat din Mica Publicitate... Te-ai interesat la barou?

— Nu...

— Atunci? Poate ţi l-a recomandat cineva, îi sugerez.

— Cred că... cred că da...

— Ei, vezi? Cine?

Marin rămâne perplex. Citesc pe figura lui că, dacă ar şti, ar spune, numai să scape mai repede. Dar nenorocitul nu-şi aduce aminte...

Îl las să se perpelească.

Începe să se frământe, se răsuceşte pe scaun, clipeşte tot mai des, transpiră, face eforturi de memorie disperate... Nimic.

Trebuie să-l ajut într-un fel, fir-ar al naibii să fie, altfel mă ţine aici până dimineaţă...

În condiţii normale n-aş avea nimic împotrivă, l-aş lăsa să fiarbă

în suc propriu cât vrea el, câte nopţi n-am pierdut eu în interogatorii? Dar acum sunt eu cel băgat în viteză...

Dar s-o luăm cât mai calm, altfel i se transmite şi lui starea mea de încordare, şi atunci e jale, nu mai scot nimic de la el...

Aprind o ţigară, din alea de care nu se mai găsesc decât cu relaţii, Lupu mă are pe mine ca relaţie, aşa că-şi aprinde şi el una... Dacă aş avea acum atâţia lei câte ţigări mi-a fumat el mie, aş putea face un concediu trăsnet la Cota 1400, şi încă mi-ar mai rămâne mărunţiş pentru un taxi la înapoiere...

— Când a început povestea cu moştenirea?

Marin tresare, îi fugise mintea cu sorcova...

— Acum trei luni, când a murit bătrânu'... De ieri în trei luni exact. Tata a lăsat o casă la Mânzeşti, soră-mea zice că e a ei, că stă în ea. Casa face zece mii uşor, i-am zis să-mi dea cinci mii şi să rămână în casă, dar ea, neam! Nu şi nu, că nu-mi dă niciun sfanţ...

— I-ai zis c-o dai în judecată?

— Nu, da' m-am gândit...

— Cu cine ai mai discutat chestia asta?

— Cu nimeni...

Asta mă scoate din sărite... N-a discutat cu nimeni, a venit Sfântul Duh şi i-a şoptit să se ducă la Popescu! Calm, Adriene, calm...

Intră plutonierul.

— Raportez că n-am găsit decât de-asta, tovarăşe loco-...

— Dă-o-ncoace, i-o tai eu rapid.

Palincă... Bună şi-asta! Dacă mă prinde nea Dinu cu produse din podgorii la interogatoriu, mă rade... Dar mai am eu timp de regulamente când prima zi din trei e pe ducă? Am riscat eu chestii mai ale dracului...

Lupu, în spatele lui Marin, îşi astupă iar ochii cu palma. Mă fac că nu-l văd şi-i întind sticla de-o jumătate de litru lui Marin. Aşa, fără comentarii, ca-ntre fraţi de cruce...

Întâi nu-i vine să creadă, obiectul nu se potriveşte în concept, pe urmă o înhaţă. O pune la gură şi, dacă nu i-o smulg rapid, o trage pe toată, animalul!

La ce club o fi jucat ăsta înainte de a se face antrenor, sfinte Pantelimoane?

Al dracului şi alcoolul ăsta...

Uite că ochii preopinentului se limpezesc şi nici mâinile nu-i mai tremură...

Mă scol şi deschid fereastra, miroase aici a ţuică de zici că suntem la cârciuma aia de vizavi de cimitirul Bellu, unde pusese cârciumarul două lozinci: „Mai bine aici decât peste drum” şi „Dacă bei mori, dacă nu bei tot mori, aşa că mai bine bea”...

— Deci, zici că n-ai discutat cu nimeni, reîncep eu. N-ai discutat cu nimeni, dar te-a luminat dumnezeu şi ţi-a plasat în palmă un bilet cu telefonul şi adresa lui Popescu. Ia mai analizează niţel chestia asta...

Se frământă, cu ochii pironiţi pe sticla rămasă pe birou. O iau şi-o pun jos, pe parchet, te pomeneşti că intră cineva şi dă cu ochii de ea...

— De fapt, dacă mă gândesc bine, am pomenit odată această problemă, se hotărăşte Marin, cu ochii pe butelcuţă.

Îmi place cum a adoptat el cuvântul „problemă”... Uneori e de ajuns un singur cuvânt pentru a dezlănţui un torent de vorbe...

— Vezi? Aşa te vreau! Unde şi cui?

— Păi, cred că la „Brezoi” era... Avusesem meci cu „Avântul Fundulea”, pe teren propriu... Le luasem două puncte preţioase şi ne-am dus să ne cinstim, ştiţi dumneavoastră...

Sigur că ştim noi, altfel n-ar fi fotbalul nostru în situaţia în care e...

— Şi? Era multă lume la masă?

— Vreo cinşpe-şaişpe, cine mai ştie? Toată echipa, plus vreo... vreo trei dame...

Pun mâna pe stilou şi mâzgălesc pe o hârtie: „Lupule, îţi lipsea doamna voalată... Dacă pleci cu astea trei, şi-ţi mai intră una, prinzi carre de dame!”...

Asta aşa, ca să mă mai calmez: dacă trebuie acum să alerg după cinşpe-şaişpe iepuri, din care trei chiar iepuroaice, am pus-o de mămăligă...

— Aşa... Toată echipa plus rezervele?

— Plus.

— Şi vreo trei „dame”?

— Şi... Pe la unşpe seara îmi vine ideea să dau şi eu un rând, că echipa care nu-şi respectă antrenorul n-are nicio şansă... Bag mâna în buzunar – pauză! Zic: „Dacă proasta aia de soră-mea avea cap, acu’ dădeam şi eu un rând! -” Şi aşa, veni vorba de problemă. Şi atunci...

— Atunci? îl aţâţ eu, deranjat de pauza prea lungă.

Marin se uită semnificativ la palinca de sub masă.

Domnule, ăsta e profesionist! Iată-mă şi şantajat, în propriul meu birou, cu propria mea palincă şi idee! Îi întind sticla, trage o duşcă lungă şi-o pune repede lângă el.

I-o las, poate-i dă idei...

— Şi-atunci, continuă el aproape înveselit, tovarăşe locotenent-colonel, cineva îl pomeneşte pe avocatul Popescu! Că ar şti un avocat pensionar, dat dracului, care învârte judecătorii pe deget, mai dihai ca ăla, cum îl cheamă? Care pleda în crime înainte de război? Micescu!

— Lasă-l pe ăla care pleda în crime antebelic, îl îndemn, treci la perioada postbelică. Zici că cineva l-a pomenit pe Popescu. Cine?

— Asta e, că nu mai ştiu cine...

Ăsta vrea s-o lungească, domnilor juraţi, până rade toată sticla!

Dracu’ m-a pus? Întind mâna spre ea, dar Marin e mai rapid şi-o pune la gură. Când o recuperez, e complet uscată.

— Acuma ştii? îl întreb cât pot eu de calm.

— Cred că da. O cuconiţă care venise cu Pandele, ştiţi, stoperul nostru... Una mai coptuţă, nu ştiu pe unde o pescuise, coptuţă dar fâşneaţă, tencuiala înnoită, piloni de susţinere peste tot, ce vrem noi, timpul trece, lasă urme...

Îl mai ascult puţin, dar a devenit melancolic şi digresiunile se înmulţesc, aşa că apăs pe buton şi, când intră plutonierul, îi fac semn:

— Ia-l şi vezi să nu facă vocalize în lift. Fă-i un duş şi culcă-l, ia şi sticla asta, să n-o mai văd pe-aici! Dumneata, ai mai văzut-o?

— Raportez că nu, tovarăşe locotenent-colonel, se hlizeşte subofiţerul, deşi la trageri „vede" ţinta şi cu ochii legaţi...

— Atunci e bine... Lupule!

— Ordonaţi! catadicseşte el să salveze aparenţele în public.

Aştept să iasă plutonierul cu Marin, apoi îl întreb:

— Ai priceput?

Pentru că dă din cap afirmativ, se simte obligat să-mi mai umfle o ţigară. Îl ard:

— O fumezi în drum spre Pandele. Scoţi stoperaşul ăsta din gaură de şarpe. Afli cine e cuconiţa „fâşneaţă şi coptuţă", cine e, ce face, ce este, cum este şi ce are de aşa manieră încât să-i poţi face o analiză amănunţită şi exactă, nu numai din punct de vedere morfologic, ci şi sintactic... O pui sub supraveghere dar ştii tu, aşa încât atunci când se duce la Alimentara să ia făină pentru cozonaci, noi să ştim şi ce musafiri are duminică la masă... Afli în ce cercuri se învârteşte, cu cine umblă, cu cine nu umblă, exact ca-n bancul cu englezul ăla, îl ştii? Care, descoperit de o navă pe o insulă pustie, îi arată salvatorului trei colibe într-un luminiş, deşi pe insulă era singur...

— Şi?

— Şi pe dracu'! Ai îmbătrânit, nu-ţi mai cade fisa... Una era

locuinţa lui, alta clubul pe care-l frecventa şi a treia...

— Clubul pe care nu-l frecventa?

— Exact, amigo. Deci: cu cine umblă, cu cine nu umblă...

— Şi asta în următorul sfert de oră, nu?

— N-ai vrut tu doamnă voalată?

— Tencuită...

— ...şi cu piloni de susţinere! Cum-necum, a ta e...

Lupu îşi ia valea.

Sunt curios cum se descurcă la ora asta...

Şi când mă uit la ceas, sar ca ars.

Oare m-o mai primi Silvia Rădină la opt fără un sfert?

8

Silvia Rădină mă primeşte.

Mă aştepta cu uşa de la intrare crăpată, probabil că nu vrea ca soneria să-i trezească fetiţa. Mă scuz pentru ora înaintată, îmi face semn că-i în ordine şi mă invită într-o cameră de zi plăcută, uimitor de mare pentru un apartament de bloc, sau uimitor de practic şi raţional mobilată?

Într-un colţ o masă de lucru, probabil locul unde lucra soţul ei, „sinucigaşul”... În spatele ei, o bibliotecă impresionantă.

Îi arunc repede o privire, sunt curios să ştiu ce citeşte un geniu al tehnicii militare... Tolstoi, Jerome K. Jerome, Balzac un raft întreg, trei rafturi titluri în germană, două rafturi lexicoane şi dicţionare tehnice în mai multe limbi.

— Cafea?

M-a surprins şi tresar. Îmbătrâneşti, Adriene...

— Nu-i cam târziu pentru dumneavoastră?

— Pentru mine o cafea nu vine niciodată prea târziu, am hipotensiune. Vă ţin imediat companie.

În vreme ce se îndreaptă spre bucătărie, suplă, tânără încă, îmbrăcată cu o cămaşă bărbătească şi pantaloni, nu mă mai pot abţine să nu repet în minte: „Vă ţin imediat companie”...

Ca şi cum aş fi venit să-i fac o vizită protocolară, mai schimbăm o vorbă, facem conversaţie adică, ne mai omorâm şi noi timpul... Ce ţi-e şi cu femeile astea... Întotdeauna m-au şocat expresiile lor şablon: mai serviţi un pişcot... ce rochie dulce... ce spui, dragă? şi el ce-a zis?... drăguţ din partea ta...

De fapt, nici eu n-am fost mai breaz! „Nu-i cam târziu pentru dumneavoastră?” Mofturi... Bunică-mea zicea, în cazuri de-astea, că „ţara arde şi baba se piaptănă”... Parcă şi văd năvălind tătarii, dând foc satelor, iar tânăra boieroaică, în faţa oglinzii, îşi perie părul cu două perii de fildeş...

Mă reîntorc spre bibliotecă.

O fotografie imensă, în despărţitura care ar fi trebuit să adăpostească barul sau televizorul: fetiţa, probabil, Mihaela, la 2-3 ani, cu mari zulufi blonzi, nelipsita fundă, ochi curioşi, rotunzi, probabil ai maică-si. Printre cărţi, sau în faţa lor, o mulţime de figurine din lemn negru, teak probabil, negri şi negrese cu buze răsfrânte şi cap disproporţionat de mare în raport cu trunchiul şi membrele, în poziţii relaxate sau, din contră, contorsionate în ritmul unui dans epuizant.

Lipsesc sulurile cu planuri de hârtie de calc, unde sunt atât de familiarele suluri, care nu lipsesc din niciun film românesc ce tratează episoade din viaţa oamenilor tehnicii?

Nici n-ar fi, de altfel, la locul lor aici, în casa unui inginer angajat la un institut de cercetări militare. Schemele desenate acolo nu părăsesc niciodată încăperea în care se lucrează cu ele...

Silvia Rădină se reîntoarce cu cafeaua. Îmi indică un fotoliu, mă aşez cu atenţie, pare fragil, cafeaua nu-i bună, e apoasă, prea dulce, nu ştiu cum fadă, seamănă leit cu cea care a preparat-o... Femeia asta pare decolorată, fără pic de sânge în obraji, pielea îi e aproape transparentă, până şi ridurile din colţurile ochilor sunt atât de subţiri, încât par doar o amăgire...

— S-ar putea să vă mire că, la atât timp după... să zicem dispariţia soţului dumneavoastră, apare din nou cineva care se interesează de lucruri pe care, poate, le-aţi mai relatat, dar, cu toate că sunt perfect conştient că răscolesc într-o rană încă deschisă, mă simt obligat s-o fac. Şi asta nu numai profesional, ci şi, cum să vă explic? moral, dacă vreţi... Luaţi, vă rog, tot ce-am să vă spun eu acum sub o mare, mare rezervă, nu vreau să vă stârnesc speranţe care ar putea rămâne, din păcate, neconfirmate, dar, spre deosebire de colegii mei de la miliţie, spre deosebire chiar de dumneavoastră înşivă, am unele bănuieli că soţul dumneavoastră nu s-a sinucis...

Mă priveşte cu buzele uşor rotunjite, rămase aşa în secunda în care se pregătise să soarbă din cafeaua călâie, şi-i văd irişii dilatându-se încet, până la diametrul întregii pupile. Apoi, după câteva clipe, fenomenul se repetă în sens invers, pupilele i se contractă, buzele revin la poziţia normală, cu colţurile vag lăsate în jos, ca la oamenii foarte bătrâni şi foarte singuri...

— Vreţi... vreţi să spuneţi că... că a fost omorât?

Vocea e nesigură, dar nu-mi face impresia că uimirea ei a durat mai mult de trei secunde. Înainte de a-mi da posibilitatea să-i răspund, continuă:

— Nu-mi spuneţi, de fapt, nimic nou... E şi convingerea mea. Şi... cu ce schimbă asta situaţia?

— M-aţi înţeles greşit, doamnă. Sau nu m-aţi înţeles deloc. Convingerea mea este că soţul dumneavoastră trăieşte.

Silvia Rădină se îndreaptă brusc în scaun:

— Tovarăşe... locotenent-colonel aţi spus, parcă, nu? Ca să fiu foarte directă, nu vă cred. Egal dacă dispărut din voinţă proprie, ceea ce, vă repet, nu cred, sau prin forţă străină, ceea ce, repet de asemenea, reprezintă convingerea mea, soţul meu nu mai trăieşte. Soţul meu – mi se pare şi ciudat să mai spun aşa – nu poate să trăiască. Îl cunosc, l-am cunoscut prea bine, se corectează ea imediat, aşa încât sunt absolut sigură că el nu mai există...

Dintr-un salt e în faţa bibliotecii şi smulge aproape cu furie portretul fetiţei. Mi-l pune în braţe, gata-gata să-mi răstoarne ceaşca cu cafea.

— E Mihaela, fetiţa noastră, nu-i nevoie cred să vă mai explic. Val o idolatriza. O iubea cu o fervoare care, pe mine, mă îngrijora de multe ori. Trăia prin ea, cum să vă fac să înţelegeţi, respira prin ea... Suna de trei-patru ori pe zi acasă, de la birou, vorbea cu ea ore în şir, o contempla dormind, îi făcea teatru de păpuşi, îi citea versuri, n-ar fi putut rezista mai mult de o zi fără s-o vadă... Şi dumneavoastră veniţi din lună să-mi spuneţi că Val trăieşte!

Femeia din faţa mea face o criză de isterie. Ochii îi ies din orbite, ceaşca îi cade de pe farfurioară şi această femeie, a cărei pedanterie poate fi imediat reţinută din ordinea perfectă a obiectelor din cameră, îi dă cu piciorul! Ceaşca se sparge, lovindu-se de piciorul mesei, restul de cafea se răspândeşte pe covor, însă ea nu-i dă nicio atenţie. Faţa, atât de palidă până atunci, îi ia brusc foc şi un urlet, aş zice, un urlet mut, o zguduie teribil.

Mă ridic repede din fotoliu s-o ajut cu ceva, cu ce oare? dar îşi revine cu aceeaşi repeziciune, paloarea i se reîntoarce, îmi face semn cu mâna să mă reaşez.

— Val a fost omorât, sunt sigură. Val nu s-a sinucis. Val nu mai trăieşte, nu mai poate trăi, înţelegeţi odată?!

După câteva secunde de tăcere continuă într-o şoaptă răguşită:

— Ar fi dat un semn de viaţă. Pe altă planetă dacă ar fi, ar încerca

totuşi să afle ce face Mihaela. Nu, tovarăşe locotenent-colonel, vă pierdeţi timpul...

O las să se liniştească de tot, apoi o întreb, ca şi cum n-aş fi auzit cele spuse înainte:

— S-a comportat normal în ziua dispariţiei şi în cele anterioare acesteia?

— M-au întrebat şi la miliţie: absolut normal. Ca de obicei. Absolut ca de obicei... până în momentul în care a sunat telefonul. Nu, eu nu cred în poveştile cu soţul care pleacă până la colţ să-şi ia ţigări şi revine abia după trei luni, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat... Val a fost ucis. Cei doi l-au ucis, murmură ea, ca în transă.

Cei doi?!? Un moment... În dosarul miliţiei nu apar „cei doi” nicăieri...

— Doamnă Rădină, cine sunt „cei doi”?

Rămâne nemişcată, uluită şi ea, apoi îşi dă seama:

— Cei doi care l-au luat cu maşina. Nu v-au spus cei de la miliţie?

— În dosarul miliţiei, în declaraţia dumneavoastră, nu se face absolut nicio menţiune de acest gen...

— Daaa? Posibil... Eram... eram atât de distrusă! Poate că... ştiu eu? Poate nu le-am spus. Poate că nici ei nu m-au întrebat. Sau poate că nu mi-am reamintit eu...

Îi întind pachetul cu ţigări, ia una, i-o aprind, fac acelaşi lucru cu a mea.

— Poate încercaţi să vă reamintiţi fiecare amănunt, tot ce s-a întâmplat în ziua respectivă? A mai trecut ceva timp, memoria a lucrat, a cernut sau sedimentat, puteţi face acest efort?

— Încerc... deşi nu văd rostul.

— Fiecare lucru are rostul lui... Deci, cum a început ziua respectivă?

— A început normal, ca oricare altă zi... Val s-a trezit la ora şase, a

plecat la şapte fără un sfert, la şapte trece autobuzul institutului care-i culege în drum pe toţi cei ce lucrează acolo şi locuiesc în cartierul acesta. A sunat în cursul zilei de trei sau de patru ori, o dată a vorbit şi cu mine, m-a rugat să-i pregătesc pentru masa de seară macaroane cu brânză, era nebun după macaroane cu brânză, vă imaginaţi dumneavoastră un om care sună şi comandă pentru masa de seară macaroane cu brânză şi, pe urmă, se duce şi se sinucide? Mă rog... A vorbit o dată cu mine, în rest numai cu Mihaela. La cinci a fost acasă, venea devreme acasă în ultima vreme, el care, înainte, înainte de a o naşte pe Mihaela, venea cel mai devreme la nouă seara...

S-a jucat puţin cu fetiţa, apoi a sunat telefonul.

A răspuns el.

Cred că n-a scos nicio vorbă, tot timpul a ascultat. M-a frapat faptul că, în timp ce ţinea receptorul la ureche, privirea lui s-a fixat deodată asupra Mihaelei, care se juca cu un urs mare, sub masa lui de lucru. Acum îmi amintesc perfect, privirea lui avea ceva... ceva ca de animal în ea, de animal bătut şi hăituit în acelaşi timp, cum să vă fac să înţelegeţi exact, *îşi privea copilul cu ochii de nebun!...*

Apoi a lăsat receptorul în furcă şi a ieşit glonţ, aşa cum era, în pantaloni de doc şi cu un pulover uşor, de casă...

Pentru început am crezut că se duce în altă cameră, dar el a ieşit din apartament, am auzit uşa trântindu-se de perete, o lăsase pur şi simplu deschisă! L-am strigat pe scări, eram în capot, eram desculţă, nu puteam alerga după el, m-am repezit la fereastră, l-am văzut urcându-se într-o maşină parcată vizavi, în dreptul magazinului de mobilă...

Nu s-a mai întors...

Femeia hohoteşte deodată cu violenţă, îşi acoperă faţa cu palmele şi iese în goană din cameră.

Ştiu că se va reîntoarce.

În timp ce o aştept, iau tabloul şi-l pun încet la locul lui. Revin la fotoliu, aprind o nouă ţigară, încerc să mă concentrez, să aleg esenţialul.

Tot ce mi-a povestit până acum îmi confirmă prezumţiile. Vestea primită în seara dispariţiei a fost atât de neaşteptată (sau, cumva, atât de... aşteptată?) încât a reacţionat ca un om orbit de o lumină nemaipomenit de puternică, un om care-şi duce instinctiv palma în faţa ochilor.

Dar care era acea veste? Vestea că s-a găsit clientul pentru invenţia lui? Nu-mi vine să cred...

Dacă însă interlocutorul de la telefon, în loc să-i dea o veste, pur şi simplu îl...

Reîntoarcerea Silviei Rădină, cu faţa spălată şi părul pieptănat foarte lins şi strâns într-un coc la spate, care-mi aminteşte subit de figura ascetică a unei vecine din vechiul cartier al copilăriei, îmi întrerupe firul gândurilor:

— Scuzaţi-mă. M-am purtat ca o...

Lasă propoziţia neterminată, cuvântul care urma nu putea fi decât „gâscă", dar nu, nu era o „gâscă", era, pur şi simplu, o femeie care suferă..

Ridică cioburile ceştii, şterge bine covorul cu o cârpă umedă, adusă din baie.

— Era o maşină de la institut? o întreb.

Se ridică cu cârpa în mână, mirată.

— La institut au două Dacii, una neagră, una roşie, le cunosc, îl aduceau uneori, noaptea, acasă, când nu mai circula nimic... Nu, nu era o maşină a institutului...

— Ce culoare avea?

— Aşa, cenuşie. Sunt multe Trabanturi de culoarea asta.

— Era un Trabant?

— Nu v-am spus?

— Nu.

— Da, era un Trabant.

— Care dintre prietenii familiei are un Trabant?

— Goliaţii au Trabant. Numai ei. Dar al lor e alb.

N-are rost s-o mai întreb dacă a observat numărul de înmatriculare al maşinii. Magazinul de mobilă, în faţa căruia aşteptase Trabantul, se află la cel puţin cincizeci de metri, în diagonală, şi era seară.

Mă ridic:

— Doamnă Rădină, am să vă rog ca vizita mea de astă seară să rămână... uitată. Nu discutaţi cu nimeni despre ea, nici măcar cu cea mai bună prietenă... Vă rog mult.

— Tovarăşe locotenent-colonel, de multă vreme nu mai discut cu nimeni... nimic.

Mă conduce până la uşă, trecem prin faţa camerei fetiţei, o zăresc dormind la lumina unei lămpi de noapte, cu abajur verde. Arunc o privire pe cadranul fosforescent al ceasului: e aproape unu.

Pariez, ca de obicei, cu mine însumi: când pun mâna pe clanţă, câştig.

Mă întreabă, îmi pune aproape şoptit întrebarea pe care o aşteptam, dar nu mai credeam că va fi pusă!

— Credeţi, totuşi, că... ar fi posibil ca...

Înclin capul afirmativ şi ies, fără să ştiu dacă las în urma mea o rază de lumină sau acelaşi ocean de întuneric.

9

Sfidând criza energetică mondială, becul din biroul meu

luminează, la ora 1:30 dimineaţa, tălpile pantofilor căpitanului Petrică Lupu care, tolănit pe un scaun şi cu picioarele comod plasate pe colţul mesei mele de lucru, îşi pileşte unghiile.

Când mă aude intrând, catadicseşte să-şi deplaseze picioarele cu şaizeci de centimetri mai spre centrul pământului şi, în a doua etapă, să-şi mute întreg trupul splendid proporţionat, de purtător al centuri negre de judo, karate, aikido şi kung-fu pe un alt scaun.

Deşi e aproape mâine, barba lui blondă, nu se observă prea mult, iar costumul îi cade la fel de impecabil ca întotdeauna.

— De cinci ani mă tot plimbi să-mi dai adresa croitorului ăla al tău, îi reproşez în loc de salut, fără a-mi ascunde invidia.

— Nu croitorul face haina, maestre, îmi răspunde el, ci stofa...

Vrea să se refere, desigur, nu la stofa costumului, ci la „stofa” lui...

Îmi face un semn cu două degete în faţa gurii, ţuguindu-şi simultan buzele, dar mă fac că nu pricep. Atunci flutură o hârtiuţă pe care o ridică de pe mapa biroului.

Accept şantajul, facem schimbul, eu îi dau ţigara, el îmi dă hârtia:

„Urgentaţi expedierea plicului”.

— Ce-i asta? Nu pricep...

— Cine vine la ore mici şi obosit, cred şi eu că nu...

— Vin la ore mici pentru că fac treaba ta, amice! Am fost la Silvia Rădină...

— Credeam că numai eu alerg după fuste... Numai că „fustele” mele îmbracă o persoană cam trecută, dar, vorba antrenorului ăla, bine tencuită cu fond de ten, pudră, rujuri de buze şi mai ştiu eu ce alte articole de renovare. Am dat de paparudă...

— Şi ce are asta cu „plicul”?

— Care plic?

— Ăsta! îi arăt biletul pe care îl ţin încă în mână.

— Nu pricepi? Băieţii de la transmisii au recepţionat un mesaj radio. Ce ai tu acolo e textul în clar.

Mă aşez şi mai citesc o dată textul „în clar". Descifrat pe dracu'! Ce-i aia „urgentaţi expedierea plicului"? Care plic? Doamne, să ştii că-s obosit... Sigur că da! „Plicul", e foarte clar...

— Când l-au recepţionat?

— La unsprezece fix. Acum o oră şi jumătate. Au pus computerul pe el şi uite-l, gata descifrat, de aproape. O oră... Întrebarea e dacă are vreo legătură cu cercetarea noastră sau nu.

— Nea Dinu l-a văzut?

— Sigur. Nu-i vezi parafa? Tu ce zici, se „lipeşte" la noi? Care e sensul „plicului", ai idee?

— Vag. „Plicul" poate fi orice. Ştiu eu ce-au codificat ei cu asta?

„Asta" îmi aduce aminte de scriitorul acela care, referindu-se la bărbaţii ce complimentează o femeie, lăudându-i trăsăturile feţei, afirmă că ei „vorbesc despre etaj dar se gândesc la parter". Şi, culmea, femeia complimentată „ştie asta", ea decodifică mesajul „cifrat" în subconştient, fără computer... Presupunând că acest mesaj se „lipeşte" în cercetarea noastră, ar însemna că „plicul", a cărei expediere trebuie urgentată, e fie prima, fie a doua jumătate a studiului lui Rădină, fie chiar Rădină în carne şi oase...

— Cum aşa „fie prima, fie a doua jumătate a studiului"? Ei nu pot aştepta decât prima jumătate!

— Ai şi tu dreptate!... Ce mă distrează pe mine nu e însă cuvântul „plic" şi cuvântul „urgentaţi". Înseamnă că tipii de afară stau pe jar, înseamnă, deci, că domnul rezident *XY* trebuie să se mişte să întreprindă ceva „urgent"... S-a transmis vreun răspuns la acest mesaj?

— Niciunul până acum...

— Asta-i şi bine şi rău, în acelaşi timp... Dacă se dădea un răspuns, puteam eventual vedea cum se leagă.

— Asta-i partea negativă. Şi care ar fi, după tine, partea pozitivă?

— Pozitiv e că rezidentul, domnul *XY,* tace. Cine tace, n-are ce

raporta. Câştigăm deci timp. La drept vorbind, mă întreb cum va justifica el pierderea banilor şi a extrasului de cont? Sau te pomeneşti că cei de dincolo habar n-au?

— Îi crezi tâmpiţi?

— Ferească dumnezeu! Dar s-a mai întâmplat ca un curier să confunde beneficiarul unei remiteri şi să nu raporteze, lăsându-şi şefii să creadă că s-ar fi produs contactul... Sigur, asta e valabil într-o stabilire unilaterală de contact, ceea ce nu e cazul nostru, totuşi istoria spionajului e înţesată cu exemple... Ai citit *Viaţa lui James Bond?*

— Mă confunzi!

— Scuză-mă, nu ştiam că cititul e un delict. De fapt eu sunt de vină, am uitat că *Sportul* nu publică aiureli de-astea...

Un englez, John Pearson, excentric ca mulţi alţi insulari, s-a apucat şi-a scris o carte, jumătate ficţiune, jumătate adevăr zice el, afirmând că celebrul 007, James Bond, ar fi existat în realitate, mai mult, că l-ar fi întâlnit personal undeva, pe o insulă dintr-un arhipelag exotic cred, unde fostul agent secret îşi toca în anonimat o pensie despre care nu s-ar fi putut spune că nu-i substanţială...

După Pearson, James Bond ar fi activat începând cu anii dinaintea primului război mondial şi până prin 1935 în Serviciul Secret englez, în vremea înfloririi acestuia deci. Bineînţeles că Jan Flemming, considerat „inventatorul” lui, l-ar fi cunoscut personal, mai mult chiar, ar fi lucrat o vreme împreună şi, ulterior, scriindu-i „aventurile”, le-a amplificat, le-a literaturizat, completându-le cu episoade din viaţa altor agenţi cunoscuţi de el. Dar nu asta am vrut să-ţi spun, ia-o doar ca o introducere...

Acest Pearson afirmă că una dintre primele misiuni ale tânărului Bond ar fi fost să predea unui agent arab un plic conţinând 2000 lire sterline, o avere de altfel pentru anii de la începutul secolului. Întâlnirea urma să aibă loc pe un barcaz, care făcea cursa regulată

între malul european şi cel asiatic al Bosforului, într-o anumită zi şi la o anumită oră.

Bond se suie în Orient Expres la Paris, ajunge la Istanbul, după ce rezolvase, în cele trei zile petrecute în tren, cel puţin două poveşti amoroase, mă rog, aşa e filmul, se urcă la ora stabilită din ziua convenită în barcaz, identifică agentul arab după o fotografie ce i se arătase la Londra, îi strecoară în buzunar plicul cu bani şi, fericit, c-a scăpat cu bine, se depărtează, pierzându-se în mulţimea care cobora pe celălalt mal.

Conform consemnului, agentul arab trebuia să-i confirme totuşi primirea banilor, nu-mi mai aduc aminte acum exact cum dar, emoţionat şi neexperimentat, junele Bond uită complet. Îşi aduce aminte cu groază de acest lucru în trenul care-l ducea spre casă. Prima lui reacţie e să sară din tren şi s-o ia la goană înapoi, dar îşi dă imediat seama că e inutil, că nu ştie absolut nimic despre agentul respectiv, că nu are, deci, cum să dea de el.

Cum procedează el atunci?

— Raportează că a îndeplinit misiunea, dar a uitat să ia confirmarea?

— Greşit. Raportează că a îndeplinit misiunea. Atât. Aşteaptă apoi luni de zile, cu inima la gură, să fie chemat de superiorii care au fost informaţi că agentul arab că n-a primit banii, dar nu se întâmplă absolut nimic şi el uită incidentul, trăgând concluzia că agentul, în acele vremuri tulburi în Orient, fusese prins sau eliminat, luând cu el în mormânt secretul greşelii tânărului agent sau că, pur şi simplu renunţase să raporteze nerespectarea consemnului. Amuzant e însă altceva. După mulţi ani, Bond se află în Turcia şi îşi invită câţiva prieteni la un restaurant. Se consumă mult şi lucruri foarte fine. Când, târziu, cere chelnerului nota de plată, acesta îl informează că întreaga consumaţie fusese achitată de însuşi patronul acelui restaurant exclusiv.

Bond îl caută şi-i cere explicaţii, iar acesta îi replică:

„E încă mult prea puţin în raport cu ce-aţi făcut dumneavoastră pentru mine, cândva. De fapt, întregul restaurant l-am cumpărat cu banii dumneavoastră”...

Şi abia atunci, privindu-l, îşi dă seama Bond că, de fapt, proprietarul restaurantului era un arab cu trăsăturile feţei extrem de asemănătoare celor ale agentului căruia ar fi trebuit să-i dea, cu ani în urmă, plicul cu bani şi că, deci, băgase atunci plicul în buzunarul unui oarecare...

Vezi tu, amigo, istoria e plină de învăţăminte şi ea, ca o femeie bătrână ce e, mai uită şi se mai repetă... De aceea vin eu şi zic că ar fi fost teoretic foarte simplu ca şi curierul din cazul nostru, observând că, în loc de material conspirativ s-a pomenit cu brânza şi slănina învăţătorului Petrescu din Olteniţa, să fi raportat acasă că a predat banii celui desemnat, dar că nu a primit nimic în schimb... O verificare poate fi în astfel de cazuri mai scumpă decât obiectul ei, aşa încât e foarte posibil ca şefii lui să fie foarte supăraţi pe domnul *XY* că întârzie „livrarea” anunţată, dar să se limiteze deocamdată numai la mesaje de urgentare.

Poate că şi XY, la rândul lui, a tăcut mâlc, ştiindu-se cu musca pe căciulă. Cine ştie? Câte lucruri nu s-au aflat până acum niciodată, sau s-au aflat când faptele erau consumate sau nu mai prezentau nicio importanţă?

Dar văd că eu m-am pus pe poveşti şi pe tine te-a luat somnul! Ţi-ai scris raportul?

— E în seif.

— Atunci, du-te şi culcă-te. Că mâine nu te aşteaptă concediul pe anul trecut.

— Şi tu?

— Eu mai rămân, am băut o cafea excepţională la Silvia Rădină, nu pot să dorm...

Lupu o şterge, luând cu el şi câteva din ţigările mele. Nu de alta, dar noaptea sunt închise debitele, se justifică. Dar eu ştiu că pentru el sunt închise şi ziua.

10

Dacă mă gândesc la timpul scurt ce i-a stat la dispoziţie, înseamnă că Lupu se întrecuse iar pe sine: raportul lui era mai consistent decât sperasem. Dar băiatul ăsta e mai talentat decât i-am dat eu vreodată să înţeleagă, şi acurateţea cu care lucrează îl impresionase şi pe nea Dinu. Dacă s-ar dezbăra de acest stil nonşalant care-ţi dă senzaţia de neseriozitate, de superficialitate la prima vedere, dacă şi-ar mai controla uneori impulsivitatea şi dacă nu şi-ar mai pierde timpul cu tot felul de baschetbaliste, voleibaliste şi alte dinamoviste, dacă...

Ei bine, dacă... atunci pot să-l ia din grupa mea şi să-l dea maiorului Neagu, tot s-a înconjurat el cu atâtea „fete mari”, încât n-au curaj să iasă seara singuri pe stradă!

Să revenim însă la raportul lui Lupu. Ce se desprindea, în linii mari, din acesta?

Întâi îl vizitase pe acel stoper, Pandele. Nu durase prea mult până când fotbaliatorul consimţise să-şi lase „cavalerismul” de-o parte şi, cum spunea nea Dinu de obicei, „să-şi verse icrele”...

De vreo doi ani „trăia” cu o anume Angela, o femeie la aproape cincizeci de ani, dar care se ţinea încă bine şi n-avea deloc de gând să dea atât de repede în primire. Femeia (un metru şaizeci şi opt înălţime, încă suplă, cu tenul închis, părul negru, vopsit probabil, ochi mari, puţin depărtaţi, negri, întotdeauna excesiv de fardată,

întotdeauna foarte bine îmbrăcată, chiar bătător la ochi – iată o descriere sumară, tip Lupu... noroc că raportul era doar în ciornă, avea să apară cu totul altfel pe masa colonelului), era căsătorită, soţul ei însă (un anume Theodor Luca, stabilise ulterior Lupu) lipsea în general de acasă, de câţiva ani fusese trimis de o întreprindere de consulting să participe la nişte prospecţiuni geologice tocmai în Peru.

Geologul, mai tânăr decât zglobia lui nevastă cu aproape zece ani, venea în ţară numai în concedii, asta se întâmpla o dată pe an, în general vara. Iarna, Angela Luca avea posibilitatea să-i facă ea o vizită de câteva săptămâni, dar în restul anului era „liberă ca păsările cerului” şi ateriza cam des prin cuiburi străine... Bani avea destui, salariul în ţară al soţului rămânea integral la dispoziţia ei, bine îmbrăcată era, se afla la acea vârstă când femeile luptă îngrozite, neavând încă destul curaj să abandoneze decent, cu ultimele asalturi ale celei de-a doua tinereţi...

Aşa încât, în ultima vreme îşi „permisese” un tânăr fotbalist amator, necăsătorit, cu venituri precare dintr-o funcţie mai mult simbolică la IRBC, patroana echipei „Viitorul”.

Pandele nu fusese suficient de beat în seara indicată de Marin, îşi amintea destul de bine că Angela, prezentă la masă, i-l recomandase pe avocatul Popescu antrenorului, se mirase chiar auzind că avocatul în discuţie ar fi ajutat-o într-un proces de divorţ, dar, deşi nu realizase integral totul, nu comentase, deşi încă tânăr cunoştea destul de bine femeile, pentru a-şi închipui că remarca ei ar fi putut avea rolul stabilirii unui statut de femeie divorţată în ochii colegilor tânărului amant, deci un statut de relativă „seriozitate”...

Lupu nu se lăsase, storsese lămâia la maximum pentru a afla toate amănuntele eventual utile privitoare la acea femeie şi, puţină vreme după ce se despărţise de Pandele, trecuse deja, presat de timpul scurt care ne stătea la dispoziţie, la o „recunoaştere a

obiectivului”.

Angela Luca locuia într-o vilişoară (după cum se ştie, în ultima vreme, orice casă cu parter şi etaj, de multe ori chiar cele fără etaj, deci orice imobil care nu prezintă aspectul unui bloc de locuinţe, se numeşte, pompos, vilă...), aproape de Dristor, într-un cartier denumit, la vremea construcţiei, de „locuinţe ieftine”, case înghesuite, cu suprafeţele camerelor mici, dar cu un petic de curte în faţă, loc pentru unele amenajări gospodăreşti în spate şi, uneori, un garaj.

Căsuţa părea bine întreţinută, Lupu, băgăreţ ca de obicei, nu se sfiise să intre în curte şi să se întreţină, mai întâi pe „uscat”, apoi la o ceaşcă de cafea, la o măsuţă de tablă verde, cu o anume Vasilica Pârvu, fată de la ţară, la vreo nouăsprezece ani, care locuia la familia Luca, într-un demisol, contra menaj după-amiază, căci dimineţile lucra la o fabrică de becuri, la ambalaj.

Juna Vasilica îşi dăduse entuziasmată drumul la gură, nu numai din plictiseală ci şi fericită că e băgată în seamă de un domn atât de prezentabil, care se afla acolo în interes de serviciu, în vederea recensământului animalelor domestice, din care un reprezentant era de recenzat şi în gospodăria respectivă, în persoana pechinezei Vampy, o lady mignonă şi deosebit de somnolentă.

Lupu intrase rapid nu numai în graţiile numitei Vampy, încât aceasta i-a dormit în braţe în tot cursul conversaţiei împodobindu-i pantalonii cu mari cantităţi de păr maroniu, ci şi cele ale ingenuei Vasilica, căreia nu prea-i trecuse prin minte că un recenzor de animale domestice nu prea bate străzile la ora nouă seara.

Doamna Angela nu era acasă, afirma Vasilica. Dânsa nu e mai niciodată seara acasă. Când nu iese cu vărul dânşii, domnul inginer Pandele (al dracului Pandele ăsta, mă gândesc, ajunsese inginer cu şapte clase...), e plecată cu maşina la Snagov, la domnul Delamare, ştiţi, renumitul pictor, cu care e de asemenea înrudită şi care

locuieşte singur într-o casă splendidă, chiar pe malul lacului, unde mergea şi ea înainte, sâmbăta, să facă curăţenie...

— Înainte? întrebase Lupu, flerului căruia, ca de obicei, nu-i scăpa nimic.

— Înainte, că acum şi-a găsit o fată din sat, aşa am scăpat de nebun, oftase Vasilica, că mă lăsa să şterg praful doar în sufragerie, ori ce curăţenie e aia, când nu ştergi tot praful? Nu vă mai spun ce mizerie e în casa aia, vai de capul fetei din Snagov, casă de beţiv, ce mai, păcat de ea...

— Cu ce maşină se duce doamna Angela la Snagov?

— Cu dogiul, răspunsese fata (probabil Dodge, comenta Lupu), o rablă care se paradeşte de trei ori pe lună, de-o desfac domnii Buţu bucăţi, de crezi că n-o mai reuşesc la loc...

— *Domnii* Buţu?

— Vecinii, adică, sunt doi fraţi peste drum, nea Ion şi nea Gheorghe, repară maşini da' n-au atelier, merg pă blat, mai câştigă şi ei un ban clandestin, că tot n-au servici. Sunt gemeni şi dacă nu ştii nu observi, că nu seamănă neam între ei, nişte beţivi şi nişte cartofori, că joacă noaptea cărţi pe bani, îi pungăşesc pe fraieri, doamna zice că trişează, dă-i naibii de mitocani...

— ...

— Doamna are mulţi prieteni de familie, povesteşte fata mai departe, vin în vizită, beau uischi cu doamna, că la noi în casă e uischi mereu, ba aduce domnul când vine în ţară, ba cumpără doamna de la şop... Vin şi cu prietene, că doamna Angela n-are personal prietene, zice că n-au caracter şi nu se merită, nu te poţi baza, dar bărbaţii ştiu să se poarte, nu vin cu mâna goală, ba o floare, ba o bomboană, vreţi bomboane de ciocolată? se interesase fata. Că tot le aruncăm. Vampy nu serveşte nici ea...

Lupu se mulţumise cu cafeaua şi întrebase cine sunt domnii care nu vin cu mâna goală.

— Sunt mai mulţi. E domnu' Arsenie, care e responsabil la restaurantul „Olteţul", de trăieşte cu bufetiera de la bar, Ani o cheamă, e plină de aur, trei kile dă aur cară pe ea când vine, dar la bufet nu poartă că bate la ochi, e domnul Tănăsescu care acum e la pensie, dar a fost mare ştab la Sfat, la piaţa Amzei, domnu' doctor Gelu, care face operaţii la cucoane, de le face tinere, le întinde faţa de zici că au opşpe ani, i-a făcut o operaţie de-asta unei prietene a doamnei, Marietta, nu-ţi vine să crezi când o vezi, da' i-au mai rămas nişte semne aşa, ca nişte zgârieturi, sus pe frunte, de-şi piaptănă acum părul pe ochi, domnul Gelu zice că nu e el de vină, că ea şi-a scos bandajele prea devreme, n-a rezistat adică, a vrut să se vadă...

Şi doamna Angela se luptă cu gândul să-şi facă şi ea, dar n-are curaj...

Mai e şi domnul doctor Mardare, de la nebuni, doamne, când începe dânsul să povestească, râzi de te ţii cu mâinile de burtă, leşini nu altceva, are unul acolo care zice că e motocicletă cu ataş, merge prin curte şi face brrr-brrr-brrr când schimbă vitezele...

— Dar domnu' Popescu? aruncase Lupu.

— Care domnu' Popescu? se mirase fata. Nu e niciunul Popescu...

Lupu schimbase imediat vorba, voise doar să afle dacă avocatul Popescu se numără printre ai casei.

Discuţia continuase în stilul respectiv, dar restul nu mai merita să fie reţinut şi Lupu îşi luase rămas bun de la Vampy + Vasilica, nu înainte însă de a-i da întâlnire fetei, „la o prăjitură" aşa, pentru orice eventualitate, într-o zi care rămăsese încă nestabilită, dar îi luase telefonul s-o sune...

Mă uit la ceas, e două şi douăzeci, n-am cum să-l mai deranjez pe colonel, dar presupun că Lupu l-a informat în linii generale.

Îmi notez în agendă pomelnicul de nume – Buţu Ion şi Buţu Gheorghe, Arsenie + Ani, Tănăsescu, ştabul pensionar de la Sfat,

Gelu + Marietta, pictorul (celebru?) Delamare, doctorul Mardare „de la nebuni”... – cu gândul să-i dau pe toţi în verificare mâine – care mâine? azi... – apoi încui aşa-numitul „raport” al lui Lupu şi ies.

Afară, Bucureştiul doarme, aşa cum doarme el, adânc, respirând liniştit, ca un bunic pe care-l iubeşti şi pe care l-ai dori mereu alături de tine, o fiinţă caldă şi bună în braţele căreia te cuibăreşti să aţipeşti ca un copil, să visezi frumos...

11

N-am văzut niciodată un înger în carne şi oase, tot ce ştiu în legătură cu tema asta îşi are sorgintea în literatură şi folclor, dar suntem sclavii automatismelor, aşa încât n-am încotro şi zic: colonelul Dumitrescu are o răbdare de înger, dacă rezistă el timp de aproape o oră expozeului meu, prea încărcat de supoziţii, ştiu.

Când termin, în locul aplauzelor, aud doar întrebarea:

— De care dintre ei vrei să te ocupi personal?

— În primul rând de pictor.

— De ce?

— Intră în... schemă. Snagov, linişte, casă mare, izolată... Plus remarca din raportul lui Lupu... Nu-mi iese din cap!

— Faptul că pictorul a renunţat de câtăva vreme la serviciile fetei care-i făcea curăţenie? Poate fi o întâmplare fără semnificaţie. Dar, mă rog, bine. Apoi?

— Apoi, cei doi doctori.

— De ce?

— N-am un motiv special...

Am totuşi. Am ceva cu doctorii. Oricine ar putea crede că e o idee

fixă, dar nu e. Totul a început acum vreo zece ani, când unul dintre „clienţii mei”, eram pe vremea aia încă „puşti”, a intrat în pădurea Băneasa cu pas de plimbare şi, când l-am revăzut, se bălăbănea sub un pom, la capătul de jos al unui ştreang. Când l-am tăiat, era prea târziu. Cine s-a trezit vreodată la căpătâiul unui doctoraş căruia i-a tăiat ştreangul[3] ştie de ce nu pot înghiţi pe membrii acestei bresle ciudate.

Pe urmă, însă, a fost ca un făcut: n-a existat în toată cariera mea un caz în care să nu-şi bage coada un doctoraş din ăştia.

— N-am niciun motiv special, repet ca să-mi aduc aminte unde rămăsesem. O să vă supăraţi, dar...

— Ştiu. Ai, tu, aşa, o inspiraţie...

— Exact, tovarăşe colonel.

— Dacă nu te-aş cunoaşte, ai da tu de dracu' cu mine... Dar m-am plictisit să te mai dădăcesc, ai ajuns aproape egal în grad cu mine şi tot nu-ţi vine mintea la cap, cred că n-o să te vindece nimeni vreodată de aiureala asta cu inspiraţiile... Tănăsescu?

— Să se ocupe Dima de el, ca şi de Arsene et comp. De fraţii Buţu propun să se intereseze Lupu. Iar dumneavoastră...

— Hopa! Începi să-mi trasezi şi mie sarcini?

— Scuzaţi, tovarăşe colonel, voiam să zic... să propun ca dumneavoastră să vorbiţi la Ministerul de Externe, poate îi convingeţi să ia legătura cu Ambasada noastră din Lima şi să ne comunice ce-i cu Theodor Luca.

— Cum adică? Ce să fie cu el?

— Nimic... Cum să vă explic? Mi-e că mă luaţi iar cu „inspiraţiile”... Am o chestie în cap, cam neclară ea, n-aş putea să vă spun exact în ce constă... Dar aş fi foarte liniştit dacă aş afla că

---

[3] Sper că nimeni nu-şi mai aduce aminte romanul *Unchiul dumneavoastră e brunet ?*... (N.A.)

Theodor Luca îşi vede liniştit de treburile lui, pe şantierul acela din Peru...

— Adriene, ţi-am spus că am renunţat să-mi pierd timpul cu tine... Bine, fie. Am aşa o idee vagă, vreau să zic o bănuială, că ştiu ce-ţi umblă prin cap. La drept vorbind, de ce nu? Sincer să fiu, şi eu aş fi mai liniştit dacă omul şi-ar vedea liniştit de treburile lui, cum zici tu... O să vorbesc la Externe. Şi la întreprinderea de consulting, cum îi zice?

— Proiectexport.

— Altceva?

— Deocamdată, atât. Azi dimineaţă l-am trimis pe Stamate să stea cu ochii pe Angela Luca. O să-l schimbe Dumitraşcu. Rapoarte, ca de obicei, de două ori pe zi sau de câte ori este nevoie.

— Ceva de la miliţie?

— Nimic. Vrânceanu n-a sunat, mi-am notat să-l caut eu pe el, dar probabil n-are nimic nou. Îmi permiteţi să mă retrag, tovarăşe colonel?

— Du-te, Adriene...

Dau să ies, dar mă opreşte în uşă:

— Tovarăşul general *N.* mă aşteaptă astă seară la raport. Crezi că vii cu ceva mai înainte?

Ridic din umeri. Nu-mi plac angajamentele, te obligă să te zbaţi să le îndeplineşti şi abia atunci faci tâmpenii...

Nu-i plac nici lui. Îmi face semn că-s liber.

Am, aşa, câteodată, vaga impresie că nea Dinu mă invidiază. De ani de zile, de când a fost numit şeful secţiei „Operaţii” a Contraspionajului, stă imobilizat toată ziua în birou, cam duce dorul muncii de teren, operative...

*

*   *

Înainte de a pune mâna pe telefon, pentru a-l suna pe marele autor Florin Andrei Ionescu, e momentul să precizez natura relaţiilor noastre. Acum vreo câţiva ani, să fie opt? să fie zece? n-are importanţă, parcă a trecut o viaţă de atunci, traversam holul imens al clădirii care adăpostea, pe atunci, Departamentul Securităţii din M.A.I., când mi-a atras atenţia un tip mărunţel, cu ochelari, slăbuţ, nu ca acum, cu părul vâlvoi, nu ca acum... Tipul parlamenta cu sergentul-major de la poartă, încercând să-l convingă să-i dea un bilet de intrare la „şeful mustăriei", cum se exprima el, în termeni nu tocmai ceremonioşi.

M-am apropiat şi-am tras cu urechea, tipul nu părea deloc speriat de firma clădirii în care intrase, fapt cu totul neobişnuit, marea majoritate a celor care-i păşesc pragul fără a fi angajaţi aici sunt pieriţi încă înainte de a se adresa subofiţerului de serviciu.

Ce voia el de fapt? Să scrie o carte, asta voia. Şi, ca să scrie acea carte, credea el că e foarte indicat să vorbească cu „şeful mustăriei", pentru a-i permite nu să citească un dosar, nu, n-avea el răbdare s-o facă, ci să participe, alături de un ofiţer operativ, la o „anchetă", cum zicea el, ca şi cum noi ne-am fi ocupat de cine ştie ce crime în Manhattan...

Cum tocmai primisem sarcina pe linie de U.T.C. să organizez o întâlnire cu un scriitor, am crezut că l-am luat pe dumnezeu de picioare şi l-am acroşat pe individ, ca să aflu în următoarele cinci minute că „scriitorul" meu nu scrisese nicio carte, dar se hotărâse s-o facă, plictisit de faptul că toate romanele poliţiste de producţie autohtonă sunt dominate de un factor comun, care se numea, e expresia lui, „aiureală şi încă... haotică".

Şi uite-aşa, ne-am pomenit cu un prieten şi-un „biograf"!

*

*   *

Pun, deci, mâna pe telefon.

Îmi răspunde o voce somnoroasă:

— Alo! Aici nu stă nimeni...

— Eu sunt, Adrian! Nu închide, că te-ai ars! Nu mai pupi tu „poveşti” de la mine...

— Ce te apucat, generale, la ora asta? Pe voi nu vă educă la învăţământul ăla profesional să nu deranjaţi oamenii muncii cu noaptea-n cap? Nu-i nici nouă, fir-ar al naibii să fie... Cât priveşte aşa zisele tale „poveşti”, sunt sătul! Mă las, trec la romane-fluviu... Habar n-ai tu ce înseamnă să scrii o cărţulie, acolo, şi să n-ai niciodată ocazia s-o vezi în vitrina unei librării... Ai o ţigară? Lasă, azi mă dezbăr de fumat... Revenind la romanele-fluviu, ele se umplu, desigur, de praf, dar cel puţin autorii lor le pot vedea cu ochiul liber, aşezate teancuri prin librării... Tu ştii că a trebuit să dau ciubuc ca să pun mâna pe câteva exemplare în plus din *Concert pentru spion şi orchestră,* că mă omora portarul blocului şi dama de la centrul de pâine să le dau o carte?

— Vezi? De-aia nu-ţi vezi cărţile prin librării. Dacă te apuci şi cumperi tot tirajul...

— Aşa? Bine... Tovarăşe, v-am spus că nu stă nimeni aici la ora asta?!

E-n stare să închidă, aşa că strig în receptor:

— Alo! Ştiu eu o librărie plină cu operele tale! Nu închide!

Vocea de la capătul firului se înviorează:

— Serios? Unde? La Sighetul Marmaţiei? Că la Vânjul Mare am fost...

— Îţi spun mintenaş, dar întâi răspunde la o întrebare scurtă.

— Dă-i brânci...

— Îl cunoşti pe Simion Delamare?

— Poreclit Delamamaia? Vrei cumva să-i pozezi? N-ar fi o idee rea... Tare mi-ar face plăcere să te văd înrămat, c-un ochi în frunte şi altul în buzunarul de la ceas. Tabloul s-ar intitula „Locotenent-colonel cu ochi”...

— Un moment! Ai băut aseară pe stomacul gol? Cum adică?

— Tipul e acum suprarealist... Şi-a schimbat maniera, femeilor lui le cresc acum picioarele direct din umeri, iar bărbaţii respiră prin cabluri de înaltă tensiune... Stai să-mi iau, totuşi, o ţigară, văd că discuţia durează, mă las începând de mâine...

Aud receptorul lovindu-se de o suprafaţă tare, apoi în legătura telefonică se statorniceşte o îndelungată linişte, întreruptă numai de sute de voci în conversaţie pe alte legături telefonice, cu care a noastră face atingere... Şi, deodată, vocea „maestrului” se aude din nou:

— Le ascunsese nevastă-mea în găleata cu gunoi din curte, de-aia a durat atât... Recordul meu personal e cinci minute, treizeci şi două de secunde şi trei zecimi, mai devreme n-am reuşit să-mi găsesc niciodată ţigările în ultimul sezon competiţional. Azi a fost încă simplu, dar ieri le-am găsit în cutia poştală... Ce ziceam? A, Delamamaia... În ce priveşte naturile moarte, mai ucise decât alea nici nu se poate... Mă, nu ştiu dacă mă crezi, sunt atât de decedate că miros a stârv... Sigur că-l cunosc, mai acum vreo două luni am pescuit în Snagov, direct de la el din curte. Am prins o frumuseţe de roată de bicicletă, încă din prima încercare, iar mai încolo am scos un capot de damă, roşu cu floricele albe, din cea mai fină zenana... Ce-ai cu el, spionează pentru marţieni?

— N-am nimic cu el, aş vrea doar să-i fac o scurtă vizită şi n-am cum să-mi fac intrarea, pricepi? Poţi să mă ajuţi?

— C-un sfat. Du-te direct, zici că eşti un admirator, cade pe loc în c... aşa ceva n-a păţit el niciodată... Dar, serios, ce ai cu el?

Simt că i-am trezit interesul, aşa că nu-l scap:

— Dacă nu te-ai bărbierit încă, fă gestul ăsta. În zece minute sunt la tine, să-mi dai un autograf pentru administratorul blocului meu...

Închid repede, să n-aibă timp de replică, şi cobor scările în goană, bucurându-mă de ideea cu autograful. Precis că i-am stricat ziua. Dacă nu-i place ceva pe lumea asta, atunci nu-i plac autografele... Pardon, încă ceva nu-i mai place: să-l întrebi „cât ia" pe-o carte... Zice că-i e ruşine să răspundă, nu-l crede nimeni. Şi nu-i unul care să nu-l întrebe, după maximum zece minute de discuţie, cât a luat pe ultima carte...

Când ajung la el e gata îmbrăcat şi tropăie pe loc de nerăbdare. Sunt nevoit să-i pun pe loc în vedere să nu dea dracu' să facă pe misteriosul, ştiu că e mort după aventuri „pe viu", se mai băgase o dată, într-un rahat mare cât casa, din care abia reuşisem să-l scot[4].

În maşină îi explic că nu are nimic altceva de făcut, decât să-şi bată capul şi să găsească vizitei un motiv plauzibil. Se linişteşte brusc şi începe să-şi pună în mişcare ridurile frunţii. E ocupaţia lui favorită...

Când ieşim din Băneasa, se pare că are deja pretextul...

— Te fac rămar, îmi comunică el.

— Rămar?!

— Exact. Un tip care confecţionează rame. Rame de tablouri, nu de ochelari, şi anume de tablouri destinate unei expoziţii. E o meserie pe cale de dispariţie, nu te gândi la cei ce fac rame din ipsos aurit la cooperativa aia de geamuri şi înrămări de poze cu ţigănci, meseriaşii care au dreptul de a purta denumirea de rămari sunt un fel de liber profesionişti boemi, cu toane, şi e firesc să fie aşa, se pare că în prezent există de zeci de ori mai mulţi pictori care pregătesc o expoziţie, decât rămari. Pictorul care pune mâna pe unul e un om

[4] Cititorului neprevăzător i-a căzut, poate, în mână, romanul *Spionul mă privi surprins,* aşa încât... (N.A.).

făcut, dă iama imediat în Fondul Plastic să solicite un avans, să nu scape din mână această rara avis. Gata, te-am uns rămar!

— Păi nici măcar n-am habar cum se face o chestie de-asta...

— Nici nu-i necesar. Tot ce trebuie să faci tu e să dai răspunsuri în doi peri şi să faci nazuri, ca orice rămar care se respectă în prezenţa unui pictor aflat la ananghie. Ba că ai prea multe comenzi, ba că n-ai timp, ba că nu vrei să-l încurci, mă rog, te dai grande de Spania. Cu cât te sclifoseşti mai mult, cu atât îţi cade mai repede în genunchi. Mai ales că se pregăteşte iar de-o expoziţie. Tipul are talent cât păr am eu pe cap în zonele complet desţelenite, în schimb relaţii... câte stele la Hollywood. Ultima lui expoziţie, cea de la „Galeriile Noi”, a fost un eşec fabulos, când intra vreodată un vizitator alungat de ploaie, era în stare să-i facă imediat un tablou cadou, dar cine-l lua? În schimb, mereu i se aranjează câte o expoziţie în străinătate. Se zice că acum pregăteşte una la Veneţia...

Îl las să pălăvrăgească liniştit. Când încep „artiştii” să-şi comenteze confraţii, te simţi ca la abator: curge sânge din toate direcţiile.

Trebuie, totuşi, să-l întrerup când intrăm în Snagov-Sat şi să-i atrag atenţia în mod foarte serios că trebuie să uite pe loc ziua în care a fost împreună cu mine prin această parte a lumii, şi cu asta tace îmbufnat. Ştiu însă că pot avea deplină încredere în el când e vorba de o treabă serioasă, aşa că nu-mi fac griji.

Casa de creaţie a pictorului Simion Delamare e plasată chiar pe malul lacului, în mijlocul unei grădini atât de neîngrijite, încât aspectul ei nu poate rivaliza decât, poate, cu înfăţişarea exterioară a imobilului. Din punct de vedere arhitectonic, această clădire e ceea ce se numeşte un hibrid: parterul e lăbărţat, pare a fi împărţit într-o sumedenie de camere, toate cu ferestrele fără perdele, iar sus, etajul e construit mai mult din geamuri plasate în rame confecţionate din corniere de fier-beton. Cocoţat peste tot stabilimentul, pare a fi un

fel de foişor şi Florin îmi explică că acolo îşi ia maestrul cafeaua...

Când intrăm în curte, făcând să tremure o poartă ce abia se mai ţine într-o singură balama, ne sare înainte un dulău lăţos, care ne lasă să înţelegem din amplitudinea şi viteza mişcărilor cozii, că are numai intenţii paşnice.

În urma lui îşi face apariţia un cetăţean a cărui figură îmi pare vag cunoscută, aşa cum îţi pare cunoscut câte-un actor pe care-l vezi des la televizor, dar pe care, întâlnindu-l pe stradă, nu ştii de unde să-l iei. E îmbrăcat în blugi la care a asortat o bluză cadrilată, dacă n-ar fi bascul clasic pe care-l poartă tras pe un ochi, ai zice că-i un cowboy durduliu, de operetă. De sub mustaţa stufoasă, ce se pierde într-o bărbuţă scurtă, sclipesc două rânduri de dinţi impecabili.

— Maestre!

— Maestre!

Cei doi maeştri se reped unul în braţele altuia şi încep un dans de papuaşi beţi, în timp ce dulăul se retrage spre fundul curţii, satisfăcut, se pare, de activitatea comitetului de primire.

Dansul conteneşte brusc.

— Dânsul e domnul Balaban, mă recomandă marele autor, folosind acelaşi nume pe care mi-l mai atribuise şi-n ultima lui carte[5] şi, acestea fiind zise, intrăm în casă, fără să ne sinchisim de mărăcinii de pe marginea potecii înguste, mărăcini care ne zdrenţuie pantalonii.

M-am înşelat când am apreciat că parterul are o mulţime de încăperi. Dacă judec după imensitatea camerei în care intrăm, nu prea ar mai fi loc mult între zidurile imobilului pentru altele.

Pe jos sunt azvârlite scoarţe ce par ţesute prin mănăstiri, iar pereţii – doamne, pereţii sunt ceva înspăimântător!

Zeci de tablouri – cu ramă sau fără – sunt agăţate într-o

---

[5] *Concert pentru spion şi orchestră*, dacă nu mă-nşel... (N.A.)

învălmăşeală teribilă, mai-mai să se încalece, dar nu dezordinea „poetică” frapează, ci tablourile propriu-zise...

Când Florin a afirmat că femeilor le cresc picioarele din umeri, a dat dovadă de o lipsă de fantezie care mă pune pe gânduri. Nu din umeri, direct din nas le cresc picioarele... Iar bărbaţii nu respiră prin cabluri ci prin rondele de floarea soarelui, transformatoare de curent de înaltă tensiune sau colivii de papagali. Cel puţin cam astea sunt obiectele pe care un om cu vedere normală le poate bănui prin zona în care oamenii cultivaţi de pe planeta Terra obişnuiesc să-şi adăpostească plămânii.

Sunt şi naturi moarte aici, desigur. Dacă ar fi să le dau un titlu, ar trebui să le botez natură moartă cu caltaboş, natură moartă cu cafea în care plutesc păienjeni decapitaţi, natură moartă cu aspirator Ideal...

Organele anatomice care nu lipsesc din absolut niciun tablou sunt ochii. Sumedenie de ochi de toate mărimile, culorile şi rasele te privesc, aţintiţi asupra ta din fiecare tablou, egal ce temă tratează el şi, s-o recunoaştem, penetranţa lor te face să simţi un fior rece în zona coloanei vertebrale...

— Veniţi sus, veniţi sus, se agită Maestrul, aţi picat la ţanc, tocmai am terminat o nouă natură moartă, ceva sublim, veniţi!

Urcăm scările de lemn şi ne pomenim într-un atelier inundat de lumină, care pătrundea prin toate părţile, inclusiv prin acoperişul pe jumătate din sticlă. În atelier nu se află decât un şevalet, lângă el o măsuţă plină cu tuburi de culori, iar pe şevalet... doamne-dumnezeule şi toţi sfinţii tăi, aşa ceva n-am mai văzut în viaţa mea!

— Ei? Ei, ce ziceţi? exclamă Maestrul, plin de speranţe. Ce zici, domnule Balaban?

— Cum... cum se numeşte? mă bâlbâi, încercând să câştig timp.

— „Ouă ochiuri cu ochi” mă informează Maestrul, cu o cuceritoare nevinovăţie.

Într-adevăr, cum de nu-mi trecuse prin cap?

Pânza proiectează către eternitate trei ouă prăjite, sau pe cale de a fi prăjite, dacă avem în vedere că marginile sunt puţin arse, iar spre centru, către gălbenuşurile imense, se mai pot observa încă un fel de substanţe alburii, mucilaginoase.

În afara celor trei ouă sparte şi prăjite, a „ochiurilor" propriu-zise deci, se mai pot admira în compoziţie cel puţin patruzeci de ochi, codaţi, cu gene lungi, ochi de damă, ochi de toate culorile, dar mai ales căprui.

Totul e însă atât de şocant, încât îţi taie respiraţia, îţi ridică tensiunea arterială şi colesterolul, te duce în preajma infarctului şi hepatitei epidemice.

Mă apropii de fereastră şi privesc câteva minute în curtea de vizavi, încercând să mă dezmeticesc. Acolo, însă, doi câini de vânătoare au prins o găină şi-o fac mărunţiş.

Delamare extrage de undeva o sticlă de vodcă încă neîncepută şi ne toarnă în nişte pahare de apă, în care, după aspect, au fost amestecate până atunci vopselele.

Bem în sănătatea artei în general şi a picturii în special, în sănătatea fiecărui maestru în parte şi a tuturor maeştrilor în bloc, apoi maeştrii se pune pe băut în doi, în sănătatea celor mai diferite evenimente artistice, se apucă să bea şi în sănătatea mea, întrucât Florin i-a explicat lui Delamare că sunt şi eu un Maestru, şi anume maestru rămar, unul dintre cei mai cunoscuţi pe plan naţional, internaţional şi interplanetar.

Aflu, cu această ocazie, că din mâinile mele de aur ies nu rame ci adevărate capodopere, ca de exemplu cele ce au înconjurat, încoronându-le, pânzele celebrei Sonia Drăgănescu-Ghimpaţi, o Maestră atât de cunoscută încât n-am auzit de ea în viaţa mea.

— Ramele lui, mai adaugă Florin pentru orice eventualitate, nu înrămează, apoteozizează!

Mă caut stingherit prin buzunare, pentru a descoperi un inexistent metru de tâmplărie şi-l întreb pe maestrul Delamare care ar fi pânzele pe care, eventual, presupunând că în următoarele cinci-şase săptămâni mi-aş putea face ceva timp, ceea ce nu garantez, ar urma să le apoteozizez personal, şi el îmi zice că toate cele din salonul de jos, care n-au fost apoteozizate încă.

Exact asta aşteptam...

O iau pe scări în jos şi-mi arunc rapid ochii peste tot, evitând toţi ceilalţi ochi pictaţi, căutând ceva ce nu ştiu nici eu exact cum ar trebui să arate.

În afara uşii pe care am intrat, în salon se mai vede doar încă una. Dă într-un fel de bucătărie.

Dacă detectivii din filmele seriale dau, de regulă, peste nişte chiştoace de ţigări cu sau fără urme de ruj, sau de două pahare din care s-a băut recent ceva, eventual de o ceaşcă de cafea care nu-şi are locul în scenariu, asta se întâmplă deoarece respectivii sunt protejaţi de soartă. Soarta se face întotdeauna forte să le ofere detectivilor particulari indicii. Eu nu sunt detectiv particular, mie Soarta nu-mi pune la dispoziţie indicii, tot ce văd eu sunt zeci şi zeci de pahare goale, din care s-a băut cândva ceva, zeci de ceşti cu urme, mai mult sau mai puţin pronunţate, de cafea, sute de farfurii murdare din care se poate presupune c-au mâncat în ultimele săptămâni zeci de persoane, dar şi numai una singură. Numărul farfuriilor mai ales este cel ce mă face să cred că, în casa asta, nimeni nu spală vase, ci, de îndată ce stocul de farfurii se termină, sunt cumpărate altele.

Se mai pot observa, cu ajutorul doamnei Soartă, sute de chiştoace de ţigări adunate în două sau trei scrumiere de mărimea unei roţi de motoretă Mobra II.

Singura concluzie ar putea fi că tânăra din Snagov, care în ultima vreme i-a luat Vasilichii Pârvu munca nedorită, nu prea se dă în brânci cu activitatea menajeră...

Arunc o privire pe fereastră, câinele mă vede şi dă foarte amabil din coadă, în afara lui şi a mărăcinilor n-ar mai fi prea multe de văzut acolo în curte... Ba nu, mai e garajul, un fel de magazie solidă din scânduri, cu acoperiş din carton asfaltat, cu uşa închisă şi lacătul pus.

Dar unde oare doarme Maestrul?

Mă reîntorc în salon, e un fel de draperie în fund, bag capul, a! Maestrul doarme spartan, pe o canapea îngustă, de sub care îşi iţesc gâtul câteva sticle goale.

Niciun semn evident al trecerii Angelei Luca prin acel pat. Niciun semn al trecerii oricui altcineva prin întreaga casă „de creaţie". Nicăieri o maşină de scris.

Urc din nou scările spre atelier. Acolo, maeştrii se întreţin cu voci ridicate, de parcă ar fi gata-gata să treacă la acţiuni belicoase, despre dimensiunile reale ale unui peşte, prins de nu se ştie cine, nu se ştie când, nu se ştie unde...

O iau uşor şi dezinvolt spre scara care duce către foişorul destinat cafeluţelor, dar nu degeaba Maestrul are atâţia ochi, are şi unul în spate, căci se întoarce şi mă reţine cu mâna de după umeri, readucându-mă lângă şevaletul cu omletă.

— Ei, Maestre, ce zici?! Mă ajuţi?

— Sunt cam multe, Maestre, mă răsfăţ eu, am numărat peste patruzeci neînrămate, n-am nici destul material şi nici nu ştiu dacă...

— Asupra preţului nu facem discuţie! declară el. Iar dacă ai alte comenzi, dă-i în mă-sa pe toţi! Plătesc împărăteşte! Vrei un avans?

Se caută prin buzunare, dar îl opresc.

— Trec eu pe-aici joia viitoare, să discutăm, să văd întâi cum amân alţi clienţi... Iar banii la urmă, că aşa îi fac praf şi vreau să-mi iau şi eu în toamnă altă maşină...

— Vezi? Aşa te vreau! Te aştept joi şi nu-ţi face griji, cel puţin roţile maşinii le pune mandea!

Mai închinăm câte-un păhărel şi apoi ne luăm tălpăşiţa. Maestrul ne conduce până la poartă, dansul papuaşilor are loc acum în trei, câinele îşi agită coada cu atâta vehemenţă încât tare mi-e frică să nu facă febră musculară diseară.

Când ieşim din Snagov, Florin nu se poate abţine:

— Ei? Ce-ai găsit? Ce-ascunde măgarul?

— Nimic. Ori chiar crezi că pentru el am venit?

Rămâne perplex, sângele i se suie în obraji, acu' face şi ăsta un infarct de vanitate rănită...

— Vrei să zici că a fost doar un galop da sănătate?!

— Am venit pentru cei de vizavi, domnule Hercule Poirot, îi arunc eu batjocoritor.

Cade pe gânduri câteva secunde, apoi explodează:

— De-aia te tot uitai tu pe fereastră, dincolo? Păi de ce nu spui chestia asta de la început, fraiere? Vizavi stă doctorul Panteleescu, scrie şi romane, ba le şi publică, îl tratează pe... mă rog, unul mare de la Asociaţie, pe chestia asta l-au primit şi-n Uniune... Dacă-mi spuneai te duceam drept la el, te dădeam drept... drept... te dădeam eu drept cineva, numai să-mi fi spus!

— E mai bine aşa, nu bate la ochi, îi explic, apoi schimb vorba.

Când ajungem, în sfârşit, la el acasă, după ce se dă jos din maşină şi trânteşte portiera ca un ambasador, îşi aduce aminte şi-mi bate în geam:

— Unde zici că-i librăria aia?

— În Delta Dunării, îi răspund şi calc gărgăriţa pe coadă.

Când se hotărăşte el să mă înjure, sunt deja la colţul străzii şi l-am uitat.

Ce mă preocupă pe mine e numai gândul la foişorul în care Maestrul îşi bea cafeaua în dimineţile clare de vară.

12

Când dau să intru în birou, mă opreşte Angela:

— V-a căutat şefu', tov colonel!

— E aici?

— A plecat de vreo jumătate de oră. I-a spus tov. Căpitan Lupu să vă transmită...

— Şi Lupu unde e?

— La dânsu-n birou.

Fac calea întoarsă şi intru vizavi, în bârlogul Lupului. Îşi bate la maşină un raport, cu două degete, după cunoscuta metodă a căutării literelor.

— Faci progrese, Maestre, îi zic. Acum câteva luni ajunseseşi la zece semne pe minut, acum eşti precis la douăşpe... Dacă mergi în ritmul ăsta, către pensie poţi să-ţi dai şi doctoratul în dactilografie... Ţi-aş sugera drept temă „Găsirea literei *N* în funcţie de poziţia lui *O*, în condiţii de iluminare perfectă a locului de muncă. Contribuţii la lovirea corectă a acestei litere”. Ce zici?

— Ce să zic? Zilele astea termin eu raportul. Ce vrei să fac dacă am scris de doctor şi fetele n-au urmat farmacia? Nu vrea niciuna să-mi bată...

— Ia şi tu ore de caligrafie...

— Ştii tu vreo profesoară bună? se interesează el, accentuând ultimul cuvânt, în vreme ce caută disperat o literă, iar ea se încăpăţânează să nu strige „uite-mă!”...

Pe urmă, când o descoperă, continuă:

— Trec imediat pe la tine şi-ţi raportez, să termin numai fila asta. Ia şi biletul ăsta de la nea Dinu şi lasă-mi în schimb vreo două ţigări, că era închis la debit...

Iau biletul, îi las o ţigară şi trec la mine-n birou.

Nici nu mă aşez bine pe scaun, că sună telefonul:

— Alo? Tu eşti acolo, tati?

Fi-miu. Aşa-mi trebuie dacă l-am învăţat cifrele, acum are omu' şi convorbiri telefonice în program...

— Eu sunt, Soson. Ce faci?

— Eu fac plost.

— Aoleu! Ai temperatură? Dă-mi-o pe maică-ta!

— N-am templelatulă şi mami nu e acasă, e la o tanti, nu ştiu cum o cheamă, să vadă dacă nu s-a ascuns zebla la ea, că n-am găsit zebla mea azi dimineaţă când m-am sculat din somn şi mami zice că tu ai adus zebla şi ea s-o fi plictisit şi a fugit da' eu am căutat-o peste tot şi în cămală. Şi în cuptol, că zeblelol le place căldula da' nu-i şi vleau să te întleb dacă nu cumva mai ai vleo zeblă de lezelvă la bilou la tine că...

Întrerup torentul care ameninţă să nu se mai oprească până diseară:

— N-am, băieţel, că ni s-au terminat...

— N-ale nici nenea Petlică?

— N-are.

— Ba ale. Mami zice că ale. Că am întlebat-o şi zice că nenea Petlică ale o zeblă cu fustă. Sunt şi zeble cu pijama şi zeble cu fustă, tati?

— Întreab-o pe mami, că ea ştie mai bine...

— Dacă nu e acasă... Dacă n-ai zeblă, îmi aduci altă sulpliză când vii acasă? Mami zice că anu' ăsta mai tleci tu pe-aici...

— Ce surpriză te-ar interesa?

— Un tolt cu flişcă cu şaptezeci de lumânăli, ca de ziua lui tataie. Nu, două toltuli cu flişcă. Unu' pentlu mine şi unul pentlu zeblă. Poate îi miloase toltul şi vine înapoi din junglă...

— Bine, când vin acasă îţi aduc un tort. Până atunci nu mai căuta zebra pe sub frigider şi-n cuptor, mai bine ia cartea aia cu animale şi

colorează.

— E o calte ulâtă, tati. Foalte ulâtă, fără zeble.

— Ai şi alte cărţi.

— S-au paladit şi alea. Îmi aduci tu câiţi şi culoli cale nu se paladesc?

— Când vin acasă îţi aduc.

— Două cutii de culoli, tată. Tlei, patlu cutii de culoli să-mi aduci când vii tu acasă. Poate vlea şi zebla să cololeze.

Îi promit o zebră nouă, patru cutii de culori, două torturi şi... şi cu asta scap pe ziua de azi. Deocamdată. Soson închide cu regret telefonul, de când a descoperit şi jucăria asta e nenorocire. Taică-miu îmi spune că-l sună de zece ori pe zi, să-l întrebe „dacă şi-a luat doctoliile”...

Biletul lui nea Dinu e scurt şi cuprinzător:

„Ambasada noastră din Peru a informat că Theodor Luca se află cu restul echipei la nord de Moyobaniba. Prospecţiunile geologice se desfăşoară în condiţii bune”.

Fir-ar a naibii de treabă! Sunt fericit că prospecţiunile geologice la nord de Moyobaniba se desfăşoară în condiţii bune, nu mai pot de bucurie că poporul prieten peruan va beneficia în curând de binefacerile petrolului, dar mie mi s-a dus dracului şi pista asta...

*

*   *

Nici Lupu nu înregistrase succese mai mari cu fraţii Buţu...

Cei doi gemeni, care nu semănau (există gemeni dintr-un ovul şi gemeni din două ovule, ştiaţi chestia asta?), trăiau din expediente, mai ales din bănoase reparaţii clandestine de autoturisme, activitate din care, azi, mănâncă mulţi o pâine bună, cozonac aş zice... Numai cu banii pe care mi i-au umflat mie nişte mecanici şi vopsitori de-

ăştia, în ultimii ani, mi-aş fi putut lua încă o maşină...

Lupu îl angrenase pe sectorist şi discutase cu vecinii, dar prea multe nu reuşise să afle. Da, lipseau deseori de acasă, aveau fiecare câte-o maşină, câte-o Dacie, se pare că mai făceau şi curse clandestine pentru nunţi şi botezuri rurale, mai reparau câte-un hârb, mai cărau şi peşte de la Giurgiu pentru clienţi gurmanzi din Bucureşti, mă rog, se ocupau oamenii cu de toate.

Interesant, din punctul nostru de vedere, e însă numai faptul că, aşa cum reieşea din declaraţii, printre maşinile care trecuseră în ultima vreme prin curtea celor doi întreprinzători se număra şi un Trabant gri.

Sigur, putea fi numai o întâmplare.

În orice caz, bătrânica din vecini care-l observase nu-şi mai amintea perioada în care îl văzuse.

Asta era mai prost...

— N-ai putut adânci problema asta? îl întreb.

— Baba nu-şi aminteşte şi pace. Pot fi şi două săptămâni de atunci, dar şi mai mult. Nu poate jura nici că n-a fost mai curând. Ce mama dracului să-i fac? Injecţii cu Gerovital?

— Eşti sigur că nu s-a înşelat? Că era într-adevăr un Trabant?

— I-am arătat mai multe fotografii, diverse mărci de autoturisme, s-a dus direct la Trabant. Baba e în pas cu tehnica, ce să zic... Pe de altă parte, cred că numai un înapoiat poate confunda chestia asta cu altă maşină. Vreau să spun că produsul respectiv evidenţiază o originalitate demnă de apreciat, se corectează el, apoi continuă:

— După aia m-am apucat şi am sunat la Circulaţie; ştii câte Trabanturi sunt în Bucureşti? Dar în provincie? Te iei cu mâinile de păr! Pardon, n-am vrut să fac nicio aluzie, se scuză el.

— Ei, câte sunt?

— Câte? Numai gri sunt 16 000... Caută acul în carul cu fin...

Nu-i nimic de făcut. Celor de la Miliţie le e relativ uşor să

depisteze o maşină care a părăsit locul accidentului. Rămân urme de vopsea, de sticlă, se adresează apoi atelierelor de reparaţii, au, cât de cât, unele indicii. Pe când noi ce avem?

Avem. Un Trabant gri din 16 000 la fel. De-ar fi fost un Ford Mustang, îl aveam pe masă, cu salată verde, înainte de cină...

— Băi, Petlică, tu n-ai nicio umbră de idee?

— Idei am eu, o grămadă, dar nu ştiu dacă ai tu destule gâşte, face el aluzie la bancul cu rabinul. Relativ la ce anume?

— Relativ la ce facem noi acum? Începem să plângem că nu putem da de Trabant sau ce naiba?

— Să mai încerc o dată cu vecinii?

— Spanac. Altceva?

— Să-l dăm pe Rădină în urmărire pe ţară?

— L-am dat de mult. Nimic. Altceva.

— Mesaje radio nu s-au mai interceptat?

— Linişte totală.

— Şi la frontiere?

— Niciun raport. Absolut nimic. Şi totuşi, Rădină nu s-a evaporat. Pariez că e pe aici pe undeva...

— ...cu bagajele făcute, doar s-o zbughească din ţară... Măcar de-ar încerca... Hai s-o săltăm pe Angela Luca! Poate-i zgândărim şi încep să se agite...

— Parcă tu nu ştii că nu-ţi dă nimeni aprobare... Ce avem să-i reproşăm? Că i l-a recomandat lui Marin pe Popescu? Facem o confruntare cu Marin, el o recunoaşte, ea zice da, eu i l-am recomandat domnului pe avocatul Popescu... Ei, şi? N-aş sălta-o nici dacă aş avea probe zdrobitoare că ea e rezidentul, de unde-l scoatem pe urmă pe Rădină? Dar, apropo de Popescu, a sunat cumva Vrânceanu?

— N-a sunat.

— Atunci îl sun eu.

Formez numărul lui de la birou, dar nu-i acolo. Încerc acasă şi răspunde.

— Adrian aici. Te deranjez?

— Pe tine te deranjează cineva când te uiţi la meci?

— Eu nu mă uit la meci.

— Eu însă da. Se dă în reluare Steaua cu Dinamo. Aspecte. Nu, n-am nimic pentru tine. Dacă avem, te sunam. Tipul a fost pur şi simplu împuşcat, dar asta ştiai şi tu. Ora coincide cu cea indicată iniţial de medicul legist. Te interesează arma?

— Măcar atât...

— Smith şi Wesson, de 8, fabricat în 1970. Şi cu asta, pauză. Vecinii n-au văzut şi n-au auzit nimic. Un Trabant gri, neidentificat, a staţionat în apropiere aproximativ în momentul crimei. A lăsat urme clare de cauciucuri în rigolă, era noroi. Ei şi? Ştim cu toţii cu ce anvelope sunt încălţate Trabanturile. Ăsta în cauză a făcut până acum, dacă apreciem după gradul de uzură al lor, între 30 şi 35 000 de kilometri. Asta-i tot. Cum aflu ceva în plus, te sun. Cu condiţia să fie în cursul săptămânii...

Îl salut şi închid. Dacă Vrânceanu e prost dispus înseamnă că Steaua a luat bătaie. Cred că e singurul miliţian din ţară care ţine cu Steaua...

Lupu a ascultat discuţia la receptorul suplimentar. Îmi ia o ţigară – n-a deschis încă la debit – şi şi-o aprinde pe îndelete.

— Deci avem de două ori Trabant, de două ori gri şi o dată circa 30 000 la bord. Tot e ceva... filosofează el.

Şi tocmai când am senzaţia că se aşează mai comod să tragă un pui de somn, sare drept ca o lumânare:

— Am o idee!

— Nu se poate, îl contrazic. Vrei să mă dezamăgeşti? Nu-i stilul tău...

Continuă, ignorândadditional-mă:

— Şi anume stăm liniştiţi, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, ca şi cum singura noastră problemă ar fi cum să ne omorâm timpul mai bine. Fluierăm melodii populare sau culte, cum ar fi *Hora din Popeşti Leordeni* sau *Concertul pentru oboi şi coarde în si bemol major de* Heinz Maria von Zweiteufelskreise sau ne uităm pe pereţi. E o metodă infailibilă, verificată de nenumărate ori de mine personal. Exact ca atunci când ai pierdut ceva în casă şi nu găseşti acel ceva cu niciun preţ. În astfel de cazuri, există două soluţii: cea clasică, cunoscută încă din copilărie, care constă în a întoarce un pahar sau o ceaşcă cu gura-n jos şi a cânta monoton, câteva minute la rând „scoate, drace, ce-ai furat, că te duc la spânzurat”, sau cea a mea personală: te opreşti din căutat, stai liniştit, cu ochii pe pereţi, fluierând melodiile enunţate şi pac! deodată, acel ceva apare de la sine... Îţi arunci ochii într-o direcţie şi dai de el. Mie chestia asta mi s-a întâmplat ultima oară acum vreo lună. Îmi căutam pantalonii de pijama cu dungi roşii şi albastre. Nu erau de găsit nicăieri. Bluza era acolo, la îndemână, da’ pantalonii nicăieri. I-am căutat ca un nebun timp de vreo oră, cred că mi se ridicase tensiunea la 40 cu 6, nu-i găseam şi pace! Şi atunci mi-am dat seama că numai metoda mea poate da rezultate. M-am potolit, am fixat cu privirea o pată de umezeală pe tavan, mă întinsesem comod pe divan, şi-am început să fluier, nu ştiu de ce, melodia aceea, poate că o cunoşti, mie mi-aduce aminte de serile de vară în mahalaua noastră, stăteam la poartă, aveam vreo nouăşpe ani, şi dintr-o curte se auzea o voce de femeie fredonând: *„Du-mă acasă, măi tramvai / Du-mă iute, ce mai stai / Du-mă la căsuţa mea / Cu portiţă şi cişmea”*... Mă bufnea un râs nebun atunci, chestia cu portiţa şi cişmeaua mi se păreau de-un ridicol epocal, dar văd că bat câmpii, am început, deci, să fluier melodia respectivă cu o dezinvoltură de care numai eu sunt capabil, dacă vreau, bineînţeles, ca şi cum cel mai important lucru din lume ar fi fost, în seara aia, pentru mine, relaţia dintre portiţă, căsuţă şi cişmea... Am

fluierat aşa, relaxat, circa cinci minute. Apoi mi-am luat brusc privirea de pe pata de umezeală din tavan şi mi-am aruncat-o, n-o să crezi, direct pe pantalonii de pijama...

Lupu se opri, privindu-mă gânditor, ca un filosof atenian.

— Nu fi copil! Unde erau? îl întreb curios.

— Eram îmbrăcat cu ei.

O să râdeţi, dar eu nu râd.

Mă uit fix la filosof.

Cred că privirea mea fixă nu e deloc gânditoare, căci Lupu se grăbeşte s-o dreagă:

— Ai, măi, c-am glumit şi eu...

— Bine. N-am nimic împotrivă. Din partea mea poţi să glumeşti când şi cât vrei. Poţi să produci glume cu viteza cu care matca termitelor face ouă. Cu condiţia să râzi singur, uitându-te simultan în oglindă. Şi, ca să nu zici că sunt retrograd şi nu dau tinerilor posibilitatea să se afirme, uite, sunt de acord, din clipa asta ne uităm timp de zece minute pe pereţi, să vedem, apare ceva?

— Şi ce fluierăm? mă întreabă Lupu, cu faţa împietrită de seriozitate.

— *Uhăi, bade*, propun. Azi sunt în transă folclorică.

Şi începem să fluierăm.

*

*   *

Uşa se deschide şi, în birou, îşi face apariţia locotenentul-major Dima.

Ştiu că n-aţi fost acolo să-i vedeţi mutra, de-aia mă hazardez să afirm că la aşa spectacol n-aţi asistat nici când au sărbătorit copiii dumneavoastră trecerea treptei I-a, de la grupa mică la cea mijlocie.

După câteva secunde îşi revine:

— Să trăiţi, tovarăşe locotenent-colonel! bâlbâie el, apoi continuă: Dacă deranjez, mă retrag...

Ăsta face ca butlerul John, care intrând pe neaşteptate în baie şi dând cu ochii de lady Marjorie, goală sub duş, se retrage cu un decent „sorry, sir”...

— Nu deranjezi, îi comunică Lupu. Melodia se numeşte *Uhăi, bade.* Dacă o stăpâneşti, ne putem pregăti şi în trei pentru faza pe minister a festivalului...

— Stai jos, Dima, îl întrerup eu pe căpitan. Ai ţigări, sau şi la tine sunt debitele închise?

— Am, tovarăşe lo...

— Lasă. Dacă ai, fumează, dar lui Lupu să nu-i oferi. El s-a obişnuit cu ale mele... Noutăţi?

— Raportez că am terminat cercetarea problemei Tănăsescu.

— Ei, nu mă înnebuni! mă mir eu, cuprins deodată de o linişte imensă. Şi ce-ai aflat?

— E rudă cu Angela Luca. Mai precis cu soţul ei. E văr cu el, tovarăşe locotenent...

— Lasă. Asta-i tot?

— Cam asta...

— Bine, Dima. Bravo, felicitările mele! Fă, te rog, un raport cât mai amănunţit şi lasă-l la secretariat. Nu acum, mâine dimineaţă... Deocamdată eşti liber.

Dima iese nedumerit.

Mă întorc spre Lupu.

— Bravo, zic. Metoda ta e infailibilă. Nici n-au trecut zece minute şi-a apărut Dima. Dacă eram împodobiţi cu zurgălăi, c-o ploscă şi-un ciomag de căluşari, te pomeneşti că mai apăreau o dată şi pantalonii tăi de pijama...

*

* *

Sunt un om de decizie, aşa încât hotărăsc să-l invit pe Lupu la o bere.

— Piaptănă-ţi peruca, îl îndemn. Azi se dă bere în interes de serviciu.

E de acord cu decizia sau, cel puţin, nu obiectează.

Limuzina mea e jos, şoferul şi valetul au zi liberă, mă proptesc în spatele volanului şi, în următoarele zece minute, descindem şi parcăm vizavi de „Olteţul".

Înăuntru nu se înghesuie prea mulţi, la drept vorbind, la ora asta nu mai depistăm decât unul singur, şi asta cu mare greutate, în scurtele momente când tipul nu e sub masă. Susţine simultan un monolog în care repetă des expresiile „căţeaua", „para mă-sii" şi „scorpia", cuvinte e drept disparate, dar care, cu un dram de fantezie, ar putea duce la concluzia că în căsnicia amicului se produc şi unele divergenţe.

La niciun sfert de oră de la instalarea noastră, îşi face apariţia un ospătar tinerel. Probabil că e în doliu, căci poartă o barbă de trei zile. Şi trei nopţi.

Comand bere şi două fripturi de vită.

— N-avem bere, sunt informat.

— Dar ce aveţi?

— Ce vedeţi.

Suntem invitaţi, cu un amplu gest, să admirăm barul, în spatele căruia tronează, pe un fundal de coniac albanez şi lichior de portocale, însăşi tovarăşa Ani, cea cu trei kile de aur în depozit. Din aur nu se vede nicio urmă.

— Dă-ne vin, îl îndemn. Vin sec. Rece. Cu apă minerală idem.

— Seacă? glumeşte ospătarul, trezit din somn.

— Udă. Iar fripturile să fie mai în sânge...

O ia agale spre bufet, unde îi adresează numitei Ani îndemnul „două de vită şi-o baterie”.

Ani lucrează la două războaie. Ea părăseşte barul şi trece la bufet. Taie două bucăţi de carne dintr-o halcă, le cântăreşte separat şi, spre verificare, împreună, le mai diminuează oleacă, le pune iar pe cântar, le azvârle cu o oarecare silă chelnerului, iar acesta dispare cu ele după un fel de otreapă folosită drept perdea.

În cârciumă – nu-i mai zic restaurant să nu roşească – se lasă liniştea şi pacea. Cetăţeanul cu probleme familiale a adormit sub masă, departe de griji, dar şi de ajutorul colectivului din care face parte. Ani se dedică acum acţiunii de pilire a unghiilor. Starea ei de spleen e evidentă.

Bun cunoscător al sufletului feminin, cotropit aproape permanent de efluviile romantismului melancolic, Lupu sesizează conjunctura, părăseşte masa comună şi se îndreaptă languros spre barul zincat.

Singur şi părăsit, aştept vinul şi friptura, încercând să găsesc o soluţie de ieşire din impas, să-mi dau seama dacă n-am scăpat cumva din vedere vreun amănunt. Sigur, ar mai fi de văzut şi ce-i cu doctoraşii „Gelu” şi Mardare, dar ei sunt programaţi pentru mâine, lucrez cu program, mi-am eliminat lipsurile în acest domeniu...

Dar să presupunem, ca ipoteză de lucru, că nici doctoraşii nu mă scot mai la lumină. Asta nu înseamnă, totuşi, că am epuizat toate posibilităţile, în definitiv fata aia din demisolul Angelei Luca n-o fi enciclopedia Brockhaus, nu le-o şti ea pe toate, inclusiv prietenii „doamnei”!

Şi, în definitiv, de ce ar fi, neapărat, Rădină ascuns la unul dintre prietenii Angelei Luca? De ce nu s-ar plimba el acum, paşnic, prin Sinaia, sub alt nume, aşteptând liniştit semnalul de „cale liberă”?

Pentru că nu se poate umbla creanga, altfel l-am fi depistat de mult, nea Dinu l-a dat în urmărire pe ţară, fiecare miliţian umblă cu

poza lui Rădină la el, pe post de artist de cinema...

E pur şi simplu pe undeva, stă în bârlog, aşteptând să fie expediat. Mi se pare evident că el e „plicul” din mesajul interceptat, dincolo de „inspiraţiile” care îl scot din sărite pe nea Dinu e ceva totuşi care mă face să „simt” că aşa e...

Ospătarul apare cu vinul şi fripturile, dând dovadă de o înaltă calificare profesională. Tipii ăştia cu înfăţişare dubioasă ca a lui îşi dau mereu în petec, oriunde le-ai da un post ei tot găsesc posibilitatea să bage ceva în buzunar şi, culmea, când apar în faţa judecătorilor, la dosarul lor de personal se găseşte invariabil o caracterizare de genul: „... bine pregătit profesional, răspunde la toate chemările” etc...

Îl chem pe Lupu, se desparte cu greu de bufetiera cu trup de voleibalistă, îşi notează într-o agendă ceva, sunt sigur că e numărul de telefon, începem să mâncăm.

Friptura pe care o am în farfurie e foarte ciudată. După aspect ar părea talpă, dar e totuşi un pic prea moale pentru asta, n-ar rezista mai mult de două săptămâni de purtare; după gust ar putea fi o castană coaptă, dar e ceva-ceva mai mare şi mai puţin aromată; după culoare ar putea fi galoş, dar i se trage de la arsură şi e şi prea aţoasă pentru a fi din cauciuc; după preţul din listă, e precis fazan...

— Nu te strâmba, nu-i nevoie să chemi responsabilul, îmi şopteşte Lupu, convins că grimasele mele pregătesc, de fapt, terenul pentru facilitarea întâlnirii cu Arsenic. Nu-i aici, dar am aflat eu câte ceva, îţi povestesc pe urmă...

Mâncăm, bem, plătim.

Cineva trebuie, totuşi, să sprijine material „alimentaţia publică”, au şi ei plan de încasări, sunt şi ei oameni.

În drum spre maşină îl întreb:

— Ei? Ai ceva?

— Am. Dacă nu ceva pozitiv, măcar ceva negativ... Cred că

putem să-i ştergem şi pe ăştia doi de pe listă. Cert e că Arsenie, responsabilul-amant, e proprietar de maşină, dar nu-i Trabant, ar bate la ochi... Are un modest Alfa-Romeo. Fata nu conduce. Arsenie e însurat, are şi doi copii, nu văd cum l-ar ţine pe Rădină ascuns sub pat. Dacă vrei ne putem convinge mâine, dar e clar că acolo unde sunt copii, nu-i loc pentru un secret... Să-i spun totuşi lui Dima să verifice?

— N-ar fi rău.

— Bine. Nici fata nu poate adăposti pe cineva, stă cu maică-sa într-o cameră.

— De unde ştii?

— M-am invitat la ea...

— Mă, da' ai un tupeu...

— Numai în interesul serviciului. Dar, ca să ai tu conştiinţa împăcată, Dima o să verifice şi locuinţa ei.

— Şi beciul cârciumii.

— Beciul şi podul. Deci, cam asta ar fi... Ne mai rămân doar cei doi doctori. Ce facem?

— Tu nu faci nimic. Adică, pardon, faci totuşi ceva: te duci frumos acasă, la maică-ta, îi transmiţi sărutări de mâini şi urări antireumatismale de sănătate din partea mea, o rogi să-ţi facă o pungă plină cu sandvişuri precum şi un termos cu cafea...

— Poftim?! Astă seară nu ţine, sunt invitat.

— Tu eşti mereu invitat... De data asta dai telefon că nu poţi. Ţi-a venit bunica de la ţară şi trebuie să-i arăţi Bucureştiul noaptea, din Cişmigiu la Şosea, s-o duci la Operă sau la barul Atlantic, treaba ta...

În vreme ce Lupu îşi digeră indignarea, căutând febril cea mai corespunzătoare formă de exprimare a efectelor arsurilor stomacale ce-l plagiază în astfel de situaţii, parchez în curtea ministerului.

Urcăm cu liftul, aprind lumina în birou, descui sertarul şi-i întind lui Lupu cheia de la uşa locuinţei lui Marin.

— Ia-ţi şi ceva de citit, tot n-o să poţi dormi într-un fotoliu străin... O să obiectezi că Iliescu şi Vasiliade se descurcă minunat, şi aşa n-au avut nimic de raportat, dar cu cât trece timpul, cu atât mai mult cresc şi şansele ca cineva să se intereseze de soarta lui Marin. Şi, dacă aşa se vor petrece lucrurile, ambii băieţi sunt niţel prea tineri pentru a se putea descurca în cele mai bune condiţii...

Lupu se retrage în bârlog să telefoneze fără martori. Nu pare deosebit de entuziasmat.

Scot din sertar un plic mai simandicos, scriu pe el la maşină „Pentru Simi", introduc înăuntru o hârtie albă. Lipesc cu grijă plicul şi, în vreme ce încerc să dau prin rapoarte de un anumit număr de telefon, mă gândesc că vulpea trebuie scoasă într-un fel din vizuină...

Şi e de-ajuns să-şi iţească numai botul ca să-ţi dai seama dacă-i cu adevărat vulpea căutată sau numai un bursuc pripăşit acolo.

Găsesc numărul căutat, îl formez, se aude de câteva ori apelul, mă uit la ceas, nu-i aşa târziu, s-ar putea să ţină; apoi cineva ridică receptorul.

— Alo?

Vocea e plăcută, caldă, pare mai tânără decât vechimea ei în câmpul muncii.

— Doamna Angela Luca?

— La telefon. Cine-i acolo?

— Sărut mâinile, doamnă. Numele meu e Georgescu, inginerul Georgescu. Am venit ieri dintr-o deplasare în străinătate şi aş avea ceva pentru dumneavoastră din partea soţului, tovarăşul Luca...

La capătul firului e linişte.

Vocea revine:

— Da, vă rog, vă ascult...

Nu pare nici surprinsă, nici emoţionată, nici curioasă, vocea e egală, impersonală.

— V-aş deranja dacă aş trece câteva minute pe la dumneavoastră?

— Astă seară?!

— Dacă se poate. Mâine sunt de dimineaţa până seara târziu la birou...

— Atunci într-o oră? Ştiţi adresa?

— Nu, doamnă.

— Atunci notaţi: strada Leonardo da Vinci 35...

— Deci, într-o oră...

Închide.

Închid şi eu.

Ori juna Vasilica n-avea dreptate când afirma că „doamna” nu e niciodată acasă, ori i-am stricat programul...

13

Apăs pe butonul soneriei de la poarta imobilului din strada Leonardo da Vinci nr. 35 şi, undeva departe, se aude un bing-bang-bing-bang, însoţit aproape imediat de un fel de lătrat nehotărât. Dacă un tenor răguşit s-ar apuca să latre, cred că ar reda admirabil fenomenele sonore produse de pechineza Vampy.

— Intraţi, nu e încuiat! mă îndeamnă o voce din dosul perdelei roz a unei ferestre deschisă spre curtea din faţa „vilei”.

Mă execut şi parcurg cu cei mai elastici paşi de care dispun cei circa opt metri de potecă pavată.

În spatele uşii de la intrare mă aşteaptă ceva roz şi lunguieţ în plan vertical, şi când mă dezmeticesc din primul, al doilea şi al treilea şoc, realizez că am de fapt de-a face cu o fiinţă cu aspect de piersică bine pârguită, cam prea pârguită, zic eu, pentru a mai putea rezista într-o lădiţă cu alte surate destinate exportului, ci mai curând

într-un butoi cu materie primă pentru prepararea rachiului.

Fiinţa numită e învestmântată într-un capot roz matlasat, culoare feciorelnică ce îi pune admirabil în evidenţă părul negru-albăstrui, coafat într-un coc... doamne! iar am trecut pe lângă un infarct...

A fost o dată, ca niciodată, o vreme când persoanele de sex frumos şi slab (acum, respectivele au dispărut, ca atare sexul a rămas frumos dar nu mai e slab e, uneori, al dracului de tare...) îşi ambalau o chiflă în părul pieptănat într-un coc înalt, pentru a-i da amploare. În cocul doamnei Angela Luca se află, cu o toleranţă de plus-minus zece la sută, un pepene galben de mărime mijlocie. Poate că din cauza asta îşi ţine capul înclinat spre spate, îl trage greutatea...

— Sărut mâinile, doamnă, sunt inginerul Georgescu, am sunat mai acum o oră...

— Bună ziua, intraţi, intraţi vă rog, vă aşteptam...

Pătrund în holul întunecos, în dreapta e o uşă întredeschisă, dau să intru dar amfitrioana mă opreşte:

— Pe cealaltă uşă, vă rog, acolo e WC-ul de serviciu...

Am început-o bine, ce să zic! Acum ce să fac, să-i spun că vreau să mă spăl pe mâini?!

Bâigui o scuză şi intru pe cealaltă uşă, într-un fel de sufragerie-living room, de dimensiunile unui dormitor din apartamentele de bloc, spaţiu în care ai, desigur, loc să dormi, dacă-ţi ţii bine respiraţia în timpul ăsta...

Camera e copios mobilată cu o sumedenie de obiecte roz.

În mijloc tronează, acoperit cu o faţă de masă roz-bombon, obiectul de lemn deja numit. Masa e înconjurată de şase scaune tip Consignaţia, tapisate cu un fel de gobelin roz-chilot, la geam a fost amplasată o măsuţă înaltă, pe picioare subţiri, din lemn exotic, cu încrustaţii de sidef roz-pal, iar în cele patru colţuri rămase disponibile sunt plasate patru mici fotolii foarte joase, a căror

tapiserie trandafirie bate către roz-şerbet.

Ne strecurăm (eu agil şi ea fragilă) printre mobilele enumerate, lovesc deodată cu capul o lampă cu abajur sau abajurul unei lămpi şi să mă bată dumnezeu dacă în viaţa şi la statura mea am mai lovit vreodată cu capul vreo lampă cu abajur sau invers, aşa încât mă bate gândul că nu eu am crescut peste noapte, ci lampa e amplasată sub media normală, lampa pendulează periculos, îi pun frâna de mână şi mă prăbuşesc, transpirat de efort, pe unul dintre scaune.

Gazda nu mă lasă să-mi trag bine sufletul, că mă întreabă cu o voce de „sunt fetiţă cu funditƒă şi mă duc la grădiniţă” dacă vreau să servesc o „îngheţată proprie”.

Termenul folosit mă derutează, presupun că „îngheţata proprie” e o îngheţată preparată de însăşi persoana înscrisă la cuvânt, mă îngrozesc la gândul că ar putea exista şi o altă interpretare ce ar putea presupune folosirea laptelui matern drept materie primă, dar nu, persoana nu arată ca una aflată în concediu postnatal, aşa că mă grăbesc să încuviinţez, plin de entuziasm.

Autoarea îngheţatei dispare, eu rămân înţepenit în scaun.

Din această poziţie incomodă îmi iau avânt să privesc în jur puţin mai relaxat.

Pe pereţi sunt spânzurate tablouri după regula perfectei simetrii, adică peretele şi tabloul, tabloul şi peretele. Drept în faţa mea face risipă de dinţi o ţigăncuşă nurlie şi semidespuiată, cu nişte sâni monumentali de nuanţă roz. Vizavi de ea atârnă o natură moartă, reprezentând o fructieră cu piersici şi-un borcan de şerbet de trandafiri, la est e un peisaj de primăvară cu garoafe de aceeaşi culoare, – iar la vest un grup restrâns de păsări flamingo, a căror culoare e descrisă pe larg în cartea de zoologie de clasa a VI-a.

Dincolo de uşa rămasă întredeschisă se aud zgomote de sticlă maltratată. Vampy face vocalize, dar lătratul ei se deosebeşte de cel pe care l-am auzit iniţial, are ceva răsfăţat în el, parcă i-ar solicita

stăpânei o cupă de îngheţată pentru câini, undeva, mai departe, se aude un radio cântând cunoscuta melodie de succes „*Se lasă seara iată/ mă plimb c-o dulce fată / e seară şi zâmbesc / pe fată o iubesc / Tra la la la şi tra la li / ce bine-i a iubi / şi-a te căsători*”.

Tocmai mă întreb de ce o fată – căci solista pare de genul respectiv – s-ar plimba şi s-ar căsători chiar, conform textului, cu o altă fată, chiar dacă aceasta e dulce, şi chiar dacă ea, solista, zâmbeşte şi e seară, când reapare, foarte serafic, Angela Luca, transportând pe o tavă din aramă, cupe de îngheţată, pahare cu apă, linguriţe, scrumiere, ţigări americane, câte şi mai câte.

Le dispune pe masă, se depune pe un scaun, ea serveşte, eu degust, ea se uită la mine, eu fac „aha”, adică ce grozavă e îngheţata, zâmbeşte, ne „intimizăm” ce naiba...

— Graţioasă doamnă, atac, vizita mea quasi-neanunţată se datorează faptului că, acum câteva zile, l-am văzut pe soţul dumneavoastră la Lima. Ne-am cunoscut absolut întâmplător, într-un magazin de încălţăminte de pe Avenida Calvados y Paella, o să râdeţi dar înjuram de mama focului preţurile extra-piperate, înjuram liniştit, pe româneşte, şi dânsul a început să râdă, mi-am dat seama să suntem compatrioţi, şi aşa am intrat în vorbă, am băut apoi împreună un păhărel de tequila într-un mic bar de alături, am pălăvrăgit, dânsul, aflând că peste două zile urma să mă înapoiez în ţară, m-a întrebat dacă nu cumva aş putea lua o scrisoare pentru dumneavoastră. Bineînţeles că am fost de acord şi dânsul mi-a adus-o chiar a doua zi la hotel şi aici, stimată doamnă, şi-a vârât coada ghinionul! Am avut un ghinion extraordinar şi, din păcate, odată cu mine aveţi şi dumneavoastră ghinion, am pus scrisoarea în geamantan iar geamantanul mi s-a rătăcit, cei de la Pan Am mi-au garantat că-l vor depista şi mi-l vor expedia acasă în următoarele zile, dar poţi să ştii? Mă veţi putea scuza oare?

Angela Luca nu pare deosebit de zdruncinată în urma acestei

lovituri.

— Ah, domnule Georgescu, dar se poate? Se întâmplă, nu-i aşa, şi la case mai mari...

— Sunt neconsolat, doamnă, dar, în acelaşi timp, o să râdeţi, extrem de fericit...

Ochii negri, „pavoazaţi” cum ar zice poate Marin, mă privesc buimac.

— ...extrem de fericit, continui, pentru că, la găsirea geamantanului şi respectiv a scrisorii soţului dumneavoastră, voi avea poate din nou deosebita cinste şi ocazie să mai servesc încă o dată o astfel de remarcabilă îngheţată de piersici, în atât de plăcuta ambianţă a salonului dumneavoastră, în încântătoarea dumneavoastră prezenţă.

Cred că numai repetarea pronumelui de politeţe şi tot a făcut-o praf, ca-n *Romeo şi Julieta la Mizil...*[6]

O văd cum se înmoaie ca brânza în tigaie, ochii încep să-i strălucească în adânciturile lor scobite şi bogat unse cu fard albastru, complimentele o răsfaţă ca radiaţiile tablei o pisică la plajă pe acoperiş...

— Vai, domnule Georgescu, dar sunteţi nespus de gentil...

— În prezenţa dumneavoastră, doamnă, şi-un afon devine poet, mă aud cu stupoare, şi reflectez o secundă dacă n-ar fi indicat să mă scol şi să-i sărut lung mâna.

Dar o condamnabilă comoditate (sesizată, de altfel, şi de unii colegi de serviciu şi corespunzător combătută prin şedinţe) mă face să renunţ.

— Vai, lăsaţi...

— Serios, doamnă, venind încoace eram trist, supărat, am şi eu,

---

[6] Aluzie, probabil, la piesa de teatru „*Romeo şi Julieta la Mizil*” de George Ranetti (n. 19 octombrie 1875, Mizil – 2 mai 1928, Bucureşti).

ca oricare, problemele mele personale, soţia mea tocmai a înaintat divorţul, caut o ieşire, un avocat bun, un sfătuitor, mă rog, nu e cazul să insist, vă spuneam însă că aveam o stare sufletească sumbră şi, iată. Abia am intrat în această încăpere caldă, splendid şi cu gust desăvârşit mobilată, şi starea mea de spirit a suferit brusc o întoarcere de 360 de grade, dumneavoastră sunteţi „de vină” şi vă mulţumesc...

În vreme ce bat câmpii cum mă pricep mai bine, mă întreb dacă n-am exagerat cu cele 360 de grade, dar ochii ei voalaţi de o melancolie blegoasă mă contrazic. Aştept crispat, dar Angela Luca nu se grăbeşte, să-mi recomande serviciile avocatului Popescu. Marele specialist în divorţuri şi tertipuri avocăţeşti. O fi aflat că e mort. Sau serviciile lui sunt recomandate numai unei anumite clientele?

— Totuşi, doamnă, continui eu, văzând că nu se întâmplă nimic, nu v-am povestit încă totul... Soţul dumneavoastră a avut amabilitatea şi m-a condus, în ziua următoare, la aeroport, ştiţi cum se ajută românii între ei, iar printre străini această solidaritate se exacerbează. Când ne-am despărţit mi-a mai dat un plic, mi-a spus că-i destinat unui bun prieten al familiei şi nu am altceva de făcut decât să vi-l dau dumneavoastră, care-l veţi preda mai departe destinatarului...

Plicul acesta l-am băgat în servieta pe care am luat-o cu mine în avion şi aşa se explică faptul că vi-l pot înmâna acum...

Scot din buzunar plicul pregătit la birou şi i-l întind, pândindu-i reacţia.

Dar persoana înveşmântată în capotul roz-purcel îşi aruncă doar scurt privirea asupra lui şi nu reacţionează absolut în niciun fel.

Dezamăgirea mea ar putea fi descrisă numai într-un roman-fluviu în trei volume, plus o postfaţă a autorului, dar asta-i situaţia... Mă consolează oarecum numai gândul la figura pe care o va face

maestrul Delamare, deschizând plicul şi găsind înăuntru numai o coală albă, la supoziţiile celor doi...

Angela Luca pune plicul de-o parte şi începem să conversăm despre una şi-alta, în vreme ce eu aştept ocazia potrivită pentru a-mi plasa întrebarea ţinută în rezervă. Şi momentul acesta vine când discuţia ajunge la problema locuinţelor şi eu îi mărturisesc sincer că de mult visam să-mi cumpăr o căsuţă şi, dacă tot sunt în pragul divorţului, de ce n-aş face oare acum acest pas? Măcar să încep o viaţă nouă într-o casă nouă, între patru pereţi numai ai mei... Da, o astfel de căsuţă mi-ar trebui mie, ca aceasta, atât de intimă, într-un cartier liniştit, civilizat, nu ştie doamna pe cineva care ar vinde ceva prin zona aceea?

Şi iată, da, desigur, dânsa cunoaşte pe cineva, e vorba de profesorul Martinescu, stă pe una dintre străduţele paralele, chiar în spatele acestui imobil, profesorul Martinescu a rămas văduv, casa i-a devenit prea mare, ar dori s-o cedeze contra ceva similar dar mai mic, din păcate dânsul e plecat acum la cură, la Slănic Prahova, vine abia peste două săptămâni, aşa încât acum nu poate fi vizitată casa...

— Dar puteţi să-mi lăsaţi numărul de telefon şi vă sun când se întoarce, mi-ar place să am un vecin atât de simpatic ca dumneavoastră...

— Sigur, cu cea mai mare plăcere, eu însă trec oricum din nou în maximum câteva zile pe aici, când mi se aduce geamantanul, dar presupun că în acest cartier casele sunt identice, v-ar deranja prea mult dacă v-aş ruga să-mi arătaţi cum e împărţită casa dumneavoastră? Nu de alta, dar mi-aţi stârnit curiozitatea. Sper să nu vă deranjez prea mult?

Văd eu că nu-i prea convine ideea...

— Ştiţi, e cam dezordine în casă, n-aş vrea să vă faceţi cumva o idee falsă despre...

— Din contră, din contră, domniţă, mă ridic eu de pe scaun

pentru a-i tăia retragerea, însăşi ideea că voi intra, fie şi numai pentru câteva clipe în universul intim al unei fiinţe ca dumneavoastră îmi dă frâu liber fanteziei! Ştiţi, sunt inginer de profesie, dar am un suflet de poet!

N-are încotro. Se ridică şi o ia înainte, deschizând pe rând uşile camerelor, dar numai pe jumătate, eu fac, însă pe tâmpitul, aprind luminile pe unde trec, bag capul după uşi, scot exclamaţii de încântare, exact ca un îmbogăţit de război care tocmai se pregăteşte să pună laba pe un chalet în Elveţia.

La parter, în afara unui mic WC de serviciu, în care era să intru nepoftit, şi de camera de zi, se mai află doar o cămară şi o bucătărie, iar la etaj, unde se ajunge urcând o scară de lemn în spirală abruptă, care scârţâie în draci, mai sunt două mici dormitoare şi camera de baie.

— Există şi-o mansardă? mă interesez, văzând că scara urcă în continuare.

— Nu, sus e podul, se pot usca doar rufele. La subsol mai există o cămăruţă pe care, din păcate, nu v-o pot arăta, locuieşte în ea o fată de la ţară, spălătoria şi-o mică magazioară pentru lemne.

— Splendid, splendid, mă entuziasmez, în vreme ce coborâm scara însoţiţi de scrâşnetul lemnului vechi şi uscat, dacă domnul Mihăilescu n-ar avea pretenţii prea exagerate, zău că mi-ar conveni!

Domnul Martinescu, precizează ea.

— Exact, Martinescu. Atunci, doamnă, vă sun când soseşte geamantanul, am telefonul dumneavoastră. Vă mulţumesc încă o dată din suflet pentru plăcutele clipe petrecute în prezenţa dumneavoastră, vă rog să mă scuzaţi pentru deranj şi pentru vizita inopinată...

Îi sărut mâinile c-o figură melancolică şi ies, însoţit de lătratul lui Vampy. În urma mea uşa se trânteşte, izolând de restul lumii marţipanul interiorului.

În vreme ce mă îndrept spre maşină, mă gândesc simultan că Stamate sau Dumitraşcu, nu ştiu care din ei o fi de serviciu, şi-a găsit un loc excelent de supraveghere a casei, dacă eu n-am reuşit, să-l depistez, că mâine la prima oră trebuie neapărat să nu uit să-l rog pe nea Dinu să vorbească la Proiectexport pentru a afla dacă se interesează cineva de un anume inginer Georgescu. Oricum, presupunând că inginerul Rădină e ascuns undeva, atunci el e ascuns oriunde, numai la Angela Luca nu.

Când ajung la colţul străzii, îl depistez, totuşi, pe Stamate. Stă într-o maşină parcată „mai la umbră” şi pare că doarme, dar m-a văzut de mult, căci îmi face un uşor semn de recunoaştere cu degetele, semnalizând totodată că nu are nimic deosebit de raportat.

Bine, pe Stamate l-am văzut. Dar o maşină de scris n-am văzut în casa Angelei Luca. Ar fi putut să-mi scape numai dacă era ascunsă sub pat, dar cine-şi ascunde maşina de scris sub pat, mai ales atunci când nimic nu te îndeamnă să crezi că ar putea apare din senin cineva care să se intereseze de existenţa ei?

14

Când ajung la birou, pe scaunul din faţa secretarei lui nea Dinu („scaunul de forţă”, cum l-au botezat băieţii, prea mulţi au fost electrocutaţi pe el de cei 25 000 de volţi din ochii Angelei...) aşteaptă cuminte căpitanul-inginer Ioaniţescu, de la Ministerul Apărării Naţionale.

Pare cam fâstâcit sau cam nedormit? Las acest mister, deocamdată, nerezolvat, şi-l invit la mine.

— Ei, tovarăşe căpitan? Vă mai preocupă încă soarta hârtiuţelor

„arse”? Fiţi fără nicio grijă, de data asta surprizele sunt excluse, sunt la noi. Într-un plic bine sigilat, într-un dulap unde nu umblă nimeni. Când vom aprecia, că am terminat cu ele, le vom distruge. Până atunci, însă, sunt în deplină siguranţă...

— Tovarăşe locotenent-colonel, să nu râdeţi de mine dar, din seara zilei în care am avut din nou acest studiu în mână, nu mai pot dormi... La început a fost aşa, numai o senzaţie vagă de nelinişte, de nesiguranţă, de... cum să vă explic? Ca atunci când, convenind o primă întâlnire cu o fată, propui întâi un loc şi o oră, se discută apoi un alt loc şi o altă oră, se convine un al treilea loc şi o cu totul altă oră, astfel încât, îndreptându-te spre locul întâlnirii începi să te îndoieşti, să ai senzaţia că l-ai confundat, că fata se va duce în cu totul alt loc sau la cu totul altă oră... Poate cel mai potrivit cuvânt ar fi cel de incertitudine... Ei bine, această senzaţie de incertitudine s-a tot accentuat, ieri am simţit că nu mai merge aşa, m-am prezentat la raport, la tovarăşul general *R.* Care m-a sfătuit să mă prezint imediat la dumneavoastră. Tovarăşe locotenent-colonel, îmi permiteţi să mai văd hârtiile acelea o dată?

Îmi sare inima.

Pur şi simplu mă ia cu călduri...

Dacă acest căpitan neliniştit se gândeşte tot la ce mi-a trecut mie prin minte, atunci ipoteza-inspiraţie, pe care îmi bazez întreaga cercetare, începe să se confirme...

Şi dacă ea se confirmă, atunci viaţa începe să fie iar frumoasă.

Mă stăpânesc şi-i spun:

— Acum am să te rog eu pe dumneata să nu râzi... dar hârtiuţele astea au căpătat din nou un caracter atât de secret, încât... încât am nevoie acum de o aprobare pentru a putea deschide plicul. Poţi aştepta puţin, te rog?

Ies, şi apoi intru neanunţat la colonel.

— Ce-i, Adriene? Ai ceva de raportat?

— Tovarăşe colonel, la mine în birou se află căpitanul-inginer Ioaniţescu, de la M.A.N. S-a consultat cu tovarăşul general *R.* şi ar dori să revadă hârtiile acelea Nu ştie nici el de ce, nici eu nu l-am întrebat, are însă un semn de întrebare care nu-l lasă să doarmă. Eu cred că e exact ce-am presupus noi când aţi aprobat s-o vizitez pe Silvia Rădină... Ce părere aveţi?

Nea Dinu îşi aprinde o mărăşească – singurul simbol al primei generaţii de securişti, cum glumeşte el când are chef – şi începe să-şi plimbe degetele mâinii drepte pe claviatura unui pian inexistent. După un timp îşi întoarce privirile de la fereastră, spre mine:

— Adriene, nu pot să-ţi promit, eu pot doar să propun, dar dacă ai până la urmă dreptate, şi cred că ai, deci dacă totul se termină cu bine, adică aşa cum presupunem noi, atunci, de „23 August”, ori te învârteşti de-un ordin, ori suntem egali în grad... Eu, unul, ţi le doresc pe amândouă...

— Lăsaţi, tovarăşe colonel, mă fandosesc eu, ca să respect jocul. Ce părere aveţi, încercăm?

— Măi, Adriene, o să râzi (ce naiba avem azi cu toţii, mă întreb, de ce ne tot temem că interlocutorul nostru o să râdă? Ni s-a făcut teamă de râs?), dar pentru chestia asta am nevoie de aprobarea tovarăşului general...

Nu râd. Ştiu cum e, din păcate, cu aprobările...

Întinde mâna spre telefon şi-l informează pe scurt, pe urmă îmi spune:

— Zice să ne prezentăm toţi trei la dânsul într-un sfert de oră...

— Mă duc să-l pregătesc între timp pe Ioaniţescu. Până atunci pot să vă rog ceva? Că aveţi mai multe relaţii...

— Dă-i drumul...

— Ştiţi că am fost la Angela Luca. Vă informez eu pe urmă, în detaliu. Presupun însă că, fie ea, fie pictorul Delamare, vor suna la Proiectexport – asta e instituţia care l-a trimis pe soţul Angelei Luca

în Peru – pentru a se interesa de un anume inginer Georgescu, care tocmai s-a înapoiat dintr-o deplasare în America Latină. Ăsta sunt eu... şi la Proiectexport există un ing. Georgescu... Mă salvaţi la nevoie?

— Faci nişte copilării, parcă ai fi Lupu... Mă, tu când ai de gând să devii om serios? se ambalează nea Dinu, uitând că mâine-poimâine vor fi egali în grad şi ţinându-se încă tot prietenul tatii, de pe vremea când bătrânul, pe patul morţii, m-a pus sub oblăduirea lui.

— M-ai ajuns aproape în grad, continuă colonelul, te-ai însurat, ai şi copii...

— Copil, îl corectez.

— Copil, că de, copii nu eşti în stare, continuă el, sărind peste întrerupere, şi tot cu metode de roman poliţist lucrezi...

— Aplic şi eu clasicii, tovarăşe colonel, îndrăznesc.

— Aplici pe dracu'! O dată şi-o dată tot dai tu, mă, de bucluc şi poate că nu mai sunt aici, să te scot!

— Tovarăşe colonel, îl acroşez eu ipocrit, îmi iau angajamentul ca, începând cu cercetarea viitoare să mă apuc să lucrez ortodox!

— Te apuci pe dracu'! Mi-ai promis de atâta amar de ani! Eu te-am avertizat! Şi-l strici şi pe Lupu. Bine, hai, du-te, te chem eu!

O tulesc cât mai repede, în drum o curtez pe Angela de două cafele la ibric (ibric interzis în instituţie...) şi mă întorc la Ioaniţescu.

Nu-l mai întreb nimic, ne bem în tăcere cafelele, fumăm câte două ţigări să ne ţină, că generalul nu înghite fumatul în biroul lui. Pe urmă sună nea Dinu şi intrăm la „boss" (generalului P. i se adresează lumea foarte oficial, cu „tovarăşe director", el „Director" fiind în funcţie, dar noi „bossul" îi zicem, că el e responsabil cu „luatul în fabrică"...).

Fără cuvinte, generalul scoate din seif plicul, îl desigilează în prezenţa noastră, fapt pentru care trebuie să semnăm şi-un proces-

verbal...

Răsuflu uşurat, mă aşteptam mai întâi la o luare de cuvânt... Ioaniţescu se pune pe citit.

Şi, după ce citeşte totul, o ia de la început...

Când termină, introducem hârtiile în alt plic, generalul îl sigilează, semnăm iar în procesul-verbal, asistăm la introducerea plicului şi procesului-verbal în seif, la încuierea acestuia, apoi cheia se înmânează unui curier care o duce într-o direcţie necunoscută.

Aşteptăm să vedem ce zice Ioaniţescu.

— Cred că am dreptate, tovarăşe general, se adresează el celui mai mare în grad. Când am citit prima oară, la atâta vreme după ce materialul respectiv îmi trecuse prin mână, în starea de spirit în care eram, n-am sesizat pe loc, dar subconştientul a înregistrat... Am reflectat asupra impulsurilor subconştientului, apoi mi-am dat seama şi acum am efectiv confirmarea... Tovarăşe general, această jumătate de proiect n-are aproape nicio valoare...

Nimeni nu intervine, liniştea din cabinetul generalului e perfectă.

Deci, am intuit bine, mă gândesc... Deci, cel de-al şaptelea simţ al meu nu m-a înşelat nici de data asta...

— Fii, te rog, mai explicit, cere generalul.

Ioaniţescu se execută:

— Vă spuneam rândul trecut că acest material reprezintă prima jumătate a unui întreg, jumătatea expozitivă, care prezintă modul teoretic de lucru al aparatului inginerului Rădină, ca să botez eufemic „aparat” această îngrozitoare armă, fără partea constructivă, parte esenţială de altfel. Această primă jumătate descrie IDEEA şi numai atât. Ca să înţelegeţi mai bine ce vreau să spun, căci sunt perfect conştient de faptul că mă exprim relativ neclar, dar n-am altă metodă la îndemână, imaginaţi-vă că îi trece cuiva prin cap *să producă antimaterie.* Acel cineva poate descrie, pentru început, ce este, în concepţia lui, antimateria, presupunând că, până atunci, nu se

gândise nimeni la ea, *să explice ce fenomene ar genera producţia de anti materie,* să declare că el a construit *un aparat de produs antimaterie,* care lucrează pe un *anumit principiu* şi se opreşte aici, urmând ca, în partea a doua a expunerii, să descrie aparatul de produs antimaterie, modul lui de construcţie şi de funcţiune.

Ei bine, în acest al doilea material, pe care noi l-am avut în faţă şi care, acum, se află în seif, în această primă jumătate a celui de-al doilea material mai bine zis, este *omis,* aş zice *în mod intenţionat omis,* tocmai *principiul.* Principiu care, *în prima jumătate a materialului original, era descris pe larg, cu lux de amănunte.* Tovarăşe general, unui cititor cu cunoştinţe tehnice avansate îi poate scăpa acest lucru, el ar putea să nu observe această omisiune. Un cititor cu cunoştinţe tehnice medii, normale, *nici măcar nu poate sesiza omisiunea...*

*

*   *

Căpitanul-inginer Ioaniţescu a plecat de mult.

Sunt din nou în biroul lui nea Dinu şi, cu toată discuţia în doi, cu toate că lansam cele mai bizare ipoteze, fapt ce nu-i prea convine şefului, tot nu reuşim să ne facem cea mai vagă idee asupra locului unde e ascuns inginerul Rădină şi, mai ales, cum se face că, oricât de bine ar fi fost el ascuns, nu „transpiră” nici cel mai mic semn de existenţă...

— Ce Dumnezeu, doar nu suntem în *Misterele Parisului!* exclamă colonelul, şi oricât de gravă ar fi situaţia, tot nu mă pot abţine să nu izbucnesc în râs, fapt pentru care sunt pus urgent pe liber şi plec să-mi văd de treabă.

Şi ştiţi unde mă duc?

Exact.

Ţara arde şi baba se piaptănă

Mă duc să cumpăr o zebră.

*

*   *

Găsesc obiectul respectiv în sortimentul „Magazinului Copiilor”, mă conving că e zebră din moment ce aşa scrie pe ambalaj (deşi eu aş înclina să cred că e un măgar beat, care a dormit pe o bancă proaspăt vopsită, sau un cal băgat la puşcărie), cumpăr, deci, animalul, orice ar fi el, îl arunc în maşină să-şi mai revină şi plec să-i fac o vizită căpitanului Lupu.

Cum însă drumul trece pe lângă casă, mă hotărăsc să urc şi să scap de produsul industriei locale.

Soson stă pe oală şi-mi demontează deşteptătorul.

— Mi-ai adus zebla? se interesează el, în timp ce sortează pe o perniţă, plasată la îndemână, rotiţele dinţate.

— Adus. Am prins-o cu lasso-ul, fugise în junglă.

— Zeblele nu fug în junglă, mă lămureşte el. Zeblele fug în glajd, să doalmă în picioale. Unde-i?

— Uite-o!

I-o înmânez solemn.

Pentru început, Juniorul priveşte neîncrezător capodopera tinerei industrii mici, apoi catadicseşte s-o preia, o pipăie, o trage de urechi, o masează pe burtă, o caută de dinţi, mă rog, o prelucrează ştiinţific. Şi, tocmai în momentul când să răsuflu uşurat, convins că urmează semnarea procesului-verbal de recepţie, tipul o azvârle suveran în cel mai îndepărtat colţ al încăperii.

— Nu-ţi place? îl întreb. E o zebră foarte voinică..!

— E o zeblă tâmpită. Ia-o şi du-o la lepalat!

— Dar e foarte bună, Sosonel! Are tot ce-i trebuie. Are cap, are picioare, are chiar şi dungi...

— E bună, pe naiba! Nu vezi că n-ale sonol?

— Ce n-are?!

— Sonol, n-auzi. Palcă e televizolul lui mamaia. Nu volbeşte.

— Zebrele nici nu vorbesc. Zebrele rag. I-ha! I-ha!

— Măgalii lag! Zebla mea volbeşte! Dă-o la lepalat, dă-o la lepalat! Dal nu la exclocii cale i-au lepalat televizolul lui mamaia, dă-o la lepalat la un meseliaş, nu la coopelativă!

Apoi Juniorul mă uită complet, cu mâinile până la cot în fostul deşteptător.

Iau „zebra”, dar nu cu gândul s-o dau la reparat escrocilor care i-au reparat soacră-mi televizorul, ci cu gândul s-o fac scăpată în primul coş de gunoi.

Când ajung în faţa apartamentului lui Marin, sun în ritmul convenit şi Lupu îmi deschide căscând.

— Ai dormit bine? mă interesez.

— Perfect. Şi nimic de semnalat. Plecăm?

— Plec singur, tu mai stai. Eşti în plin proces de refacere...

— Vezi? Asta-i greşeala noastră, filosofează el. Punem oameni calificaţi să-şi piardă vremea cu fleacuri, şi aşa se umflă aparatul administrativ... N-ai niciun „debutant” la îndemână?

De fapt, are dreptate... Pun mâna pe telefon şi-l chem încoace pe primul „debutant” la îndemână. E un locotenent proaspăt, roz la faţă şi cu părul ondulat, cum era şi Lupu acu’ vreo zece ani, când a intrat în biroul meu, hotărât ca până seara să pună mâna pe vreo trei spioni, iar până dimineaţa şi pe tata-lor...

Lupu îl instruieşte cu o anumită solemnitate, explicându-i cât de importantă e misiunea pe care i-o încredinţăm, iar locotenentul Pascu înclină atât de des şi cu atâta hotărâre capul încât putem fi pe deplin liniştiţi: dacă Pascu n-ar fi existat, atunci el trebuia inventat...

*

*   *

Îl găsim pe Vrânceanu învăluit de fum, tolănit ca de obicei în fotoliul hodorogit din faţa propriei sale mese de lucru şi studiind nişte rapoarte.

— Unde umbli, domnule? mă admonestează el. Am făcut scurtă la mână sunându-te...

Ce-mi spune el apoi face mai mult decât un duş fierbinte după trei ore de trageri în poligon, pe o căldură de 36 de grade la umbră: Vrânceanu a găsit maşina!

— Care maşină? se miră Lupu neatent, căci nu poţi fi atent la o discuţie în vreme ce încerci (cu succes, de altfel...) să sustragi pachetul de ţigări din buzunarul şefului tău direct.

— Trabantul, îi replică Vrânceanu, ca şi cum chestia asta ar fi fost aşa, o trebuşoară de rutină, cum ar fi descoperirea unui asasin care şi-a lăsat cartea de vizită la locul crimei şi apoi s-ar fi retras să-şi facă siesta.

Trabantul care staţionase în apropierea casei avocatului Popescu în ziua fatală, Trabantul gri aparţinea doctorului Petre Mardare, „de la nebuni", cum ar fi zis juna Vasilica.

— Ai făcut ceva în direcţia asta? îl întreb pe Vrânceanu, fără să-mi trădez emoţia, dar aştept răspunsul cu sufletul la gură.

— Păi nu ne-am înţeles că ne coordonăm întâi? se miră el.

Dacă nu mi-ar displace, în general, *procedeul,* l-aş lua în braţe şi l-aş săruta.

— Eşti genial, căpitane! îl anunţ. Pur şi simplu genial!

Lupu aprobă plin de dârzenie, cu ample mişcări ale capului, da, căpitanul e genial, el a spus-o de nenumărate ori până acum, păcat că nu-l ascultă nimeni, Rockford şi Simon Templar, Nick Lewis şi Colombo la un loc sunt nişte bieţi ucenici naivi pe lângă el...

— ...Şi dacă vrei să fii epocal, continui eu, împrumută-mi o

legitimaţie de-a voastră. Mă ocup eu de persoană.

Vrânceanu se uită la mine ca vaca la tren. Cum adică să-mi împrumute el mie o legitimaţie de-a lor?! Ce, eu nu ştiu că chestia asta n-ar fi în ordine?

Duc un sfert de oră muncă de lămurire şi plec cu documentul.

— Numai pentru două ore, clar? mă avertizează el.

— Clar ca apa de pârâu, în care se zbenguie păstrăvii ăia pe care o să-i pescuim noi doi în cel mai scurt timp posibil, îl asigur eu, ştiind că ziua aia n-o să vină în vecii vecilor. Doar nu-s nebun să mă mai duc eu încă o dată cu el la pescuit de păstrăvi, eu să îngheţ cu picioarele în apă şi cu minciogul gol, iar el să scoată trei pe secundă, ca ultima oară...

Mă întorc de la uşă şi-i pun „zebra” în braţe.

— I-a dispărut sonorul, îi comunic şi ies, lăsându-l ca la dentist, performanţă unică de altfel, căci nimeni nu l-a văzut încă pe căpitanul Vrânceanu de la Miliţia Judiciară în această poziţie pur şi simplu uluitoare.

*

* *

Iată, aproape zilnic mi se dovedeşte că nu sunt fiul acestui secol... Munca mea de lămurire a fost în zadar, pe portar îl doare-n cot de legitimaţia pe care i-o vâr sub nas, el nu ne lasă să parcăm maşina în curtea spitalului...

Nu încerc să lămuresc. Misterul dacă el nu ştie să citească sau eu am omis să-mi cumpăr o maşină neagră, ci parchez în stradă, jurându-mi să depun lângă rigolă nu numai automobilul, ci şi prejudecăţile, iar pe acestea din urmă să le şi uit acolo...

Lupu opiniază că individul cu caschetă de portar şi barba nerasă de şase zile e atât de beat încât nu mai poate desluşi nici literele şi

nu-l contrazic, cine a văzut până acum un portar de spital treaz? E ca şi cum ai vede unul cu buzunarele goale...

De altfel, în privinţa buzunarelor problema se complică în sistemul sanitar. Când mi-o arăta mie cineva o persoană înveşmântată în halat alb intrând dimineaţa în serviciu cu buzunarele goale şi ieşind seara cu ele în aceeaşi situaţie înseamnă că e momentul să mă las de meserie şi să mă angajez în alimentaţia publică, pe post de orice, şi să mă pun pe eludarea Legii 18...

Cabinetul doctorului Petrică Mardare e plasat în pavilionul din faţă, dar e gol.

— Domnul doctor e la vizită, ne informează o soră tip *Love Story,* al cărei halat a intrat cam mult la apă, aşa încât te tot întrebi dacă el e prea scurt sau picioarele ei sunt prea lungi, ori dacă el e prea strâmt, sau bustul ei e copleşitor de bine dezvoltat...

Lupului încep să-i sticlească ochii şi se avântă pe loc într-o ciripeală despre calităţile curei de aerosoli în condiţiile în care două suflete sensibile iau hotărârea s-o aplice, începând cu sâmbătă dimineaţa pe litoral, în comun.

Nu-mi rămâne decât să privesc pe fereastră în curtea spitalului, plină de pomi bătrâni, cu alei lungi şi drepte, care unesc mulţimea de pavilioane bine întreţinute. Pe alei se plimbă bolnavi îmbrăcaţi în halate grena, din molton, câţiva discută într-un colţ într-un mod cât se poate de civilizat, doi joacă mai încolo şah, par cu toţii pacienţii unui sanatoriu de elită, sunt sigur însă că ăştia sunt „brigada de propagandă şi agitaţie" or fi destui ţinuţi sub lacăt în pavilioanele din fund...

Într-un târziu apare doctorul Mardare.

Şi nici pe el nu-l impresionează prea mult legitimaţia...

— S-a întâmplat ceva? se interesează.

— Sunteţi posesorul unui Trabant gri, cu numărul de înmatriculare 12-B-12...? îl întreb.

— Sigur că sunt! Ce-i cu el, mi l-au furat?

Se duce repede la fereastră şi, când privesc şi eu în direcţia respectivă, văd Trabantul plasat sub un pom, la umbră, într-o parcare destinată, probabil, numai personalului spitalului.

Pare oarecum mirat când se reîntoarce la birou:

— E acolo unde l-am lăsat azi dimineaţă...

— Pentru altceva am venit, îl lămuresc. Maşina dumneavoastră a fost văzută în ziua de... staţionând în apropierea casei unui avocat, Gheorghe Popescu, în strada Răsaduri nr. 11. Îl cunoaşteţi?

— Popescu? N-am auzit... Ce-i cu el?

— A fost găsit asasinat în locuinţa sa, în ziua respectivă.

Doctorul Mardare mă priveşte curios.

— Anchetaţi o crimă?

— Cercetăm ceva în genul ăsta...

— Interesant! Să ştiţi că sunt mort după romane poliţiste... Şi sunt bănuit şi eu? Din cauza Trabantului? Grozav! se bucură el, agitându-se prin birou.

— Nu văd ce-i aşa de grozav... Puteţi avea o mulţime de neplăceri...

— Am zilnic o mulţime de neplăceri, mă informează el, una în plus sau în minus nu mai contează. Dar, dacă-i vorba de o crimă, sunt dispus să am şi o neplăcere-două în plus. Îmi reproşez mereu că m-am apucat de psihiatrie şi nu de medicină legală, deşi, la drept vorbind, nu-i mare amuzament să sfârteci cadavre... Dar, cel puţin, ţi se întâmplă zilnic ceva, eşti pus în faţa unor situaţii deosebite, ai de-a face cu oameni diferiţi, chiar dacă o parte din ei sunt chiar morţi de tot, dar şi ăştia pot fi foarte interesanţi...

— Chiar pe masa de disecţie?

— Chiar! Un om văzut pe dinăuntru, ce poate fi mai interesant?

— Credeam că aveţi destui pacienţi interesanţi aici...

— Pacienţii mei? Eh, să nu mai vorbim despre ei... Ce vedeţi

dumneavoastră interesant aici? În afara simulanţilor, al căror număr se diminuează însă pe zi ce trece – fac desigur excepţie unele femei care fac pe nebunele (ele îşi zic „astenice”), pentru a beneficia de concedii plătite sau a se pensiona înainte de termen – simulanţi care sunt, într-un fel, deosebit de interesant de observat, restul sunt nişte bieţi oameni bolnavi, bolnavi de o altfel de boală decât cele „obişnuite”... Chestie de răbdare şi rutină, aş zice. Ştiţi ce avem noi comun, se însufleţeşte el deodată, noi, psihiatrii şi voi, poliţiştii?

— Nu m-am gândit... Poate contactul zilnic cu oameni ajunşi în stări... de mizerie umană, aş zice?

— Mai puţin asta... Ce avem noi comun e ştiinţa de a conduce un in-te-ro-ga-to-riu! silabiseşte el, fericit de constatare, ca şi cum ar fi descoperit acum, pe loc, chestia asta... Voi porniţi de la nişte indicii, puneţi întrebări, aşteptaţi răspunsuri, în baza lor ajungeţi la nişte concluzii. Noi, la fel. Punând întrebări aflăm tot mai multe amănunte privitoare la „antecedente” şi tragem şi noi unele concluzii. Deosebirea e că, la voi, concluziile trebuie susţinute cu probe, iar rezultatele sunt prezentate instanţelor care hotărăsc, da, e vinovat sau nu, nu e vinovat, pe când noi? Noi n-avem posibilitatea asta, nicio instanţă nu vine să ne confirme da, e vindecat sau nu, nu e vindecat, asta hotărâm tot noi şi aici problema se complică...

— De ce? Cred că simplificaţi... Şi noi putem greşi, deşi, aşa cum spuneţi dumneavoastră, lucrăm cu probe – uite, şi prezenţa maşinii dumneavoastră la locul crimei poate constitui o probă... – dar, mai mult, şi instanţa poate greşi, şi atunci condamnă un nevinovat. Pe când, în cazul psihiatrilor, mi se pare evident că ei *ştiu* când un pacient e vindecat...

— Totalmente greşit! sare doctorul şi-şi aprinde imediat o ţigară. Uite, am un bolnav, vine cu simptome clare, susţine că indienii au tras cu săgeţi în el în vreme ce călărea prin preerie, au tras în el şi o săgeată i-a rămas înfiptă în spate şi nu şi-o poate extrage, e un caz,

nu? Îl „interoghez”, cum ziceam, din aproape în aproape, aflu de unde şi cum i-a intrat în cap ideea, poate că din lecturile copilăriei sau ale adolescenţei, poate că din mania persecuţiei de care suferă în paralel, mă rog, o serie de argumente, n-are rost să insist... Îl tratez ani de zile, „îi scot săgeata”, ca să zic aşa, „nici locul nu-l mai doare”, după o perioadă de observaţie îl consider vindecat, îl mai supraveghez câteva luni, apoi „îl repun în circuit”, „îl redau societăţii”, „îl recuperez” cum se zice... Ei bine, ce se întâmplă? Peste doi ani, tipul reapare cu altă săgeată între omoplaţi...

— Şi noi putem dovedi vinovăţia clară a cuiva, a furat să zicem un palton, îl trimitem pe două luni „în vacanţă”, credem că s-a vindecat după acest „tratament”, ei bine, ce face el? Când iese, fură iar un palton... Deşi, la drept vorbind, exemplul e prost, când iese nu mai fură un palton, ci un Trabant, sau Trabantul îl fură de la bun început, nu-mi spunea cineva zilele trecute că vechiul proverb s-a modificat, nu se mai spune „cine fură azi un ou, mâine fură un bou”, ci „cine fură azi un ou, e un bou”...?! Dar astea sunt excepţii, o dreg eu, cei mai mulţi nu recidivează, la dumneavoastră e altfel?

— Depinde. La noi, cei mai mulţi nu mai „ies”, cum ziceaţi, astea sunt boli grave, cu puţine şanse de vindecare...

— Înainte de a reveni la Trabantul dumneavoastră, căci n-aş vrea, totuşi, să vă reţin prea mult, încă ceva... Aşa cum mi-aţi dat de înţeles, vă pasionează literatura poliţistă şi, ca urmare, vi se par interesante situaţiile în care e pus un implicat într-o astfel de afacere, fie el martor, om al legii sau făptaş, nu? Şi mie mi se par interesante, ca poliţist, cazurile de care vă loviţi dumneavoastră... De exemplu, toată lumea povesteşte bancuri cu nebuni, scuzaţi. Nu e poate cuvântul cel mai potrivit de folosit în această instituţie, mă rog, ce vreau eu să ştiu e dacă se confirmă ideea că ei sunt, în general, independent de anumite manii, foarte inteligenţi?

— Clar, sigur că sunt... Cine înnebuneşte în general? Folosesc

cuvântul ca să rămân în tonul dumneavoastră... „Înnebunesc”, în general, oamenii cu o inteligenţă peste medie, oameni capabili de a-şi pune întrebări şi de a-şi da sau nu răspunsuri, căci şi lipsa de răspuns la o anumită întrebare te poate face să deraiezi, oameni care au citit sau au învăţat foarte mult, oameni suprasolicitaţi intelectual... Am pacienţi aparent absolut normali, oameni cu care poţi discuta şi ore întregi, la un nivel intelectual foarte ridicat despre Hegel sau Feuerbach să zicem, dar care, simultan, sunt foarte convinşi că noaptea patul lor e invadat de gândaci negri, broaşte sau cameleoni, gândaci care îi fac să urle de durere când le muşcă din carne, şi dacă-i arăţi unuia din ăştia că n-are absolut nicio urmă de muşcătură, e imediat de acord, dacă îi reaminteşti că aceşti gândaci negri nici măcar nu muşcă te aprobă plin de convingere şi totuşi, noaptea următoare, e iar muşcat de gândaci... Am chiar acum unul în tratament, de fapt ce înseamnă tratament? Ăsta nu se poate face bine, va trebui internat într-un ospiciu, e un mare matematician, problemele de geometrie spaţială pe care le rezolvă el absolut fără greşeală, l-am verificat, nu eu, ferească dumnezeu, ci un al matematician, sunt atât de lungi încât demonstraţia uneia umple un caiet întreg, pentru aşa ceva, în afară de ştiinţă ai nevoie şi de memoria unui elefant, în schimb tipul nu-ţi poate spune nici cum îl cheamă, nici unde s-a născut, nimic, absolut nimic! Trimite-l pe stradă, şi intră imediat sub roţile primului tramvai, pune-i o lingură şi o farfurie plină în faţă şi te confrunţi cu un copil de doi ani...

— Aveţi şi din aceia ce se consideră personalităţi? Napoleon este exemplul clasic, după câte ştiu...

— Rar. Am avut acum câţiva ani unul care încerca zilnic să se sinucidă, imaginând cele mai neobişnuite procedee, suferea de mustrări de conştiinţă imaginându-şi că e Hitler. Deosebirea e că după mine, Hitler, un nebun şi el, n-a avut şi n-ar fi avut chiar dacă rămânea în viaţă, mustrări de conştiinţă, nebunia lui era de o altă

categorie... E drept însă că asemănarea fizică era izbitoare. Până la urmă, după ce l-am salvat de nenumărate ori, tot s-a sinucis...

— Cum?

— Înghiţind un pui de arici...

— Imposibil!

— Aşa am crezut şi noi, de-aia l-am lăsat să se joace cu el. L-a îmblânzit până i-a atenuat reflexele şi l-a înghiţit brusc.

— Acum n-aveţi astfel de cazuri?

— Dedublare de personalitate? Nu.

Cam sec răspunsul, dar săr rapid peste micul şoc:

— Să revenim atunci, oricât ar fi discuţia de interesantă, la Trabantul dumneavoastră. Sunteţi căsătorit, l-ar fi putut conduce în ziua aceea soţia, sau l-aţi împrumutat cuiva?

— Soţia nu conduce, iar de împrumutat nu-l împrumut...

— Atunci?

— Nu ştiu, nu-mi dau seama, poate fi o confuzie?

— Nu-i o confuzie.

— Un moment, un moment...

Doctorul se duce spre birou, răsfoieşte un calendar:

— Cred că în săptămâna aceea a fost la reparat...

— Unde?

— Ei, aici m-aţi prins fără... alibi! zâmbeşte Mardare stânjenit. Nu la cooperativă.

— Ci?

— La un meseriaş particular, cam fără firmă, ce să zic, mi-ar pare însă foarte rău să aibă dificultăţi din cauza asta... Unul Buţu... De fapt, sunt doi fraţi cu acest nume...

— Adresa?

— Zău îmi pare rău... Poate nu le spuneţi că ştiţi de la mine, cine ştie când mai am nevoie de ei, ştiţi cum e azi cu meseriaşii... Strada Leonardo da Vinci, nu ştiu numărul, dar îi găsiţi dumneavoastră şi

aşa...

— Vă mulţumesc, domnule doctor... Ştiţi, desigur, din lecturi, că nu puteţi părăsi localitatea până nu se clarifică acest caz...

— Nici n-am de gând. Până la concediu mai e! Pot să vă rog şi eu ceva?

— Desigur.

— Poate mă chemaţi şi pe mine martor la proces?

— Cu siguranţă, domnule doctor. Fiţi fără grijă...

După ce ieşim, Lupu îşi învârteşte mâna, eu degetele răsfirate în dreptul frunţii, ca şi cum ar înşuruba un bec.

Ridic din umeri:

— Ce vrei? Ori boala e, totuşi, molipsitoare, ori în el s-a pierdut un mare actor...

15

Reîntors la birou, îl sun pe Vrânceanu.

— Rockford? mă interesez.

— Nu, Camembert, îmi răspunde.

— Răspunsul e pasabil dar asta nu-i mare brânză. Ţine-te bine în fotoliul ăla al tău, rechiziţionat de la Malaxa, am pus mâna pe asasinul lui Popescu.

— Cum adică „ai pus mâna”? L-ai „umflat”?

— La figurat, amice. E unul Buţu, dacă nu chiar doi cu acelaşi nume...

— Cum adică, şi-l simt că rânjeşte, au ţinut amândoi degetul pe trăgaci când l-au omorât pe ăla?

Las observaţia fără răspuns şi continui.

— Tot ce te rog e să-l sau să-i laşi câteva zile în pace. Ori îţi dă cineva vreo primă la stânga dacă-i salţi azi în loc de joi?

La celălalt capăt al firului se aude liniştea. E profundă.

Revin:

— Se face?

— Se face... Unde-i documentul?

— În drum spre tine, cu un băiat de la mine. Pot conta că nu-mi strici ploile? Îi laşi pe cei doi Buţu în pace?

— Eu îi las, dar să-mi explici cum devine chestia.

— Ar dura prea mult... Totuşi, în două cuvinte, unul dintre gemeni, căci, aşa cum ai observat şi tu imediat, cu acea profunzime şi spontaneitate care caracterizează marile spirite ale unei epoci, nu puteau trage deodată, cu aceeaşi armă, chiar dacă erau împreună, a folosit Trabantul încredinţat spre reparare de către doctoraşul pe care mi l-ai numit, nu pentru un scurt rodaj, ci, printre altele, pentru a se deplasa în strada cu pricina, la avocatul Popescu, pentru a-l face să nu mai poată da socoteală pentru faptele lui, decât, poate, cel mult, în faţa celui de sus, dacă nu cumva şi mai sigur, în faţa celui de jos, atâtea blăstămăţii avea boşorogul la activ... Ţi-i predau peste câteva zile pe o tavă de argint, cu obişnuita garnitură de salată de sezon, dar nu sunt încă destul de bine fezandaţi, mai am eu încă nevoie de ei... De acord?

— Din partea mea... Înţeleg că trebuie să suspend ancheta?

— Dacă nu te deranjează.

— Şi procuratura?

— Aranjează şeful meu. Îi arestez eu şi ţi-i pasez, dacă e cazul.

— Bine, cum crezi, vopseşte numai totul legal. Şi cu asinul ce fac?

— Care asin?

— Catârul ăla fără sonor, cum ziceai.

— Dacă eşti în gol de producţie, arestează-i pe producători. După mine, nu-i mai mare crimă decât să minţi în serios un copil. Asinul e

produs sub denumirea generică de „zebră”. Ţi-ar fi trecut prin cap?

— Chiar aşa de perspicace nu sunt...

— Ţi-l las, atunci, să te antrenezi. Şi numai succese!

— Aşijderea...

— Amin!

Închid telefonul şi mă întorc spre Lupu:

— Mi s-a luat o piatră de pe inimă...

— Cu Vrânceanu?

— Cu zebra. Aveam aşa, o vagă presimţire că păţesc cu ea ca individul din schiţa lui Jerome K. Jerome, cu brânza... În ordine, *amigo*, mergem! Dacă tot ne-am pus cu parul pe doctoraşi, atunci hai să-ţi prezint şi-un chirurg. Ai auzit de chirurgia estetică?

— Vag. Se vorbeşte despre ea, dar rezultatele sunt inexistente.

— Cum adică?

— Simplu. Oricine a scăpat cu viaţă din mâna unui doctoraş după o operaţie oarecare, vorbeşte cel puţin doi ani despre ea, îl ridică în slăvi pe chirurg (cred că ai observat că orice chirurg devine, subit, cel mai bun din lume. Din momentul în care l-a operat pe tipul care povesteşte?), îţi explică în termeni de specialitate toate complicaţiile posibile şi imposibile, mă rog, la nevoie îţi arată şi cicatricea... Dar nimeni, absolut nimeni, nicicând şi niciodată n-a povestit, nu povesteşte şi nu va povesti absolut nimic despre vreo operaţie estetică... De unde deduc că aşa ceva nu există, ca girafa olteanului. Iar când te privesc pe tine, am impresia că nimănui nu-i trece prin cap să apeleze la ea... Ce, te-ar costa vreo avere să-ţi mai transplantezi şi tu ceva păr pe acolo pe unde te piaptănă numai frizerul, când vrea să-i dublezi bacşişul?

Mârâi ceva neinteligibil pentru el, dar foarte inteligibil pentru mine şi o las baltă cu replica, convins că adevăraţii mari actori sunt cei mai mari când tac.

Tocmai ne pregătim să punem şeile pe cai, când în birou intră nea

Dinu. Lupu, lângă uşă, înţepeneşte într-o clipă, dar colonelul îl ignoră şi îmi întinde o coală de hârtie:

— A venit acu' de la Externe...

Citesc cu atenţie cele zece-douăsprezece rânduri, şi deşi afară e înnorat, la mine cerul se face din ce în ce mai senin:

> „Urmare telegramei dv. din... vă informăm că am reverificat prezenţa inginerului geolog Luca la... constatând că, contrar comunicării noastre de ieri, acesta a părăsit localitatea, aflându-se în prezent în drum spre ţară. Susnumitul şi-a informat colegii că a primit o telegramă din partea soţiei, conform căreia, având un deces în familie, este necesară prezenţa sa acasă. Plecarea s-a efectuat, datorită urgenţei, fără informarea ambasadei, care nu are însă nimic împotrivă, având în vedere faptul că inginerul Luca urmează să se înapoieze în câteva zile, iar conducerea şantierului a fost de acord. Luca soseşte în ţară în ziua de... cu Tarom de la Frankfurt am Main, întrucât compania Varig nu zboară la Bucureşti."

Semna un oarecare Neacşu, consilier de ambasadă.

Am întotdeauna în sertar programul de zbor al tuturor companiilor aeriene, aşa cum am şi mersul trenurilor şi, mai mulţi râd de mine, chiar şi buletinul meteorologic la zi şi cotele apelor Dunării... Scot programul companiei braziliene Varig şi constat că, singura cursă care leagă Lima de Frankfurt am Main soseşte în acest oraş la ora 10:40 ora locală. Taromul pleacă spre Bucureşti, în aceeaşi zi, la ora 12:10, aterizând la Otopeni la ora 15:25 ora noastră.

Luând în calcul diferenţa de fus orar, ar rezulta că geologul Luca ar urma să sosească la Bucureşti, dacă Varig nu întârzie cum a mai făcut-o, mâine după amiază.

Îl informez pe colonel asupra calculelor.

— Şi dacă schimbă şi vine cu altă companie? Cine mai zboară din Lima spre Europa?

— Pan Am-ul şi British Airways. Prima tot cu escală la Frankfurt, a doua prin Londra.

— Şi Taromul de la Londra când vine mâine?

— Cu o jumătate de oră mai devreme decât cel de la Frankfurt. Dar mai există posibilitatea să vină şi prin Viena, cu AUA, sau prin Zürich, cu Swiss Air...

— Atunci ia măsuri să fie supravegheate toate aceste sosiri, eventual încă de mâine dimineaţă, de la prima oră. Toate cursele, indiferent dacă sunt româneşti sau străine. Şi apoi rămâne unul dintre voi lipit de Luca, orice s-ar întâmpla! Ştii ceva de vreun deces în familie?

— Niciun deces, nuntă, botez sau divorţ.

— Bănuiam eu... Bine, Adriene. Atunci planul rămâne neschimbat. Nu de azi, dar de mâine raportezi la fiecare două ore. Înţeles?

— Înţeles, tovarăşe colonel...

Nea Dinu iese, lăsându-ne cu ochii pe programele de zbor.

Că Luca vine, era de presupus.

Că Luca pleacă înapoi, aşijderea.

Dar de verificat, vorba colonelului, nu strică...

— Lupule, te lipeşti de telefonul ăla ca musca de sarailie şi afli când, pentru ce cursă şi la ghişeele cărei companii aeriene s-a rezervat un loc pentru inginerul Theodosie Luca, pe parcursul Bucureşti-Lima, egal peste ce aeroport de escală. Vezi cine a făcut rezervarea. Când telefonezi la companiile străine nu te referi numai la Luca, ia vreo zece nume diferite, să nu se prindă cineva că ne interesăm de el...

— Se poate, şefule?

Are dreptate... Nu pot să mă dezbăr să-l dăscălesc ea pe un învăţăcel, deşi aproape a trecut deceniul de când lucrăm împreună.

— Scuze, maestre... Dar, te rog, fără fantezii de-ale tale sau vizite protocolare pe la simpaticele reprezentante ale companiilor străine, şi aşa îmi reproşează nea Dinu că te-am stricat...

— Ştie el ce ştie... Dacă nu erai tu, de mult mă lăsam eu de fumat...

— Aşa? Atunci lasă-te pe loc! De la mine nu mai vezi o ţigară!

Îşi alege calm vreo cinci din pachetul pe care-l ţin de obicei deschis, pe birou.

— Astea sunt ultimele. De luni... gata!

În timp ce ies din birou, mă gândesc că singura asemănare între celibatari şi bărbaţii căsătoriţi rezidă în faptul că, atât primii cât şi secunzii, n-au niciodată bani (oficiali) de ţigări...

*

* *

Îmi pare rău că l-am privat pe Lupu de întâlnirea cu doctorul Gelu Panţuru. Aş fi avut ceva nou de învăţat... Tipul are o figură de fată mare. Mare şi absolut nevinovată. Tipii cu figuri de-astea sunt, de obicei, ori homosexuali ori masochişti.

L-am minţit pe Vrânceanu când i-am spus că celebra legitimaţie e în drum spre el. Nu putea fi, din moment ce o ţin acum deschisă la câţiva centimetri de ochii albaştri şi codaţi ai chirurgului, dar am învăţat cu multă vreme în urmă că e mai important să-l linişteşti pe om decât să-i spui adevărul, iar pe urmă, om mai vedea noi...

— Cu... cu ce vă pot fi de folos? se bâlbâie reparatorul de trupuri şi feţe, confruntat brusc cu organele de stat.

— Cu o mică informaţie, domnule doctor, îl iau eu direct şi la fix.

Nimic nu-i mai indicat decât să-i iei tare, de la început, pe aceşti timizi inteligenţi, am fost învăţaţi noi la cursurile de psihologie, din

cadrul reciclării. Nu ştiu însă cum se face, dar profesorilor de psihologie le-au trecut, se pare, prin mâini numai cazuri pe de-a-ndoaselea, în practică lucrurile iau o cu totul altă turnură şi ai naibii, timizii ăştia, după ce se reculeg din primul şoc, devin mai încăpăţânaţi decât măgarul lui Nastratin Hogea. Ia să vedem noi, respectă ăsta regula mea sau a profesorului de psihologie? Cum dracu-l chema? Bibanu, Carasu? Ceva cu nume de peşte, Plătică parcă...

— Ce... ce... ce fel de... de informaţie?

— Privitoare la operaţiile clandestine.

— Clandestine? Cu... cu... cum adică clan... clan... clandes...

— Adică efectuate în afara spitalului, îi explic eu bebeluşului. Pe bani adică, nu pe leafă.

— Pe... pe... pe bani?!

— Exact. Bănuţi sub formă de hârtioare albastre, cu poză de revoluţionar paşoptist, hârtioare albastre introduse într-un plic alb, culoarea nevinovăţiei, plic alb care, la rândul lui, e introdus în buzunar, buzunar ce nu-i aparţine absolut deloc celui ce-a introdus hârtiuţele în plicuşor...

— Eu... eu nu operez pe bani! exclamă tânărul chirurg, pe care numai ideea sacrilegiului îl oripilează.

— Nu, căci dumneata eşti o excepţie. Dumneata nu operezi pe bani, dumneata faci muncă voluntară. Asta din dragoste pentru om, mai bine zis pentru femeie, egala noastră în drepturi dar mai ales în datorii la C.A.R... Inima dumitale de aur nu te lasă să vezi o femeie cu faţa ca un dos de plapumă, inima dumitale de aur te îndeamnă să te duci la ea şi s-o întrebi frumos: „Nu cumva vreţi dumneavoastră să vă liftez faţa? Nu vreţi şi dumneavoastră să arătaţi iar ca la 20 de ani? Uite, eu, doctorul Gelu Panţuru, vin pe post de arhanghel să vă fac iar faţa nouă-nouţă şi asta fără bănuţi! Aşa, de amorul artei, în numele dragostei pentru frumos..

— To... to... tovarăşe miliţian, mă jigniţi! Eu... eu sunt chirurg, fa... fac chirurgie estetică, de re... de re... de recuperare! Dacă cumva, de... de... de exemplu, dacă cineva şi-a ars faţa, eu îi tran... eu îi tran... eu îi transplantez o porţiune de piele, dacă cineva a avut un ac... a avut un ac... un accident şi-a rămas fără nas eu îi fac un nas nou, dar asta aici, la spi... la spital, pe leafă, nu pe plic, cum ziceţi du... cum ziceţi dumneavoastră!

Aoleu, ce jignit e tânărul chirurg! Aproape că mă simt prost, ce mi-a venit mie să mă iau de un medic cinstit care recuperează nasurile cetăţenilor accidentaţi?

— Pe Marietta C. Tot la spital aţi recuperat-o? mă interesez coborând tonul de la reproş, la confidenţă.

— Cine-i Ma... Ma... Marietta asta?!

Scot două poze din buzunar şi i le trântesc pe birou.

— „Înainte" şi „după", îl informez. Asta urâtă şi bătrână, din stânga, e Marietta C. „înainte", asta frumoasă şi tânără din dreapta e Marietta C. „după" intervenţia de „recuperare" ce cu onoare aţi efectuat-o...

Din, punct de vedere estetic, nimic de zis, frumos lucrat, exact ca-n bancul ăla cu mecanicul auto care a primit spre reparaţie un Trabant şi-a livrat un Mercedes, dar aş putea oare comite indiscreţia de-a întreba de ce nu apare nicio Marietta, fie ea sub formă de Trabant sau de Mercedes, în registrul de internări al spitalului? Nici la intrări şi nici la ieşiri?

Chestia cu registrul e inventată, nu s-a uitat nimeni în registru, dar din moment ce juna Vasilica, de la demisol, susţine că Marietta şi-a scos pansamentul prea devreme, rămânând cu unele semne nedorite la rădăcina părului, e de presupus că operaţia nu s-a efectuat la spital, nu-şi scoate nimeni pansamentul la spital când vrea el...

Doctoraşul meu a rămas tablou. Dacă Delamare ar picta aşa ceva,

pânza s-ar intitula, mai mult ea sigur, „Doctor timid cu ochi albaştri”...

Dar iată că se reculege frumos!

— Marietta e o prietenă şi m-a rugat mult...

Da, ăsta ar fi un argument... Dacă Marietta l-a rugat mult, atunci ce să facă bietul doctoraş înghesuit? Ce mai contează legea, când te roagă un prieten? Şi, pe urmă, după cum se ştie, doctoraşii sunt scutiţi să respecte legea pe bază de derogare, că ei sunt singuri la părinţi şi la whisky fumează doar Kent...

— A, dacă v-a rugat mult, atunci se schimbă situaţia, pentru un cavaler desăvârşit rugăminţile unei femei sunt ordine, ori dumneavoastră sunteţi un cavaler desăvârşit, domnule doctor Panţuru, nu-i aşa? De la câte mii în sus sunteţi dumneavoastră un cavaler atât de desăvârşit?

Cineva ar putea crede, dacă nu mă cunoaşte, că am ceva cu doctoraşii. Eroare totală! E drept, v-am povestit cândva că m-a necăjit cândva un astfel de reprezentant al speciei care şi-a pus ştreangul de gât în pădurea Băneasa, cu exact trei minute înainte de a putea să folosesc eu briceagul, trei minute care mi-au atras o mulţime de necazuri pe plan profesional, cu nişte ani în urmă, căci e bine ştiut că un spion mort nu face nici pe jumătate cât un spion viu, dar asta e altă poveste, sigur, să nu mai dezgropăm morţii, să ne ocupăm acum de operaţii estetice, dar e bine să se ştie că n-am nimic cu Esculap, ci cu urmaşii lui cu mâna lungă...

Gelu Panţuru tace. Tace ca un mormânt de faraon.

— Bine, să nu discutăm despre bani, domnule doctor, cineva zicea odată că despre bani nu se vorbeşte, banii trebuie pur şi simplu să-i ai, să uităm deocamdată banii, dar am şi eu o mică şi inofensivă curiozitate profesională sau personală, luaţi-o cum vreţi... Unde aţi operat-o pe blânda Marietta, la dumneavoastră acasă sau la ea?

— La ea. Că la mine nu mă lasă mama...

Nici măcar nu s-a bâlbâit... Nu-l lasă mama... Ce dulce băiat... Cu chestia asta m-a terminat, stau pe spate şi ascult cum mă numără arbitrul de ring, trebuie neapărat să-mi aprind o ţigară ca să mă reculeg...

— Şi nu v-a fost frică? Dacă se întâmpla ceva. O hemoragie, să zicem, sau mai ştiu eu ce?

— Ce, ce hemoragie? O op... o op... o operaţie estetică nu-i chiuretaj...

Atunci tipul are circumstanţe atenuante... Dacă o operaţie estetică nu-i chiuretaj, atunci de ce să nu se ducă el la Marietta acasă şi să nu-i dea ridurile la rindea, contra a câteva biete mii de lei?!

În timp ce-l privesc curios, nu mă pot abţine să nu mă întreb, în gând, dacă bâlbâitului ăsta nu-i tremură cumva şi mâna pe bisturiu... Se pare că nu, căci Marietta arată ca pozele alea retuşate, din vitrinele fotografilor de pe Pantelimonul iniţial.

— Şi cui i-aţi mai făcut dumneavoastră operaţii de-astea de „recuperare”, în ultimul timp, domnule Panţuru? Că poate lista mea o fi incompletă, oameni suntem. Pe lângă lipsuri mai avem şi lacune printre goluri... Nu cumva sunt şi bărbaţi care s-au săturat să se mai scuipe în oglindă şi vor mutră nouă? O mutră nouă, o viaţă nouă... facem la nevoie şi texte de muzică uşoară tembelă...

— Mă... m... mă... jigniţi, tova... tovarăşe miliţian! se face verde fata mare în halat alb. Cu Marietta a fost un... un acci... acci... accident! Puteţi întreba şi pe m... pe m... pe medicul şef, pe to... pe to... tovarăşu’ Vasiliu!

Cred. Cred că dacă-l întreb pe Vasiliu aflu urgent ce coleg model e doctorul Panţuru. Cum nu se dă el înapoi de la nicio sarcină, cum iese el la toate acţiunile, cum cântă el în corul de copii Radio, ce săritor e şi cum ia el cuvântul în toate şedinţele...

Deşi m-am săturat, deşi mi s-a acrit, îl mai frec pe amicul Panţuru

vreo oră, dar tot nu scot nimic de la el.

Avea deci dreptate profesorul de psihologie, că dacă-i iei tare pe timizi îi sperii, dar şi practica dovedeşte că prea mult tot nu scoţi de la ei.

Dar şi eu am dreptate, în altă ordine de idei, când îmi susţin teoria că, dacă vrei să pui mâna pe o anumită furnică, trebuie să iei un băţ şi să stârneşti întreg muşuroiul. Cândva, mai devreme sau mai târziu, va ieşi din cotlonul ei şi furnica pe care o cauţi. Ori vizita mea la Panţuru cel frumos cel puţin, ţelul ăsta sper să-l fi atins.

De-un singur lucru îmi pare rău, şi anume că i-am lăsat lui Vrânceanu „măgarul”. Poţi să ştii dacă nu cumva, cu ajutorul vreunui plic, reuşea doctoraşul să scoată din el o zebră cu sonor?

16

„Comitetul de primire” al cursei TAROM numărul 216 din direcţia Frankfurt am Main nu e prea mare, din moment ce din el nu facem parte decât Lupu, rotofeiul locotenent Pascu, pe care l-am desărcinat de supravegherea locuinţei lui Marin, şi cu mine.

Ba nu. Dacă mă uit mai bine în jur, văd că am greşit. Suntem de fapt două comitete...

Al doilea e format dintr-o singură persoană şi anume din Gheorghe Buţu, care ignoră frumoasa hală a aeroportului Otopeni, preferând să aştepte la volanul unui Trabant gri (alt Trabant gri!) în parcarea de jos.

Dar chiar dacă nu-l vedeam, tot aflam eu de prezenţa lui, căci în aceeaşi parcare văd şi una din maşinile grupei mele operative...

Afară e frumos, steagurile flutură, avioanele zumzăie, au apărut

şi primele grupe de turiste nordice şi blonde, foarte amatoare de soare, plajă, Murfatlar de 19 lei şi bărbaţi bruneţi cu glasul dulce...

O voce feminină, cam impersonală după gustul meu, anunţă printr-un megafon cam hârâit, în trei limbi de circulaţie internaţională, dar cu accent foarte naţional, că „Aeronava cursei TAROM 216, din direcţia Frankfurt am Main, a aterizat".

Mă uit la ceas. Ai naibii piloţi, parcă ar lucra nu la TAROM, ci la renumitele căi ferate elveţiene, au aterizat exact la 15:25.

În hala de primire, nici urmă de Angela Luca, Lupu îmi confirmă că ea nu se află nici pe terasa pentru vizitatori.

Am fost şi eu odată cu avionul în străinătate şi când m-am întors, toată familia, adunată-n păr, semna condica pe aeroport, numai bunica mai lipsea că-şi fisurase bazinul căzând pe gheaţă în faţa unui bufet expres. Se pare însă că-n familiile bune nu-i loc pentru sentimente...

Mă aşez comod pe un fotoliu, exact în dreptul uşilor batante prin care se iese din vamă, ţinând în mână, pentru orice eventualitate, un buchet de flori. Bineînţeles, gladiole. Numai Lupu, săracul, ştie cât a alergat după ele!

Ca să nu se supere, îi propun să-l ţinem cu schimbul, dar îmi declară că măturile nu sunt pasiunea lui. Tocmai îmi reprim sentimentele de cinstită indignare, gladiolele astea roz sunt ofilite numai puţin, pe margini, de unde comparaţia brutală cu o mătură? când, prin uşile batante, se strecoară geologul Luca.

Nu pare deloc îmbrăcat pentru o înmormântare, în costumul ăsta crem, dar tocmai constatasem că şi moravurile s-au mai schimbat, şi noi ne adaptăm din ce în ce mai mult la piaţa externă: nu umblă japonezii în alb când poartă doliu? De ce n-ar fi griul culoarea doliului în Peru?

Luca are un singur geamantan, frumos geamantanul, n-am ce zice, „Samsonite", şi nu pare nici prea greu din moment ce refuză

hamalul şi se îndreaptă în pas vioi spre parcarea de jos.

Nici urmă de Angela...

Mă ridic din fotoliu, ochesc o nordică mai subţire, care tocmai iese din vamă, îi pun buchetul de gladiole în braţe şi mă fac nevăzut, înainte ca ea să aibă timp să se reculeagă şi să mă ceară în căsătorie.

Lupu îmi face cu ochiul, adică „aşa te vreau, începi să pricepi cum e chestia cu trestia”, şi coborâm agale scările, amestecându-ne printre oamenii de afaceri în costume sobre, cu cravate ţepene şi turişti în pantaloni scurţi şi sandale de plajă.

Inginerul Luca a ajuns la Trabant, Trabantul e gri, dar nu-i cel al doctorului Mardare...

Buţu sare de la volan şi-i ia geamantanul, apoi „agregatul” începe să pârâie mici norişori de benzină arsă cu ulei şi-o ia spre oraş.

Să-i iau banii lui Lupu, făcând cu el un pariu că Luca nu se îndreaptă spre căminul conjugal?

*

*   *

Când mă sui în maşină, tocmai mi se comunică prin radio-telefon că s-a interceptat un nou mesaj, de data asta transmis de la noi. Conţinutul lui e scurt şi cuprinzător: „Primit pachetul. Pregătim francarea scrisorii.”

Cei de la goniometraj nu pot stabili atât de repede de unde s-a transmis.

E şi explicabil. Nicio goniometrie din lume n-a reuşit încă să localizeze de unde se transmite un mesaj cu o durată de patru secunde...

Eu, unul, pot să-i ajut, confirmându-le că din Trabantul gri din faţa noastră, în niciun caz, din moment ce acest vehicul în mişcare, în momentul respectiv, nu dispune de o antenă...

Şi dacă aşa stau lucrurile, înseamnă că au fost prezente mai multe comitete de primire decât am crezut eu...

*

* *

Lupu lasă să se intercaleze între Trabant şi maşina noastră vreo două taxiuri, apoi o luăm şi noi către şosea. În drum îi fac semn lui Stamate, care aşteaptă în altă maşină, că-i liber şi n-aş zice că pe figura lui s-ar citi o imensă dezamăgire...

Trabantul iese în şosea şi se înscrie frumos la stânga, spre Bucureşti. Se pare că Buţu n-a tras prea mult la măsea azi-dimineaţă, din moment ce respectă toate regulile de circulaţie. Lupu face la fel, lasă să se ducă taxiurile, dar are impresia că un autobuz care vine din dreapta e încă destul de departe şi intră în şosea virând la stânga, fapt care-l enervează subit pe agentul de circulaţie plasat mai la umbră şi mai la o ţigară, sub un pom.

Ăsta îşi umflă bojogii şi când fluieră o dată zici că e arbitrul Nicolae Rainea într-un meci între Steaua şi Dinamo, când Iordănescu cade în careu atât de artistic, încât ai într-adevăr impresia că l-a „cosit" fundaşul dinamovist, deşi acesta, la vreo doi metri, observase o prietenă din copilărie la tribuna a doua şi-i făcea semne cordiale.

Îi fac semn lui Lupu să nu se sinchisească de zgomotul respectiv, dar se pare că avusese şi el aceeaşi iniţiativă, din moment ce accelerează şi-şi vede de drum.

Mă uit în urmă; i-am stricat siesta bietului sergent-major... Tipului nu-i plac glume de-astea! El scoate din buzunar un aparat de emisie-recepţie şi începe să boscorodească ceva în el. Iată că nu parcurgem doi kilometri şi din dreapta ne sare în faţă colegul sergentului, cu un bastonaş vopsii alb-negru în mână şi Lupu n-are

altă soluţie decât să tragă maşina pe buza şanţului, la odihnă.

Plutonierul cu bastonaşul vopsit în zebră mai bine decât produsul industriei mici de care abia reuşisem să mă debarasez e o persoană bine dezvoltată, de vreo doi metri pe doi, născut mai mult pentru meseria de halterofil decât pentru cea de agent de circulaţie. El nu manifestă nicio umbră de interes pentru justificările lui Lupu, nu reacţionează nici la rugăminţi şi nici la imprecaţii, el vrea numai carnetul conducătorului auto pe timp de două luni, şi 800 amendă.

Cum pare a suferi de o idee fixă, şi cum Trabantul s-a pierdut deja, undeva, departe, în direcţie Capitalei, mă văd silit să apelez încă o dată la legitimaţia lui Vrânceană.

Dar imensul plutonier nu-i medic chirurg, specialist în recuperări estetice, el nu se sperie când vede o legitimaţie de la miliţia judiciară, el se enervează! Începe, ca urmare, să aibă dubii asupra provenienţei unei legitimaţii de ofiţer de miliţie, aflată în posesia unui tip relativ scund, dintr-o maşină ce nu poartă unul din numerele de înmatriculare ale autovehiculelor miliţiei, el vrea să verifice. El ne acuză până una alta de escrocherie în baza prezumţiei că legitimaţia ori e falsă, ori furată.

Trăiască vigilenţa organelor ordinii publice! Dar ce te faci în situaţia în care te simţi cu o muscă uriaşă pe o căciulă imensă, între un Trabant gri care se îndepărtează tot mai mult şi un plutonier de miliţie supradimensionat, care pare dispus la nevoie să ia maşina noastră, s-o facă ghemotoc şi s-o introducă, spre mai multă siguranţă, în buzunarul de ceas, înainte eventual ca noi, cei doi pasageri, să ne putem da jos?

Ce te faci? Cum te comporţi?

Întinzi mâna, deschizi cutia torpedoului şi scoţi receptorul radio-telefonului, îl soliciţi pe şeful circulaţiei, la o şedinţă, îl ceri pe adjunct, nu-i nici el, dai de adjunctul adjunctului, îi explici situaţia de aşa manieră încât să priceapă numai el, dar nu şi plutonierul,

adjunctul adjunctului e bineînţeles vigilent şi zice că trebuie să verifice, până verifică el te aşezi mai comod pe pernele maşinii, aprinzi o ţigară şi-ţi imaginezi priveliştea reconfortantă a colonelului Dumitrescu, adâncit într-o politicoasă convorbire telefonică cu adjunctul adjunctului şefului circulaţiei.

Nici nu apuci să termini ţigara că în aparatul agăţat de gâtul plutonierului se aud nişte gâjâituri, apoi unele hârâituri şi halterofilul ratat ridică brusc mâna la caschetă, într-un salut cu boare arctică, gest care-l face pe Lupu să demareze atât de brusc, încât bietul agent de circulaţie, nevinovat, abia mai are timp să sară într-o parte şi să ia hotărârea de a-şi vărsa amarul pe toţi automobiliştii în drum spre Capitală, acum şi-n vecii vecilor amin...

Deşi Lupu fuge ca vântul, în limita celor 120 de kilometri până la care acest tip de vehicul nu se desface în părţile componente, până ajungem la Casa Scânteii depăşim unsprezece Trabanturi gri, dar niciunul nu e cel căutat de noi.

Cred că abia acum îmi dau perfect seama ce simte un puşti de vreo trei ani, când îl vede pe taică-su venind acasă cu un măgar deghizat în Evadatul pe post de zebră cu sonor...

Las, deci, dezamăgirii posibilitatea să scape aburi, şi-l iau pe Lupu în primire:

— Dacă-mi faci cunoştinţă cu instructorul ăla auto care a avut tupeul să declare că eşti capabil să apari într-o maşină, pe o şosea circulată, aflat fiind în spatele unui volan, atunci fac tot posibilul să-i mut maxilarul inferior cu trei centimetri mai la stânga de axul simetriei, doctore...

— Nu-i de vină instructorul, e de vină autobuzul, se disculpă el.

— Ai făcut şcoala auto pe-un autobuz? mă interesez cât pot eu de politicos.

— Autobuzul nu avea mai mult de cinzeci la oră, continuă el, ignorând întrebarea. Puteam să trec, cum de altfel am şi trecut, şi tot

mai durau două minute bune până se târa el să ajungă în dreptul nostru...

— Şi ăsta-i motiv să nu acorzi prioritatea?

— Şi dacă Trabantul se ducea!

— Şi dacă Trabantul s-a dus?

— Îl găsim noi, n-avea grijă, mă linişteşte el.

— Îl găsim pe dracu'! Dacă Buţu e deştept, o ia spre Buftea. Trage la „Doi cocoşi" şi sărbătoreşte cu Luca sosirea, până către două noaptea, timp în care noi facem ceva pentru siluetă, transpirând frumuşel în maşină, cu imaginea lui nea Dinu pe post de arhanghel cu sabia în mână în faţa ochilor.

— Şi ce ne împiedică şi pe noi s-o luăm spre Buftea şi să tragem la „Doi cocoşi"? Bem şi noi o bere, să avem ce transpira...

— Bere? Eşti nebun... De când n-ai mai văzut tu bere într-un restaurant ca ăsta? Or fi două secole?

— Atunci bem vin, consimte Lupu, care are soluţii la toate, mai dihai ca rabinul din Buhuşi. Poţi transpira la fel de bine dacă înlocuieşti berea cu vinul, mă consolează el. Principalul nu e tipul lichidului, ci imaginea arhanghelului...

Chestia asta mă aduce la tăcere pe cel puţin o jumătate de oră. Îmi revin tocmai la timp pentru a auzi semnalul radiotelefonului. Când duc receptorul la ureche, Dima mă anunţă că Trabantul în chestiune tocmai parchează în faţa casei lui Luca, din strada Leonardo da Vinci.

— Tocmai s-a întors de cinci minute şi Angela Luca, completează Dima, parcă dinadins pentru a mă face să-mi aduc aminte că, dacă aş fi pariat cu Lupu că Luca nu se duce la domiciliul conjugal, aş fi pierdut precis.

Hotărât, azi sunt într-o pasă proastă...

«Ce-ar fi, totuşi, să ne luăm o seară liberă şi să facem o escală tehnică la „Doi cocoşi"?».

*

* *

E şapte dimineaţa când mă furişez în baie.

Cum prin minune e apă caldă, las duşul să curgă mai bine de un sfert de oră peste mine, răsfăţându-mă sub ploaia fierbinte. Încerc din când în când, apoi, să realizez un deziderat mai vechi, şi anume cel de a alterna apa fierbinte cu apa rece, cum am citit în repetate rânduri că fac, dimineaţa, adevăraţii bărbaţi (bărbaţi care fumează, apoi, dacă e să dăm crezare reclamelor, ţigări Marlboro, „ţigara cu gustul libertăţii şi aventurii”...), dar fiecare încercare eşuează înainte ca temperatura apei să atingă temperatura corpului. Am eu aşa, o detentă deosebită, cum simt apa rece, cum săr într-o parte... Hotărât lucru, duşurile astea alternante nu le reuşesc decât detectivilor americani, contabililor nemţi şi pensionarilor români, hotărâţi să ajungă să joace table în pijama, la umbra nucilor din curţi, până la vârsta de 150 de ani...

Mă usuc cu un prosop uriaş, cumpărat astă vară la mare de Luminiţa, dau o raită în bucătărie tocmai la timp pentru a vedea cum dă cafeaua în foc, îmi torn o cană plină din ce-a mai rămas în ibric, mă reîntorc cu ea în baie, aprind o ţigară şi încep să mă bărbieresc tacticos.

Cele mai plăcute momente ale existenţei mele cotidiene sunt minutele astea, când singur în baie după un duş bun, departe de orice griji, mă rad cu tabiet, alternând la anumite intervale o duşcă de cafea cu un fum de ţigară şi gândindu-mă numai la lucruri plăcute, cum ar fi de exemplu o colibă în creierul munţilor, o turmă de oi albe, trei câini ciobăneşti credincioşi, un cer albastru fără nori, şi-un Alexandru Adrian cântând din caval, în vreme ce brazii miros a brad, aerul a aer, mămăliga a mămăligă şi laptele a lapte proaspăt fiert.

Dar visele, au constatat savanţii, prozaici ca întotdeauna, durează în realitate numai a suta parte dintr-o secundă...

Trebuşoara asta se verifică pe loc. Căci în coliba mea din creierul munţilor apare o mogâldeaţă în pijama albastră precum cerul fără nor, care mă priveşte cu ochii a trei câini ciobăneşti dintre cei mai credincioşi şi mă întreabă cu o voce mai melodioasă decât a cavalului: „Unde e zebla, tati?”

Iubesc zebrele, dar îi urăsc pe fabricanţii lor.

Sunt momente în viaţa unui om când acesta ar fi dispus să-i adune pe toţi fabricanţii de zebre la un loc, să-i dezbrace în costumul în care s-au născut, să întoarcă maşina timpului la epoca lui Vlad Ţepeş şi să-i predea acestuia echipa de nudişti, cu instrucţiuni precise în sensul experimentării metodei tragerii în ţeapă şi asupra altor grupuri ale populaţiei decât hoţii şi bandiţii. Mă mai gândesc o clipă că, probabil, inventatorul costumului de puşcăriaş s-a confruntat şi el cu un director de fabrică de zebre, dar, n-am timp să aprofundez ideea, căci aceste momente din viaţa unui om sunt scurte. Omul e nevoit să-şi încordeze voinţa, să dea înapoi (sau, mai corect, înainte...) maşina timpului şi să se replaseze în faţa oglinzii din baie, încercând să dea răspunsuri cât mai nevinovate unei lungi serii, de întrebări cu care e zilnic maltratat.

— Zebra? Nu e în sufragerie, băieţel?

— Nu-i. Chial ai adus-o?

— Sigur. Aseară. Dar cum dormeai aşa frumos, am lăsat-o în sufragerie. Vezi sub canapea.

— Nu dolmeam aşa flumos, că mă plefăceam. Dacă nu mă plefac, mă cealtă mami şi azi nu-mi dă olez cu lapte şi dulceaţă de vişine. Îmi dă bătaie...

— Bine. Vezi atunci unde s-a ascuns zebra. Caut-o peste tot.

— O caut de două ole! Eşti un mincinos şi o să-ţi clească nasu’!

— Ştii că tăticu nu minte, mint eu în vreme ce mă tai frumos chiar

lângă nasul şi aşa destul de bine crescut, caut-o, o fi undeva, s-o fi băgat în pat, la căldurică?

— Avea zebla pijama?

— N-avea.

— Atunci nu-i în pat. Cale-i plostu' ăla cale se bagă în pat fălă pijama?

— Poate că zebra e prostul ăla. Pe zebrele mici nu le învaţă mămica lor să se culce în pijama.

— Şi se culcă, aşa îmblăcate ca ziua?!

— Aşa.

— Aşa ploaste sunt ele?!

— Aşa.

— Se culcă cu ghetuţele în picioale?!

— Cu copitele, că n-au ghetuţe.

— Cu copitele în picioale?!

— Cu.

Soson cade pe gânduri. Sunt mare, dacă am reuşit să-l încui pe individ, acum e momentul să mă fac nevăzut, până nu-şi revine. Fac prima manevră de deplasare către uşă, dar e deja prea târziu. Prinţul Moştenitor s-a dezmeticit şi concluzionează cu o imensă obidă:

— Atunci nu-mi mai tlebuie o ploastă de zeblă!

— Bravo! răsuflu eu, mai uşurat ca niciodată.

— Da. Ce să fac eu cu o ploastă de zeblă care se culcă ca o vacă încălţată? Acuma vleau un clocodil!

Doamne dumnezeule al marxistului şi cunoscătorilor celorlalţi clasici, unde e coliba şi brazii şi aerul şi cavalul şi vârful munţilor? Unde e turma de oi albe, laptele şi mămăliga, câinii ciobăneşti credincioşi şi restul visului antistress?

Nu puteam eu s-o las pe cretina aia de zebră să-şi pună pijamaua, să se descalţe de copite şi să se bage dracului cât mai civilizat în pat?

Acuma de unde, Sfinte Sisoie, patron al minunilor, pun eu mâna pe un crocodil.

*

* *

Când ajung la birou, Lupu tropăie pe loc de nerăbdare.

— Unde umbli, domnule? se interesează el, pe un ton care-mi displace, aşa încât nu-l bag în seamă. Mă aşez pe scaunul din spatele mesei de lucru şi privesc în plafon, ca şi cum de-acolo ar urma să pice un crocodil, iar Lupu ar fi plecat în deplasare la Ruse. (Am avut noi un coleg care s-a lăudat vreo trei ani c-a fost în interes de serviciu în străinătate. Fusese zece minute la Ruse, să ia un plic.)

Lupu mă priveşte dezorientat, îşi dă seama de situaţie, se reculege câteva secunde, apoi mă anunţă rece:

— Ni s-a comunicat acum zece minute că Luca, însoţit de Buţu, au plecat cu Trabantul într-o direcţie necunoscută.

Săr ca ars:

— Cum, „necunoscută"?! Au ieşit din oraş?

— Nu, sunt încă în oraş, dar, după toate probabilităţile, se îndreaptă spre Piaţa Sudului. Ori, acolo începe Şoseaua Olteniţei.

Mă aşez la loc.

— Hai c-ai îmbătrânit, Lupule... Ce să caute Luca la Olteniţei? Ori crezi că vrea să iasă din ţară trecând Dunărea la bulgari? Ştii unde se duce?

— Unde?

— Îi face o vizită doctorului Mardare, la spital.

— La ora asta? Vine din Peru să-l viziteze pe doctorul Mardare?

— Tot ce se poate. Dorul de prieteni, ştii tu, mă Petlică, ce intens poate fi acest sentiment? Uite, eu când nu te văd pe tine o zi, parcă mă simt încercat de dorul de a nu te mai vedea o săptămână... Ce

vezi tu rău în faptul că Luca îi face o vizită prietenului Mardare? Foarte normal! Cum foarte normal e să te aşezi pe scaunul de pe care mă scol eu acum, să-şi lipeşti fundul de el cu clei de oase, că pelicanolul nu rezistă, şi să nu te mai scoli până nu-ţi dau eu liber. Stai aici şi aperi poziţia până la ultimul om, ordin de la nea Dinu! Iar eu mă sui în maşină şi plec spre Piaţa Sudului. M-ai dus în stare să plec la balamuc, Lupule!

Aţi văzut vreo dată un lup perplex?

Uitaţi-vă pe scaunul meu!

E lipit acolo, cu clei de oase.

17

Stau tolănit comod pe pernele maşinii, vizavi de spitalul numărul 19, cu ochii pe Trabantul doctorului Mardare, parcat, ca de obicei, în locul special amenajat pentru autoturismele angajaţilor spitalului.

De aici nu se vede dar pe canapeaua din spate a Trabantului de odihneşte valiza „Samsonite" a geologului Luca, semn că „decesul" din familie s-a rezolvat cu succes şi Luca, cel pătruns de necesitatea respectării convenienţelor şi datinilor, se poate reîntoarce azi liniştit pe şantierul geologic din Peru.

Minutele trec.

Mă amuz o vreme, urmărind încercările rudelor de a pătrunde fraudulos în spital, încercări respinse cu succes de un portar deosebit de intransigent cu cei care l-ar putea aduce, fără „argumente", în situaţia de a încălca regulamentul. Sigur, „argumentele" verbale nu se pot admite, „argumentele" trebuie să îmbrace o formă scrisă pe hârtii cât mai foşnitoare...

Minutele trec.

Mă gândesc la cele mai felurite lucruri, de la crocodili verzi şi până la costume crem, de la necesitatea vizitării prietenilor şi până la motivele trădării de patrie.

Minutele trec.

Încerc să-mi recapitulez esenţialul cercetărilor de până acum, să-mi stabilesc cât mai exact modul de activitate în orele ce vor urma, să intuiesc eventualele evenimente „imprevizibile”.

Minutele trec.

N-aş zice că nu sunt încordat, dar e acea încordare plăcută, care te cuprinde atunci când te afli în preajma momentului când ipoteza se confruntă cu realitatea, acea nelinişte plăcută pe care o încearcă poate numai îndrăgostitul la prima întâlnire, când acele ceasului nou, de la Universitate, se învârtesc impecabil şi inima bate în ritmul unic al întrebărilor: „Vine? Nu vine? Vine? Nu vine? Vine? Nu vine...” E acea aşteptare a pescarului, când plutitorul se deplasează abia perceptibil, pentru a dispare deodată în adâncuri, când guta se întinde şi vibrează şi o singură mişcare greşită ar putea însemna încă o tentativă eşuată...

Pe treptele pavilionului administrativ al spitalului îşi face apariţia Luca, îmbrăcat în acelaşi costum ca la venirea în ţară, purtând în mână aceeaşi valiză „diplomatică” şi neliniştea dispare, lăsând numai încordarea, dar e o altfel de încordare...

În urma geologului iese doctorul Mardare. Cei doi se sărută prieteneşte sub privirile protectoare ale lui Gheorghe Buţu, care îl însoţeşte apoi pe Luca spre Trabant.

Ce-o fi având Luca în valiza diplomatică? De ce o ia doctorul Mardare la trap înapoi pe uşa spitalului, fără a-i mai face cuvenitele semne de adio prietenului drag? De ce atât de sigurul pe el inginer Luca merge acum cu paşi atât de ezitanţi, unde e mersul lui elastic de la sosirea pe aeroportul Otopeni? Ce-i graba asta la Buţu, care

porneşte „agregatul” lui încă înainte de-a se fi închis bine uşa din dreapta?

Mă aplec şi-l întreb în receptorul radiotelefonului pus în poziţia de „radioconferinţă” pe locotenentul Pascu:

— Trandafirule, aici Garoafa. Vezi Elefantul?

„Elefantul” e cel de-al doilea frate Buţu. Primul, cel care iese acum cu Trabantul pe poarta spitalului, e „Girafa”, iar geologul Luca nu e nici mai mult nici mai puţin decât „Crocodilul”.

Sună cretin, dar aşa e „jocul”.

Jocul dur al oamenilor mari...

Pascu, de la aeroport, îmi confirma.

— Garoafa, sunt Trandafirul. Văd Elefantul.

Până aici e bine.

Trabantul o ia către centru şi maşina mea îl urmăreşte la distanţa cea mai potrivită. Poate că, la prima vedere, nici n-ar fi nevoie, ar fi de-ajuns să-i aşteptăm la Otopeni, dar eu ţin morţiş să mă conving că pe drum nu intervine nimic, că nu se face nicăieri vreo „escală”, că cine a plecat şi ajunge...

Buţu alege drumul cel mai scurt, probabil că se simte în siguranţă: Piaţa Sudului – Calea Văcăreşti – Piaţa Unirii, – Bulevardul Bălcescu – Piaţa Victoriei – Arcul de Triumf – Casa Scânteii – Aeroportul Băneasa – Aeroportul Otopeni.

Mă uit la ceas: e 11:20 când ajungem.

Compania Pan Am zboară de la Bucureşti spre Roma. De unde se poate ajunge peste Madrid, la Lima, la ora 12:20.

Sunt punctuali „clienţii’” noştri, ca la manual: scrie pe bilete prezentarea la aeroport la ora 11:30 – ei bine, ei sosesc acolo chiar ceva mai de vreme...

S-au gândit la toate.

Lupu aflase încă de ieri că Luca îşi rezervase locul pe această cursă, încă de la Lima, chiar şi Buţu are în buzunar un paşaport şi

un bilet de avion pentru cursa TAROM de la ora 12:30 pentru Atena. Buţu solicitase cu luni în urmă o vizită la nişte îndoielnice rude din Grecia şi nimeni nu văzuse vreun motiv să i-o refuze...

Despre plecarea lui Buţu la aproximativ aceeaşi oră cu Luca aflasem abia de dimineaţă, datorită meticulozităţii lui nea Dinu, care nu lăsa niciun amănunt la voia întâmplării. Te pomeneşti că o fi început să-i placă şi munca de birou...

Da, aflasem numai de dimineaţă şi, de aceea, nu sunt încă în clar asupra motivelor.

Să joace „valiza diplomatică” un rol în afacere? Să treacă Luca, cu paşaportul lui de serviciu, mai repede cu ea prin vamă, urmând să i-o plaseze lui Buţu abia în sectorul de tranzit al aeroportului, după trecerea de controlul paşapoartelor?

Sau să fie totul încă o manevră de derutare, o încercare de dispersare a atenţiei eventualilor urmăritori?

Vom trăi şi vom vedea.

Vom vedea, mai ales dacă „Elefantul” are rolul pe care i-l atribui eu în toată povestea asta, căci altfel, prezenţa lui pe aeroport ar fi, practic, de neînţeles...

Iată, deci, că în momentul în care Trabantul parchează în faţa aeroportului, şi din maşină coboară Luca şi Buţu, acesta din urmă purtând, în mod surprinzător, un geamantan asemănător cu cel al lui Luca, situaţia celor două tabere „beligerante” se prezintă astfel:

Tabăra „negrilor”:

— Angela Luca e acasă şi doarme.

— Doctorul Panţuru e la spital şi operează.

— Doctorul Mardare e, de asemenea, la spital.

— Ion Buţu se află în hala aeroportului.

— Simion Delmare e în atelierul său de lucru, pictează.

— Luca şi Gheorghe Buţu tocmai se pregătesc să pătrundă în aeroport.

Tabăra „albilor”:

— Colonelul Dumitrescu coordonează acţiunea.

— Căpitanul Lupu, reţinut în centrală de colonel din motive misterioase, îl asistă.

— Toţi băieţii din grupa mea operativă sunt la posturile lor, stabilite încă de azi noapte.

— Eu mă pregătesc să intru, cu Stamate şi Dima, în clădirea aeroportului.

Ar mai rămâne o singură întrebare, şi anume „Unde-i inginerul Rădină?”

Şi-aş zice că acum ştiu unde e.

Dar cum, cu mulţi ani în urmă, un ofiţer instructor de la şcoala de contraspionaj ne-a învăţat că primul cuvânt din manualul pe care urma să-l tocim cel mai mult este cuvântul „Răbdare”, iar următorul, însă la fel de important, este „Convinge-te”, să avem răbdare. Să ne convingem...

Pătrundem în aeroport, cei doi, compact, înainte, noi, ceilalţi trei, dispersat în urmă.

Mă pune pe gânduri modul strâns în care Buţu îl flanchează pe Luca. Şi mai multe riduri îmi face faptul că Buţu ţine în mână, de când a intrat în aeroport, o batistă albă, cam şifonată, cu care îşi şterge, la intervale neregulate, sudoarea de pe frunte.

Cuvântul „riduri” mă face să zâmbesc: sper să nu fiu nevoit să apelez la serviciile doctorului Panţuru, să mi le ia la rindea...

— „Pasagerii cursei Pan Am, în direcţia Roma, sunt invitaţi la controlul vamal”, anunţă în trei limbi, la staţia de amplificare, o voce neaşteptat de cristalină, apoi pick-up-ul începe să transmită, din nou, în surdină „Valurile Dunării”.

Luca şi Buţu nu se grăbesc. Ambii capătă ziare la chioşcul „Difuzării presei” (doamne, ce nume!) şi abia apoi se opresc în faţa cântarului de bagaje.

Îl caut din ochi pe ălălalt Buţu, Ion. E la telefonul public, vorbeşte. Aş da oricât să ştiu cine e la capătul celălalt al firului şi ar fi cel mai uşor lucru din lume s-o aflu, dacă n-ar exista o lege care apără secretul convorbirilor telefonice şi al corespondenţei...

Luca şi Gheorghe Buţu absolvă cu succes controlul vamal. Mai mult o formalitate dacă avem în vedere amabilitatea cu care vameşii ridică numai câte un colţ al cămăşilor aşezate chiar deasupra, în geamantan. Acum se îndreaptă amândoi către controlul paşapoartelor.

Ion Buţu încheie brusc (simulata?) convorbire telefonică şi se îndreaptă cu paşi repezi spre terasa vizitatorilor aeroportului.

Acum ştiu care e rolul batistei albe din mâna celuilalt geamăn! Un semnal evident pentru Ion Buţu, căci acesta, schimbându-şi poziţia pe terasa pentru vizitatori, poate observa atât zona în care se efectuează controlul paşapoartelor, cât şi zona de tranzit a aeroportului, zonă în care pasagerii aşteaptă, la plecare, îmbarcarea în autobuzele care-i duc la avioane.

Dar un alt amănunt e important aici: şi anume, faptul că el, la rândul lui, poate fi observat din ambele zone!

Comandantul aeroportului, în civil, anunţat din vreme de nea Dinu, ne facilitează cu o înclinare din cap către vameşi libera trecere spre controlul paşapoartelor. Cum, în mod excepţional, suntem înarmaţi, ocolim discret personalul însărcinat cu controlul corporal, chiar în vreme ce Luca şi Gheorghe Buţu, despărţiţi prin forţa împrejurărilor pentru câteva momente, sunt supuşi acestui control în cabinele prevăzute cu perdele albastre.

Când ambii ies, mai întâi Buţu, cu figura marcată de o uşoară îngrijorare, apoi, spre liniştirea lui, Luca, aşteptăm mai întâi ca ei să se aşeze la mica coadă formată în faţa cuşetelor grănicerilor care efectuează controlul paşapoartelor, apoi ne plasăm şi noi în spatele lor.

Controlul se face încet, meticulos, dar nu sunt îngrijorat, nea Dinu a aranjat ca ambii să treacă nestingheriţi în tranzit.

Trecem şi noi, unul după altul, eu mai repede, pentru a nu-i scăpa din ochi pe cei doi. Băieţii mei mai încet, pentru a nu da naştere la bănuieli.

Luca şi Gheorghe Buţu iau acum loc pe fotoliile negre din hala de tranzit, în continuare unul lângă celălalt, îşi aprind câte o ţigară şi mă întreb dacă Luca s-a apucat din nou de fumat (căci din informaţiile pe care le deţinem, el se lăsase în urmă cu vreo cinci ani), sau încordarea nervoasă începe să-şi spună cuvântul?

Semnificativ mi se pare şi faptul că cei doi n-au schimbat până acum nicio vorbă împreună. Valiza „diplomatică” se află între ei, la picioare, ea poate fi acum schimbată oricând. În clipa asta cineva din grupa mea operativă a şi asistat „întâmplător” la controlul vamal şi ştie precis ce se află în ea...

Mă uit la ceas. E 11:55. În curând se va anunţa că pasagerii pentru cursa Pan Am urmează să coboare la poarta de îmbarcare în autobuzele care-i transportă la avion.

Părăsesc fotoliul, o iau alene spre toaleta pentru bărbaţi, intru, controlez cabinele, sunt toate goale. Pătrund într-una din ele, dar nu închid complet uşa, pentru a „simţi” când ar intra cineva, scot micul aparat de emisie-recepţie, îl reglez pe lungimea de undă cunoscută şi mă prezint în şoaptă:

— Sunt Garoafa. Ce veste ai, Crinule?

Vocea lui Lupu abia se aude, dar nu aparatul este de vină ci faptul că am dat amplitudinea la minimum, n-am chef să fiu surprins de vreun eventual vizitator al stabilimentului...

— Aici Crinul. Ţine-te bine, Garoafo...

Mă ţin bine. De uşă.

— Scule de bărbierit, ciocolată, un ziar. Terminat.

În clipa asta intră cineva în WC.

Astup gura Crinului întorcând brusc butonul.

Deci, avusese dreptate Lupu când mă avertizase să mă ţin bine! În valiza „diplomatică” nu se aflau decât ustensilele de bărbierit, ciocolată, un ziar...

În definitiv, de ce ar face această valiză „diplomatică” opinie separată faţă de suratele ei, în care este cărat zilnic la serviciu un sanviş şi este adus zilnic acasă un ziar? Obiectul e la modă, are statut de simbol...

Dar lăsând soarta valizelor de acest gen de o parte, ar mai rămâne în discuţie numai geamantanul lui Luca, numai superficial controlat de vameşi.

Trag apa, ies.

Megafoanele tocmai îi anunţă pe pasagerii cursei Pan Am în direcţia Roma-Madrid-Lima că sunt rugaţi să coboare la poarta numărul patru.

Cursa de Atena pleacă ceva mai târziu şi poarta de îmbarcare n-a fost încă anunţată, Buţu coboară totuşi scările împreună cu Luca.

Arunc o privire în sus: celălalt Buţu e încă la locul lui de observaţie.

Luca priveşte şi el în sus, apoi privirea îi alunecă pe batista din mâna lui Buţu. Nu, batista nu şi-a schimbat locul, e tot acolo, făcută aproape ghemotoc, dar perfect vizibilă chiar de la distanţă.

Coborâm scările în urma ciudatului cuplu.

Spre stupoarea mea, ambii se îndreaptă spre poarta numărul 4, deşi nu se fac niciodată îmbarcări pentru două direcţii din acelaşi loc.

Mă uit la ceas: 12:10.

În faţa porţii au şi început să se îmbulzească, absolut inutil, pasagerii mai lipsiţi de experienţă, ultimii îşi sting ţigările în scrumierele înalte, umplute cu nisip, afară, dincolo de poarta încă închisă, trage la scară primul autobuz, trebuie să apară şi

stewardesa care adună taloanele de îmbarcare. Luca se aşază la coadă, cu Buţu lângă el, deşi chiar în secunda asta se anunţă că pasagerii pentru Atena sunt invitaţi la poarta numărul unu, de care se apropie, de asemenea, un autobuz.

Privesc iar în sus: Buţu-fără-batistă e la postul său.

Apare şi stewardesa.

La deschiderea porţii se produce o mică îmbulzeală, pasagerii şi-au cam pierdut răbdarea, mai sunt numai şapte minute până la plecare dacă e să ne orientăm după programul de zbor, europeni, japonezi, sud-americani încep să treacă pe rând pe lângă stewardesă, care extrage în grabă biletele din taloanele verzi de îmbarcare. Iată că trece şi Luca, a cărui privire dezorientată în jur mă îngrijorează, întinde şi Buţu talonul, tupeul lui mă umple de admiraţie, Luca a trecut şi urcă în autobuz, privirea lui caută pentru ultima oară silueta celuilalt Buţu, cel de sus, de pe terasă, dar acesta părăseşte chiar în acest moment postul lui de observaţie.

Jos, stewardesa îi restituie lui Gheorghe Buţu talonul:

— Îmbarcarea pentru Atena se efectuează la poarta numărul unu, domnule, zâmbeşte ea profesional, apoi completează: Aici e poarta numărul 4. Pentru Roma-Madrid-Lima.

Gheorghe Buţu mimează uimirea, se scuză, se retrage, priveşte în sus, nu-l mai vele pe frate-su, bagă batista albă şi mototolită în buzunar, o ia fără grabă spre poarta numărul 1. Unde e arestat discret, sub învinuirea de crimă şi activitate de spionaj îndreptată împotriva Republicii Socialiste România.

Privesc autobuzul care se îndreaptă spre avion, cu sentimente amestecate, de uşurare, dezamăgire, satisfacţie în acelaşi timp.

Ştiu că în acest moment, Ion Buţu, după ce a telefonat scurt cuiva, din holul aeroportului, a ieşit şi s-a îndreptat spre Trabantul condus la venire de Gheorghe Buţu.

Ştiu că va fi lăsat să plece.

Ştiu că, din clipa asta, nu va fi pierdut din ochi nici măcar o fracţiune de secundă.

Ştiu că, urmare a telefonului lui Buţu. O maşină se va pune în mişcare, iar din această maşină în mişcare, un aparat de emisie va lansa în eter un scurt mesaj.

Ştiu chiar, cu oarecare aproximaţie, cum va suna în clar acest mesaj. Probabil, „am expediat scrisoarea”. Sau „scrisoarea e pe drum”.

Ştiu că, în acest moment, sau în câteva clipe, când va coborî din autobuz, dar înainte de recunoaşterea bagajelor şi înainte de a se apropia de scara avionului, considerat din punct de vedere al dreptului internaţional „teritoriu străin”, doi dintre băieţii mei îl vor aresta discret pe neliniştitul pasager în costum crem, sub învinuirea de activitate de spionaj îndreptată împotriva Republicii Socialiste România.

Şi mai ştiu acum, de data aceasta absolut precis, unde e inginerul Rădină.

Ştiu, şi regret că nu-mi pot savura din cauza asta victoria...

*

*   *

Mă întorc şi dau să plec, când cineva mă bate pe umăr.

E comandantul aeroportului, cu sufletul la gură.

Îmi întinde o hârtiuţă de mărimea unei cărţi de vizită.

— Omul dumneavoastră i-a strecurat-o stewardesei de la poarta numărul patru, odată cu talonul de îmbarcare, mă informează el.

„Omul dumneavoastră”? mă întreb nedumerit o secundă, apoi realizez că se referă la „Luca”.

Întind mâna şi i-o smulg aproape.

— Fata n-a observat-o de la început, continuă comandantul, i-a

întins-o odată cu talonul, dar *sub* el... A găsit-o abia la numărătoarea finală şi, slavă domnului, i-a dat imediat prin cap să mă anunţe...

Nu-l mai ascult.

Încerc să descifrez biletul, scris cu litere minuscule:

> „Această comunicare are o deosebită importanţă pentru securitatea statului!
>
> Nu schiţaţi niciun gest care v-ar putea demasca şi citiţi mesajul până la capăt!
>
> După ce trec de dumneavoastră, telefonaţi cât mai rapid posibil la Securitate şi anunţaţi că nu sunt Theodor Luca, ci inginerul Vasile Rădină. Că îi implor ca înainte de a întreprinde orice altceva, să ia măsuri imediate de apărare a vieţii fiicei mele, care este în pericol de moarte în cazul unei deconspirări.
>
> E foarte important să acţionaţi imediat!”

*

* *

Dacă aţi urcat vreodată un munte, cu o raniţă grea în spinare, dacă aţi lăsat, ajuns sus, raniţa să cadă, atunci vă puteţi imagina sentimentul de uşurare pe care-l încerc.

Nu-i nevoie să întreprind, desigur, nimic pentru apărarea vieţii fetiţei lui Rădină.

E strict supravegheată de noi, încă din seara vizitei mele acasă la Rădină, şi e evident că nu i se poate întâmpla absolut nimic.

Dar Rădină n-avea de unde să ştie...

18

— Vă puteţi imagina, tovarăşe locotenent-colonel, zâmbeşte chinuit interlocutorul meu, ce am simţit în clipa când cel care telefonase mi-a spus că fetiţa se află în mâinile lui şi va fi împuşcată fără ezitare, dacă nu cobor imediat... Poate că, pentru dumneavoastră, un om obişnuit prin profesie cu situaţiile limită, ar fi fost mai uşor să vă autocontrolaţi, să analizaţi la rece situaţia, poate dumneavoastră, sau altul, s-ar fi comportat altfel. Eu însă am simţit că ameninţarea mă loveşte drept în faţă, ca un pumn negru uriaş, camera a început să mi se învârtească în faţa ochilor cu o viteză uluitoare, nici nu mai ştiu cum am ieşit, am coborât scările şi am traversat bulevardul printre maşinile care circulau cu viteză şi am urcat în Trabantul care aştepta vizavi...

Îl privesc pe „Luca”, aşezat comod în faţa mea, într-un fotoliu, şi deşi ştiu că el e de fapt, în realitate, inginerul Rădină, nu mă părăseşte senzaţia de ireal.

Pentru mine, primul şoc n-a fost atât de mare, eu nu-l văzusem până atunci pe Rădină în realitate niciodată, mă familiarizasem însă cu fotografiile lui. Şi totuşi, la început, am reuşit abia cu greu să mă concentrez asupra discuţiei. E uşor însă de imaginat senzaţia celor din familie...

Păstrez încă pe retină figurile Silviei Rădină şi a fetiţei, figurile acelea aplatizate de o uimire totală, de neîncredere şi dezorientare la revederea soţului şi tatălui dispărut de atâta vreme şi reapărut ca prin minune, dar cu o faţă *complet nouă...*

Prima se dezmeticise fetiţa. Copilul nu-şi atrofiază atât de repede instinctele, fetiţa *simţise tatăl* în străinul din faţa ei, „un străin atât de cunoscut”, avea să spună, mai târziu, Silvia Rădină, „atât de cunoscut pentru că ochii, vocea şi zâmbetul rămăseseră aceleaşi”...

*
*   *

— Le-am căzut în plasă ca teleghidat, continuă Rădină. Şeful lor, căruia cu toţii îi ziceau numai „Patronul", dar căruia i-am aflat cu timpul numele, m-a anunţat cu un zâmbet fin că nu e nevoie să mă consider prizonierul lui. Că el mă consideră un oaspete preţuit, că sunt liber să plec oricând aş dori, dacă, după discuţia cu el, nu-i împărtăşesc punctul de vedere.

„Puteţi pleca oricând doriţi", m-a mai încredinţat el încă o dată, şi eu m-am ridicat imediat din fotoliul în care mă plasasem, „dar înainte de a face zece paşi dincolo de această uşă, fetiţa dumneavoastră va fi doar o amintire"..

Am recăzut în fotoliu ca un animal lovit în frunte de ciocanul parlagiului de la abator.

„Nu dorim decât un mic serviciu de la dumneavoastră", a continuat el zâmbind în continuare, „un mic serviciu extrem de uşor de realizat. Şi anume, vă aşezaţi frumos la masă şi redactaţi, din memorie, un anumit studiu, nu e nevoie cred să insist asupra cărui studiu va fi nevoie să vă concentraţi... Când sunteţi gata, trimitem manuscrisul dumneavoastră unui prieten al meu. E foarte bogat acest prieten al meu şi foarte darnic cu cei ce-i aduc astfel de manuscrise... Atât de darnic încât, în cazul în care el se convinge că cele scrise de dumneavoastră au, într-adevăr, valoarea pe care o estimăm noi, vă vom scoate din ţară şi veţi primi, pe un cont deschis pe numele dumneavoastră, mai mulţi bani decât vă puteţi imagina astăzi. Veţi putea face ce doriţi cu aceşti bani. Vă vom ajuta apoi să vă recăpătaţi fetiţa. Dacă vreţi, chiar şi soţia", glumise Patronul, ca şi cum gluma lui cretină mi-ar fi putut smulge măcar o umbră de zâmbet.

„În străinătate veţi căpăta postul de director al unui institut de cercetări. Un institut de cercetări numai al dumneavoastră, unde veţi putea studia ce doriţi, când doriţi şi atâta vreme cât doriţi, fără ca cineva să vă întrebe când prezentaţi şi rezultatele...”

A continuat aşa multă vreme. Între timp începusem să-mi revin, să mă calmez, să încep să pricep exact care sunt parametrii situaţiei, mi-am organizat gândurile şi mi-am dat brusc seama că, de fapt, îl aveam în mână. Da, oricât ar fi părut de paradoxal, îl puteam juca, în anumite limite, bineînţeles, cum doream eu. Cu condiţia să nu-i dau de înţeles la ce concluzii ajunsesem. Căci înţelesesem că, de fapt, el era acela care avea nevoie de mine. Succesul pe care-l vâna el eram, de fapt, eu.

Îmi dădeam seama că tot ceea ce trebuia să fac pentru început, era să câştig timp. Bineînţeles că dispariţia mea avea să fie observată, că organele competente îşi vor da seama ce se putea ascunde în spatele acestei dispariţii.

Singura şi cea mai chinuitoare necunoscută rămăsese, pentru mine, după un timp de reflecţie, viaţa fiicei mele, căci îmi dădeam seama că, în caz extrem, nu se vor da înapoi de la această mârşăvie. Trebuia să iau imediat o hotărâre, şi am hotărât să le joc jocul, introducând însă în el elemente în avantajul meu, astfel încât să realizez cele două deziderate supreme acum pentru mine: apărarea vieţii copilului şi câştigarea unui timp preţios.

L-am cerut Patronului timp de gândire.

Mi l-a acordat.

I-am spus apoi că sunt interesat în „avantajele” pe care mi le oferă, care cercetător n-ar dori să primească mână liberă şi fonduri nelimitate pentru proiectele sale? Dar şi el trebuie să înţeleagă că nu pot avea deplină încredere în el, aşa încât aş fi dispus să le „livrez” o primă jumătate a studiilor, reconstituit din memorie, o primă jumătate care i-ar putea convinge pe specialiştii lor cât de valoroasă

este cea de a doua jumătate şi, implicit, întregul. Şi că, numai după ce îmi va putea demonstra cu un extras de cont al unei bănci elveţiene de prim rang că „prietenul” este de acord cu târgul nostru sub această formă, sunt dispus să livrez şi cea de a doua jumătate a studiului.

S-a declarat de acord.

Pentru el era mai avantajos, de fapt, aşa.

M-am apucat imediat de lucru, sub pază bineînţeles, lungind cât puteam mai mult elaborarea primei jumătăţi a noului studiu, căci, de fapt, astfel de studii nu puteau fi reelaborate numai din memorie, cu gândul la timpul care se scurge în favoarea mea.

Am redactat această primă jumătate de aşa manieră, încât ea să fie plauzibilă şi credibilă, omiţând însă cu bună ştiinţă ceea ce era mai important, cheia de boltă a ideii care îmi adusese atâtea necazuri...

Patronul a citit, n-a înţeles desigur absolut nimic, m-a felicitat însă călduros şi mi-a promis că răspunsul „prietenului din străinătate” va sosi foarte curând.

Dar răspunsul întârzia să vină.

Din atmosfera care domnea în jurul meu mi-am dat seama că ceva nu era în ordine, că se întâmplase un accident, fie un eveniment neprevăzut. Patronul, oricât se străduia să mascheze acest lucru, era din ce în ce mai nervos, vizitele fraţilor Buţu se înmulţeau, dar ei nu veneau niciodată împreună, şi Patronul, amabil, îmi şi explicase de ce: unul dintre ei trebuia să fie permanent în preajma fetiţei mele, pentru eventualitatea că mi-aş fi schimbat punctul de vedere şi aş fi încercat să fac vreo prostie.

Deşi eram mulţumit că timpul trece şi căutam să nu mă gândesc la familie, la colegii care-mi condamnau desigur dispariţia, la prietenii care roşeau probabil la pronunţarea numelui meu, aveam uneori momente de deznădejde şi de panică: pur şi simplu nu se

întâmpla nimic, niciun „eveniment” nu-mi dădea de înţeles că „sfârşitul aventurii” ar fi fost pe-aproape.

Într-o zi însă Patronul mi-a comunicat că „prietenul din străinătate” nu ar fi de acord cu sistemul propus de mine, respectiv cu expedierea în două rate a studiului. El dorea prezenţa mea imediată în Occident.

Pentru că, motiva el, chiar dacă studiul integral s-ar afla în posesia sa şi, ca urmare, ar putea proceda la construcţia teribilei arme imaginate de mine, la ce i-ar folosi ea lui oare, dacă eu, între timp, aş fi „recuperat” de români şi obligat că construiesc arma respectivă? S-ar ajunge la un echilibru. Ori, ceea ce dorea el, de fapt „ei”, era realizarea unui avantaj, a unei superiorităţi şi nu o egalitate de poziţii.

Pentru mine argumentul era perfect justificat: dacă tabăra *A* construieşte o rachetă sol-aer pe care tabăra *B* nu o posedă încă, atunci tabăra *A* este, în cazul unui război, superioară taberei *B.* Pentru a contracara superioritatea taberei *A,* tabăra *B* construieşte o rachetă aer-aer, capabilă să contracareze racheta sol-aer a taberei *A.* Acum tabăra *A* este cea care se află, de fapt, în inferioritate şi construieşte o rachetă aer-aer-sol, care e capabilă să distrugă din aer o ţintă aflată de asemenea în aer şi apoi să-şi continue cursa, distrugând baza la sol a ţintei ce s-a aflat în aer. Numai pe baza recalculării traiectoriei ei. Tabăra *B* va construi atunci o rachetă capabilă să lovească o ţintă în aer, să-şi continue drumul lovind o ţintă aflată la sol şi apoi să se reîntoarcă, pentru a anihila o altă ţintă aflată în aer... Şi aşa mai departe, la infinit, în cercul drăcesc al cursei înarmărilor...

Deşi, spuneam, argumentul „prietenului” din străinătate nu putea fi respins, am afirmat că nu am încredere, că nu am niciun fel de garanţie că se vor ţine de cuvânt, lăsându-mi în pace fetiţa şi respectându-şi celelalte promisiuni.

Atunci Patronul a devenit dur: „N-ai de ales, mi-a comunicat el. Accepţi sau lichidăm copilul.”

În faţa unei somaţii, argumentele n-au loc.

Am acceptat, hotărând să stau la pândă şi să folosesc prima ocazie favorabilă. Dar care putea fi aceea, din moment ce unul dintre oamenii Patronului supraveghea permanent fetiţa, hotărât să aducă la îndeplinire ordinul primit?

Patronul mi-a descris apoi, cu lux de amănunte, planul elaborat în străinătate, pentru a mi se facilita plecarea din ţară.

Planul era simplu şi complicat în acelaşi timp...

„Prietenul” din străinătate reuşise, cu un an în urmă, să recruteze un specialist român care lucra în străinătate, un anume inginer geolog Luca. Soţia lui, Angela Luca, făcea parte din reţeaua Patronului, ca şi un chirurg, specialist în operaţii estetice. Cum statura lui Luca era identică cu a mea, nu aveam decât să mă supun unei operaţii de „corectare a unor trăsături ale feţei”.

Procedeul, mi s-a explicat, nu e rar în Occident, el n-a fost însă până acum folosit în cazuri similare pentru „evacuarea” unor agenţi din ţările socialiste, datorita dificultăţilor tehnice generate de lipsa clinicilor particulare în care se pot efectua operaţii de acest gen. În cazul meu existenţa unui chirurg în reţea uşura enorm întreaga acţiune şi procedeul urma să se soldeze cu un uriaş succes, Securitatea română, fiind pusă, pentru prima dată, faţă în faţă cu o „ecluzare” de acest gen...

Când înfăţişarea mea devenea cea a lui Luca, acesta, avea să vină în ţară, fără a anunţa autorităţile române, eu urmând să ies cu paşaportul lui. Era nevoie de un paşaport autentic, pentru a se evita şi cel mai mic risc. Cât îl privea pe Luca, acestuia i se explicase că, de îndată ce eu aş fi fost „afară”, un curier special i-ar fi readus paşaportul şi el ar fi putut să se reîntoarcă pe şantier, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Toată treaba era, astfel prezentată, în ordine, cu excepţia unei „mici” hibe, pe care însă Patronul şi amicii lui o ştiau: când Luca ar fi încercat să plece din ţară, ar fi fost arestat pe loc. Deoarece, din paşaportul lui *lipsea viza de intrare...* Dar Luca nu mai era necesar şi „prietenul” din străinătate era dispus să-l sacrifice...

Cred, tovarăşe locotenent-colonel, că dacă totul ar fi decurs cu bine, şi eu aş fi „reuşit” să părăsesc cu chipul şi paşaportul lui ţara, paşaportul nu s-ar mai fi reîntors în ţară, căci arestarea lui Luca îi putea dăuna Patronului. Ar fi fost mai simplu dacă Luca ar fi rămas închis pe viaţă, în pavilionul de nebuni furioşi al spitalului în care fusesem ascuns în ultimele zile dinaintea „ecluzării”...

Nu-i mai spun lui Rădină că Luca e, acum, la mai puţin de zece metri depărtare de el, într-un „dialog” cu anchetatorul...

Rădină continuă:

— Aşa se face că am fost transportat din cămăruţa secretă, amenajată sub garajul Patronului, la spitalul de nebuni... Aici mi s-a făcut intervenţia chirurgicală care m-a cadorisit cu mutra pe care trebuie s-o suport în prezent, şi tot aici mi s-a ivit prima ocazie de a transmite primul mesaj S.O.S...

Într-o noapte, i-am povestit totul infirmierului care răspundea de „rezerva” pentru furioşi în care fusesem plasat singur. Mi-a promis că va anunţa imediat Securitatea. Am aşteptat apoi trei zile în şir... ca să aflu că infirmierul, sătul de poveştile sutelor de nebuni care-i trecuseră prin mână, nu crezuse o iotă din toată povestea mea...

Mi-am dat seama că singura şansă de a comunica, fără risc sau cu un risc diminuat la maximum cu exteriorul, se va ivi în momentul plecării.

Am hotărât să aştept.

Patronul mi-a ghicit, se pare, gândul. Mi-a explicat, rânjind, cum va decurge „operaţiunea de ecluzare”, rolul celor doi fraţi Buţu: când cel ce avea să mă însoţească, cu atât mai departe cu cât îi va

permite împrejurările, şi acesta urma să fie Gheorghe Buţu. Ar fi observat cea mai mică intenţie de deconspirare din partea mea. Ar fi ascuns în buzunar batista albă ce urma să o ţină până atunci permanent în mână, semnalizându-i lui Ion Buţu, plasat astfel încât să-l vadă tot timpul pe Gheorghe. Acesta, la rândul său, ar fi dat alarma unui alt membru al reţelei, pe care acesta nu-l cunoştea, care ar fi asasinat-o pe fetiţa mea şi le-ar fi semnalat celorlalţi că e momentul să se dea la fund.

Situaţia mea era fără ieşire...

Aparent, mi-am dat seama într-o noapte albă.

Nu există situaţie fără ieşire, ştiam asta din experienţa mea de cercetător ştiinţific. Există impasuri, puncte moarte, dar o soluţie, într-un sens sau în altul, există întotdeauna...

Mi-a venit ideea biletului.

Era imposibil ca, pe aeroport, să nu apară măcar un moment în care să fiu, pentru câteva secunde, singur cu o altă persoană oarecare, dincolo de aria de observaţie a lui Buţu. Sau, cel mai simplu pentru mine, să plasez biletul chiar ofiţerului de grăniceri, odată cu prezentarea la control a paşaportului.

Am scris biletul meditând îndelung asupra textului, încercând să-l redactez cât mai concis, cât mai credibil, cât mai elocvent... Nu ştiu dacă am reuşit. Cred că nu, din moment ce era gata-gata să ajung în avion, fără să se întâmple nimic...

— Biletul a fost în ordine, tovarăşe Rădină, îl liniştesc. Iar fetiţa dumneavoastră a fost permanent sub supraveghere, zi şi noapte. Deşi, la drept vorbind, poate că e bine s-o ştiţi, ea n-a fost nici măcar o singură secundă în pericol. Chiar fără paza organizată de noi... „Patronul”, cum îi spuneţi, v-a „citit” bine: şi-a dat seama din primul moment că ameninţarea respectivă e suficientă pentru a vă determina să acţionaţi cum vrea el şi, în felul ăsta, nu şi-a mai blocat oamenii cu o treabă inutilă. Dar e bine că aţi acţionat aşa, atâta

vreme cât nu aveaţi de unde şti asta, cum nu aveaţi de unde şti nici multe alte lucruri. Eu, unul, îmi doresc şi pentru viitor numai „victime” cu mintea organizată ca a dumitale, îl felicit râzând.

Apoi continui:

— Câteva întrebări aş mai avea totuşi.

— Şi eu aş avea. Mai mult de câteva, tovarăşe locotenent-colonel...

— Dacă pot, vă răspund, îl întrerup. Pe urmă însă, în partea „neoficială” a discuţiei. Acum aş vrea doar să discutăm. Mai mult pentru procesul-verbal, un singur lucru. Pentru mine e evident de ce n-aţi dat biletul ofiţerului de grăniceri: v-aţi dat seama, în ultima clipă, că Buţu se află şi el în posesia unui paşaport, şi deci va putea şi va trebui, pentru a nu da semnalul, să intre cu dumneavoastră în sala de tranzit. Aşa-i?

— Exact. Când am văzut că se aşează la coada din faţa ghişeelor grănicerilor mi-am dat seama că ar fi prea riscant. Am aruncat o privire în paşaportul pe care-l ţinea deschis în mână şi am văzut că are o viză pentru Grecia. Era, deci, exclus să ieşim la avion pe aceeaşi poartă, aşa încât m-am gândit că acolo ar fi fost cea mai bună posibilitate următoare. Acolo, la recunoaşterea bagajelor sau, ultima, la scara avionului, căci între momentul închiderii uşilor şi momentul decolării trece destul de mult timp, destul pentru o eventuală manevră a turnului...

— Aşa-i. Întrebarea mea era însă alta. De ce n-aţi utilizat o altă posibilitate, una care vi s-a oferit în condiţii mult mai favorabile, ceva mai devreme?

Rădină zâmbeşte stingherit.

— Vă gândiţi la momentul când am rămas singur în cabină, cu cel ce efectua controlul corporal preventiv?

— Exact. Era o posibilitate ideală...

— N-o să mă credeţi dacă vă spun de ce...

— Nu văd motivele. Am crezut tot ce mi-aţi spus până în prezent.

Dar, hai, să vă spun eu de ce, de acord?

— Ar fi interesant...

— Bine. N-aţi avut încrederea în tânărul controlor. V-a fost teamă de tinereţea şi lipsa lui de experienţă, v-aţi temut să nu se deconspire... Aşa-i?

— Formidabil! Aşa-i... Cum v-aţi dat seama?

— Am presupus. Am presupus că aşa veţi reacţiona. Eu am fost cel care l-a ales pe controlorul cu figura bleguţă... Pentru că nu eram interesat ca predarea biletului să se producă aşa de devreme...

— *Nu eraţi interesat?! Vreţi să spuneţi că ştiaţi că aveam pregătit un astfel de bilet?!?*

Înclin capul zâmbind.

— Exact. Mai bine zis, *presupuneam.* Psihologii noştri au întocmit, imediat după dispariţia dumneavoastră, un foarte amănunţit studiu psihologic de personalitate. Una dintre concluziile ipotezelor lor de comportament a fost că veţi „cădea”, cu o probabilitate de 89%, pe această soluţie.

Ochii inginerului Rădină se înveselesc subit.

— Nu vă cred, tovarăşe locotenent-colonel!

Bat cu palma pe un dosar, pe care-l extrag din sertar:

— Pariem?

— Nu pariez. Cred că există un astfel de studiu. Dar nu vă cred când afirmaţi *că nu eraţi interesat* ca eu să predau biletul în acel moment. Din punctul dumneavoastră de vedere, cred eu. Cu cât predam biletul mai repede, cu atât era mai bine...

— Vă înşelaţi, tovarăşe Rădină. Pentru mine nu era absolut deloc important *când* predaţi biletul. *Pentru mine, pentru noi, pentru dumneavoastră chiar şi mai ales, era importantă existenţa biletului şi faptul că-l predaţi.* Dacă l-aţi fi înmânat băiatului de la control, ar fi fost posibil ca, la ieşirea din cabină, să se citească pe faţa dumneavoastră un sentiment de uşurare, de satisfacţie, de relaxare,

atât de inerent într-o astfel de ocazie. Şi Buţu, conştient că „momentul cabină” era momentul cel mai periculos de pe tot parcursul, ar fi putut să observe. Semnalul cu batista nu era gândit ca un semnal al deconspirării, şi deci al lichidării fetiţei, semnalul cu batista era gândit pentru cu totul altceva. Efectul lui ar fi fost cu totul altul...

— Nu pricep, mărturiseşte Rădină, puţin jenat.

— Nici nu-i neapărat nevoie... Principalul este că aţi predat biletul; e mai bine să rămâneţi numai cu cele pe care le ştiţi. Principalul e că aţi fost şi aţi rămas al nostru, principalul e că nu aţi trădat... Sunteţi un om foarte curajos, tovarăşe Rădină. Aţi citit, poate, suntem amândoi de aproximativ aceeaşi vârstă, şi cartea circula foarte mult în vremea adolescenţei noastre, aţi citit desigur *Povestea unui om adevărat.* Povestea aviatorului doborât, cu picioarele amputate, care s-a târât zile întregi prin păduri îngheţate, până şi-a reîntâlnit colegii. Cred, tovarăşe Rădină, că sunteţi cel puţin un om la fel de adevărat...

19

Sunt numai trei persoane în cabinetul generalului P. când intru. Pare-se că am întârziat puţin: generalul e încruntat, căci abia înclină capul când salut. Ca şi cum abia mi-ar fi aşteptat apariţia, apasă pe unul dintre butoanele micului pupitru de comandă, aflat în stânga mesei de lucru, şi încăperea se întunecă treptat, datorită draperiilor grele de pluş roşu care alunecă fără zgomot în faţa ferestrelor.

În acelaşi timp, dintr-o nişă plasată în tavan, coboară ecranul şi, aproape imediat, în birou se face complet întuneric, aşa încât nu mai

am timp să mă ocup de cea de a treia persoană din încăpere, dar ceva îmi spune că poartă fustă. Stă cu spatele spre mine, mai bine zis în faţa mea, pare un bărbat firav, cu părul ceva mai lung, dar asta n-ar fi un motiv să nu fie o femeie solidă, cu părul scurt.

Să-şi fi adus generalul soţia sau fiica la „reprezentaţie”?

M-aş îndoi, doar nu ne pregătim să vedem, în cerc restrâns, *La răscruce de vânturi*...

Ciudat...

Prezenţa persoanei în cauză mă nelinişteşte aproape la fel de mult ca absenţa lui Lupu, de la care nici măcar n-am reuşit să-mi iau rămas bun: când terminasem cu inginerul Rădină, mă şi convocase secretara generalului... Iar nea Dinu nu-mi aruncase la intrare nici măcar o privire...

Ceva pluteşte în aer...

Brusc, pe ecran apar, într-o succesiune rapidă, cifre negre pe fond alb: 4. 3. 2, 1 şi, deodată, îmi rânjeşte, aproape în mărime naturală, marele pictor Simion Delamare.

Poza e color şi dinţii, foarte albi, sclipesc ameţitor în pădurea neagră de peri sârmoşi a bărbii.

— Dominic Sava, anunţă vocea egală a lui nea Dinu, plasat în spatele aparatului de proiecţie care zumzăie abia auzit.

Dau să zic ceva, dar îmi muşc limba. Chestia asta n-am s-o iert niciodată colonelului...

Fotografia se mută în jumătatea stângă a ecranului, făcând loc, în jumătatea din dreapta, unei noi fotografii: Simion Delamare, de data asta fără barbă şi parcă ceva mai tânăr.

— Simion Delamare, face iar colonelul prezentările.

De pe ecran dispare Dominic Sava, Simion Delamare trece în stânga, şi în locul lui apare o nouă fotografie a lui Delamare. Sau nu a lui?! Ceva diferă în cele două fotografii...

Iată că ele se micşorează, apoi se ridică în partea superioară a

ecranului, iar în jumătatea inferioară apar corespondenţele în profil ale „portretelor” rămase în imagine mai sus şi prezentate „en face”.

Acum mi-e clar: fotografiile din profil evidenţiază, la un studiu mai atent, diferenţa abia perceptibilă la fotografiile luate din faţă – bărbia celui din stânga, care e ceva mai proeminentă şi parcă puţin adusă în sus din vârf.

— Deşi asemănarea e izbitoare, există totuşi două diferenţe, continuă colonelul Dumitrescu: Delamare are ochii ceva mai deschişi la culoare, de un albastru pal, iar bărbia sa e ceva mai ascuţită. Soluţia a fost simplă: cu câteva luni înainte de a pleca în ultima călătorie în străinătate, pentru a participa la deschiderea expoziţiei sale de la Triest, Simion Delamare şi-a lăsat barbă.

Evenimentul s-a petrecut cu destul de multă vreme înainte de plecare, pentru ca intimii lui să aibă timp să se obişnuiască cu noua înfăţişare, dar cu destul de puţin timp ca lumea să se acomodeze definitiv cu noul fason al pictorului.

Ca urmare, când în locul lui Delamare se întoarce în ţară Dominic Sava, şi el cu o barbă menită să-i deghizeze bărbia puţin pronunţată ca a celui pe care urma să-l „interpreteze”, mulţi sesizează o anumită schimbare, dar absolut toţi o pun pe seama bărbii...

Colonelul apasă pe un buton, filmul se rederulează şi pe ecran apare prima fotografie proiectată.

— Culoarea ochilor se poate modifica simplu, cu o soluţie uşor de preparat chiar şi de un profan... Odată realizată, deci, subtilizarea de persoană, metodă care, se pare, îi place atât de mult „prietenului din străinătate”, denumire sub care recunoaştem cu toţii Agenţia Internaţională de Informaţii „Jupiter”, încât a folosit-o şi în cazul Luca-Rădină, mai rămânea de rezolvat o singură problemă...

Fotografia dispare de pe ecran şi în locul ei apar primele secvenţe ale unui film care fusese dat cu ani în urmă şi la televizor, la „Actualitatea culturală”: vernisajul unei expoziţii a pictorului

Simion Delamare, la Galeriile Eforie. Obiectivul ni-l aduce pe „maestru” în prim plan, pe vremea aceea, bineînţeles, fără barbă, apoi se plimbă rapid prin expoziţie, pentru a se fixa în continuare pe câteva pânze: portrete de bărbaţi în salopetă privind crâncen drept înainte, câteva naturi moarte banale, iar portrete de fruntaşi în întrecere, iar peisaje industriale...

Filmul se întrerupe, o secundă ne orbeşte albeaţa ecranului, dar imediat apoi noul film, de această dată în culori, ne transportă la Galeriile Noi, unde „maestrul” singur, într-un colţ, cu braţele încrucişate, pare căzut în extaz în faţa unor opere de artă ce-mi par cunoscute; bărbaţi cu plămâni de floarea soarelui sau de transformatoare de forţă, natură moartă cu caltaboşi, natură moartă cu ceşti de cafea în care plutesc păienjeni decapitaţi, natură moartă cu aspirator de praf „Record”... Ceea ce nu lipseşte de astă dată din nicio operă, sunt ochii. Sute de ochi de toate culorile, mărimile, rasele, formele şi clasele sociale împodobesc tablourile, privindu-te ţintă, făcându-te să-ţi sară inima de groază...

— Singura problemă, se aude vocea colonelului, şi anume cea că Dominic Sava habar n-avea să picteze, s-a rezolvat printr-o măsură radicală: „Maestrul” şi-a schimbat peste noapte stilul şi maniera, acum e suprarealist, deci poate mâzgăli orice. Nu mă îndoiesc că a urmat în prealabil un curs intensiv de pictură, altfel n-ar fi ştiut nici măcar să amestece culorile...

„Galeriile Noi” dispar de pe ecran. Se succed portrete, documente, clădiri, în vreme ce vocea colonelului dă explicaţiile necesare.

— Dominic Sava a părăsit ţara în 1943, la vârsta de şase ani. Împreună cu tatăl său, cunoscutul legionar Cosmuţ Sava, despre care se bănuie că ar fi făcut parte din grupul asasinilor lui Nicolae Iorga. A crescut în „Colonia românească” din oraşul *R.,* într-o ţară din Europa Centrală. În familie s-a vorbit în continuare româneşte, aşa încât vorbeşte limba impecabil.

La douăzeci de ani este recrutat de Agenţia Internaţională de Informaţii „Jupiter”, o organizaţie de spionaj suprastatală, de care ne-am lovit destul de des în ultimii ani.

Se ştie că, după absolvire, a îndeplinit cu succes o serie de acţiuni în America de Sud şi Europa, apoi a fost trimis la vecinii noştri din sud-vest, sub legenda unui reprezentant de firmă comercială. Îl vedeţi în această fotografie, şi în următoarele, puse la dispoziţie de colegii noştri din această ţară, dar în România n-a călcat decât cu ocazia ultimei sale misiuni. Probabil că a fost ţinut în rezervă pentru eventualitatea unei acţiuni deosebit de importante – şi operaţiunea Rădină a fost una extraordinar de importantă...

— Acum, continuă cu voce egală colonelul Dumitrescu, tovarăşul locotenent-colonel Adrian, aici de faţă, mă înjură probabil în gând, căci, după cât îl cunosc eu, şi-a dat seama că o să-i luăm, pe nepusă masă, posibilitatea de a-şi continua şi termina o cercetare începută aşa cum vrea el... Pentru cineva prezent pentru prima oară în această încăpere, trebuie să adaug că tovarăşul Adrian e un mare admirator al romanelor lui Ilf şi Petrov şi, ca atare, obişnuieşte să-şi epateze superiorii, prezentându-le, cum zice el în particular folosind expresia celebrului Ostap Bender, erou al citaţilor scriitori, „rezultatele dorite pe o tavă de argint şi garnisite cu salată verde”...

Bine că e întuneric, altfel generalul ar chema ofiţerul de serviciu să mă stropească cu oţet de trandafiri, atât de perplex rămân... Dacă nea Dinu crede că mi-am dat seama de ceva, atunci ori mă confundă, ori mă supraestimează... Cert e că nu mi-am dat seama, pentru că abia acum îmi dau seama, şi anume exact în secunda asta: şefii mei clocesc o idee care, indiferent de ce ţinteşte, porneşte de la o certitudine: şi anume că subsemnatului nu i se va permite să-l „înrămeze” pe Simion Delamare, alias Dominic Sava, pentru a-l plasa în colecţia personală, deasupra inscripţiei *Natură moartă cu spion...*

20

Nea Dinu trece uşor şi elegant peste buimăceala care mă lasă fără replică, şi continuă:

— Dominic Sava organizează relativ bine substituirea de persoană şi „expedierea” inginerului Rădină în străinătate. Comite, din punctul lui de vedere, numai o singură greşeală, şi nici măcar pe aceea el însuşi, ci „curierul” sosit din străinătate cu banii: mă gândesc la substituirea eşuată a servietelor. Dar şefii lui l-au „iertat”, căci mai au nevoie de el...

„Patronul”, cum e el denumit de membrii micii reţele, e convins că Rădină se află la bordul avionului de Roma. A şi comunicat acest lucru în străinătate. Prima lui misiune poate fi deci considerată încheiată, şi anume cu mare succes.

E evident că, în câteva minute, domnii de la „Jupiter” vor constata că le-am tras clapa. Sau, poate, se vor lăsa derutaţi de o mică stratagemă a noastră, şi vor crede că Rădină a fost „subtilizat” în drum de o agenţie de spionaj rivală.

Oricum, în ambele cazuri, ei nu-l vor informa pe Dominic Sava asupra eşuării acţiunii, pentru a nu-i modifica starea de echilibru psihic, căci ei ştiu cât de greu e să introduci cu succes un agent în România. Ar fi deci o adevărată crimă, din punctul lor de vedere, să-l retragă pe Dominic. Dominic trebuie să rămână, Dominic trebuie „să-şi vadă mai departe de treabă”, să pună pe picioare o nouă reţea...

Ideea conducătorilor Agenţiei „Jupiter” nu numai că nu ne deranjează, din contră, atâta vreme cât noi ştim încă de la început cine e noul rezident, ideea ne convine chiar...

Principalul e numai să nu-l scăpăm din ochi...

Simt în vocea colonelului că situaţia îl amuză. Încerc să-mi dau

seama dacă are şi alte motive în afara celui evident, dar nu mai am timp: pe ecran apare casa pictorului Delamare, din Snagov, înghiţită de flăcări, maşinile pompierilor apar în goană, sătenii îşi trec găleţile cu apă din mână în mână, totul pare atât de veridic, încât e clar că este...

— Deci, continuă nea Dinu, pictorul Delamare trebuie să dispară, domnii de la „Jupiter" ştiu, sau în orice caz bănuiesc, că noi suntem „pe fază". Prompt, casa ia foc – filmul e abia mai vechi de două ore – îngropând sub ruine şi jar cadavrul proprietarului, lucru care îl vor confirma şi acei vecini care l-au văzut pe Delamare intrând în casă cu puţine minute înaintea izbucnirii incendiului.

Dar Delamare s-a strecurat în garaj unde, în afara încăperii subterane în care fusese închis o vreme inginerul Rădină, se mai află ceva...

Pe ecran apare încăperea subterană, extrem de slab luminată, mai bine zis complet cufundată în întuneric, căci pelicula filmului folosit n-are nevoie de lumina zilei...

— Se mai află, aud din nou vocea şefului, intrarea într-un tunel care se termină undeva sub nivelul lacului Snagov.

Dominic, pe care noi trebuie să-l credem carbonizat sub ruinele casei sale, îmbracă un costum de „om-broască" pregătit de multă vreme în tunel şi se pierde în apele lacului...

În birou se face lumină.

Colonelul Dumitrescu îşi adună notiţele asupra cărora nu aruncă nicio privire, le pune în ordine şi continuă:

— Materialul filmat s-a terminat, ne putem imagina însă cu oarecare exactitate ce se întâmplă în continuare:

Dominic iese undeva din apă, n-are importanţă unde, deşi în câteva minute vom afla cu exactitate şi locul. Îşi îngroapă cu grijă echipamentul acvatic, îmbracă hainele ascunse din vreme la locul respectiv şi se îndreaptă spre noua lui identitate.

Şi acolo îl aşteaptă căpitanul Lupu.

*
*   *

— Ce zici, tovarăşe Adrian, mă întreabă, câteva minute mai târziu, generalul, va reuşi Lupu să se lase recrutat de Dominic Sava?

Reflectez câteva momente, apoi răspund:

— Cu noua lui biografie e foarte posibil, tovarăşe general.

Nimic nu i se putea potrivi mai bine lui Lupu decât pielea unei oiţe naive, nu mă pot împiedica să trec peste comicul situaţiei.

Generalul mă priveşte o secundă, apoi atacă, subit înveselit:

— Dumneata ai să te descurci?

Pac! Ce-o fi asta, stimaţi tovarăşi delegaţi?

— În ce sens, tovarăşe general?

— Fără el, vreau să spun.

A, asta era. Bănuiam lucruri mai grave...

— Destul de greu. Ne-am obişnuit să lucrăm mereu împreună, formam o „echipă” bine sudată... Îmi va fi greu sau imposibil să-i găsesc un înlocuitor de aceeaşi talie...

— Ţi-am uşurat noi munca, zâmbeşte generalul (şi acum pricep întreg complotul). Sau n-ai cunoscut-o încă pe tovarăşa locotenent-major Nina Croitoru?

Nu, onoarea asta n-o avusesem încă, dar ar fi fost de mirare să nu cadă cândva pe capul meu o pleaşcă de genul ăsta, prea mersese totul strună până azi...

— Vreţi să spuneţi, tovarăşe general, că domnişoara aceasta, aici de faţă, ar fi...

— ...locotenent-major Nina Croitoru, la ordinele dumneavoastră, tovarăşe locotenent-colonel Adrian, se bâlbâie băiatul slăbuţ, cu părul lung, care se dovedeşte într-adevăr a fi o fetiţă ceva mai solidă,

cu părul scurt.

Mă uit şi eu aşa, într-o doară, să văd cu ce m-a blagoslovit dumnezeu: fata pare speriată de un avion cu reacţie, ori eu semăn cu Gingis Han, altfel nu văd de ce ar face mutra asta, de zici că acum o ia la goană şi se opreşte tocmai la Podul Mărăşeşti să vadă dacă apa e destul de caldă...

Şi personajul ăsta trebuie să-i ţină locul lui Lupu...

— Fumezi? o întreb,

— Nu... nu, bâiguie ea.

— Apucă-te, o îndemn, apoi mă întorc spre general: Îmi permiteţi să mă retrag, tovarăşe general? întreb în speranţa că şeful va da curs rugăminţii. Nu de alta. Dar n-ar fi prea indicat să izbucnesc în plâns în faţa lui...

Ies în hohotele lor de râs şi o iau la goană spre biroul meu, hotărât să-mi înec disperarea într-un pachet întreg de ţigări.

Extraordinar, domnule, cum mi se întâmplă numai mie chestii de-astea... Ce crede oare nea Dinu, ce crede generalul. Că la mine e cercul de croşetat de la casa de cultură? Luăm prima fetiţă ieşită de pe băncile şcolii şi începem să tricotăm? Un spion pe faţă... doi pe dos?!

EPILOGUL AUTORULUI

Câţiva ani mai târziu, terminasem aproape romanul de faţă şi încercam să-l determin pe colonelul Alexandru Adrian să-mi mărturisească cum îşi petrecuse seara respectivă, dar se ţinea tare, tot afirma că uitase.

Îl cunosc bine, de atâţia ani, aşa că am insistat şi, până la urmă,

mi-a spus:

— Ei bine, ce importanţă are? M-am dus să caut un crocodil. Un crocodil cu sonor...

— Şi n-ai găsit...

— Nu. Erau prin rafturi unele obiecte verzi, lunguieţe, cu mulţi dinţi albi şi ascuţiţi, dar păreau mai degrabă nişte omizi bătrâne cu dinţi falşi. M-am lăsat păgubaş...

Am făcut o pauză, în speranţa că va catadicsi, totuşi, să-mi dea o încheiere pentru acest roman, dar, cu vârsta, devenise mai puţin vorbăreţ, aşa că am atacat din nou:

— Ai acceptat-o până la urmă pe Nina Croitoru?

Adrian mă privi o clipă, apoi reveni la paharul de sherry, băutură pe care n-am inventat-o eu, e singura băutură care-i place (cu condiţia ca produsul să fie foarte sec...).

Într-un târziu îşi aprinse o ţigară, trase un fum lung-lung şi se interesă:

— Mă, tu n-ai de lucru?

— Momentan nu, i-am mărturisit. Cartea am terminat-o, finalul e o chestiune de minute... dacă-l ai. Pe urmă, efectiv nu mai am de lucru. Pot începe, eventual, unul nou...

Paharul se opri în drumul lui către gură.

— Unul nou? Eşti nebun... Cred că eşti singurul care nu s-a plictisit... Serios, câte ai scris până acum?

— Cu tine?

— Da.

— Cred că şase. Cu ăsta, ultimul.

— Totul are o limită... ar fi cazul să te opreşti...

— Reflectez. Am s-o fac poate cândva, după ce aflu ce s-a întâmplat cu „Patronul”...

— Nu ţi-am povestit?

— Nu încă.

— Bravo mie... întreabă-l pe Lupu.

— Spune-mi tu, acum. Altfel cine ştie când te mai prind...

— Bine, oftă el. Cu o singură condiţie: mă scoate din sărite stilul ăsta al tău, modul de a povesti la persoana întâia...

— Şi pe mine. Facem, deci, o convenţie: tu îmi povesteşti urmarea, eu o trec la persoana treia... Ai dreptate, e momentul să mai umblu la stil, împlinim doar amândoi, zilele astea, patruzeci de ani...

Colonelul Adrian privi în zare prin galbenul vechi al băuturii, apoi se întoarse spre mine:

— Ai hârtie la îndemână?

— Totdeauna.

— Atunci dă-i bătaie...

Am luat o coală albă din teancul mereu la îndemână şi-am scris titlul:

Un spion pe faţă, doi spioni pe dos[7]

— La persoana a treia, clar?

— Clar, am răspuns.

1

Locotenent-colonel Alexandru Adrian coborî în goană scările, mai-mai să se împiedice, şi, ajungând la etajul doi, se opri brusc.

— Ce crede generalul, că la mine e cercul de croşetat de la Casa de cultură? Luăm prima fetiţă ieşită de pe băncile şcolii şi începem să tricotăm? Un spion pe faţă... doi pe dos?!

[7] Autorul îşi rezervă dreptul de a schimba titlul, dacă cititorii îi vor propune altul mai bun... (N.A.).

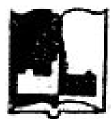
Întoarse capul, aşteptând obişnuita replică a căpitanului Lupu. Dar căpitanul Lupu nu mai era, ca de obicei, de-a dreapta lui...

Mamaia, în iulie 1981.

C U P R I N S

Lector: CONSTANTINA PALIGORA
Tehnoredactor: CORNEL CRISTESCU

Bun de tipar 4.1.1984. Apărut 1984.
Comanda nr. 2415. Coli de tipar 6.

Comanda nr. 30 560
Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"
Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti,
Republica Socialistă România